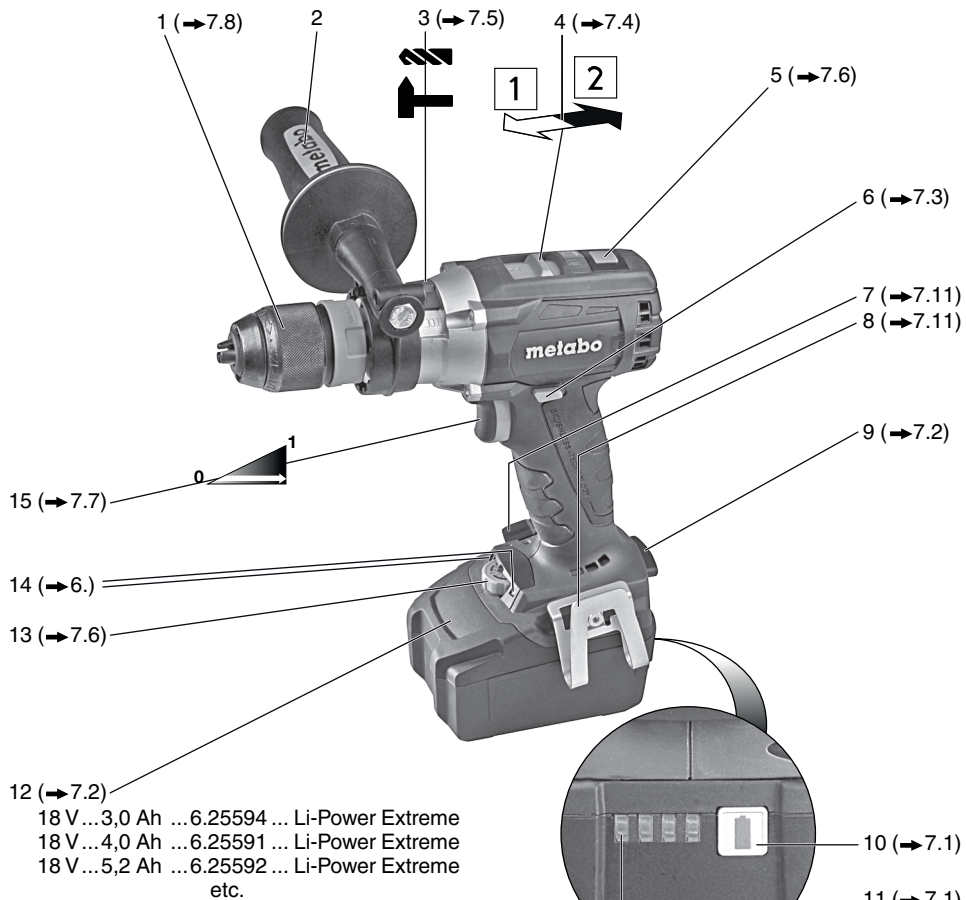

BS 18 LTX BL Impuls
BS 18 LTX BL Quick
BS 18 LTX Impuls
BS 18 LTX Quick
SB 18 LTX BL Impuls
SB 18 LTX BL Quick
SB 18 LTX Impuls
SB 18 LTX Quick

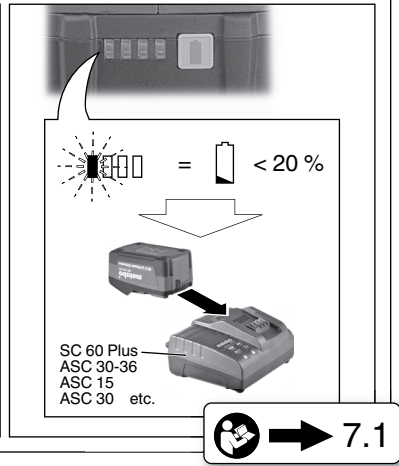
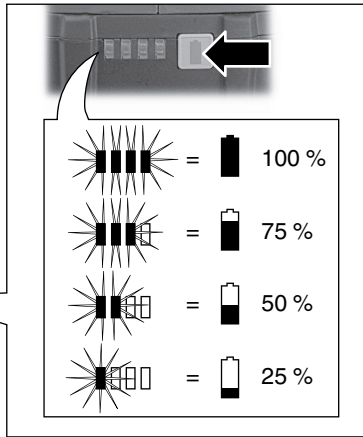

de Originalbetriebsanleitung 7
en Original instructions 12
fr Notice d'utilisation originale 16
nl Oorspronkelijke gebruiksaanwijzing 21
it Istruzioni per l'uso originali 26
es Manual original 31
pt Manual original 36
sv Bruksanvisning i original 41

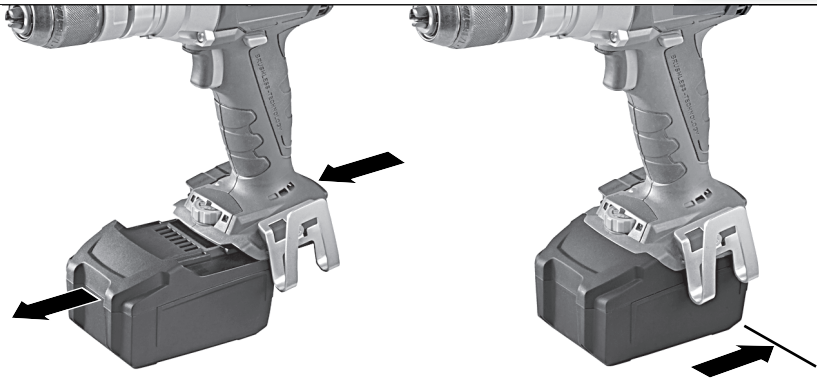
fi Alkuperäinen käyttöopas 45
no Originalbruksanvisning 49
da Original brugsanvisning 53
pl Instrukcja oryginalna 57
el Πρωτότυπες οδηγίες λειτουργίας 62
hu Eredeti használati utasítás 67
uk Оригінальна інструкція з експлуатації 71

B

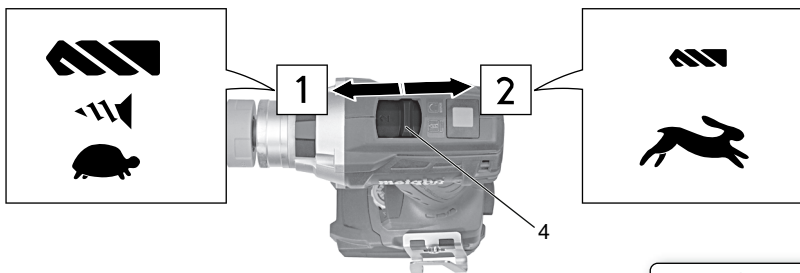
C

D

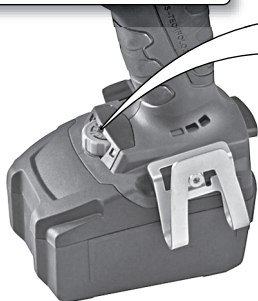
E

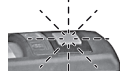
7.4

F

...18 LTX BL Quick

= Impuls

1...11

= Nm ... Nm

max. Nm

7.6

G

...18 LTX Impuls / Quick,
...18 LTX BL Impuls

= Impuls

1...10

= Nm ... Nm

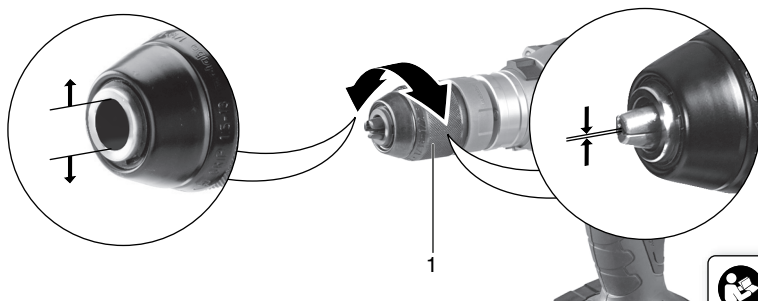

= max. Nm

7.6

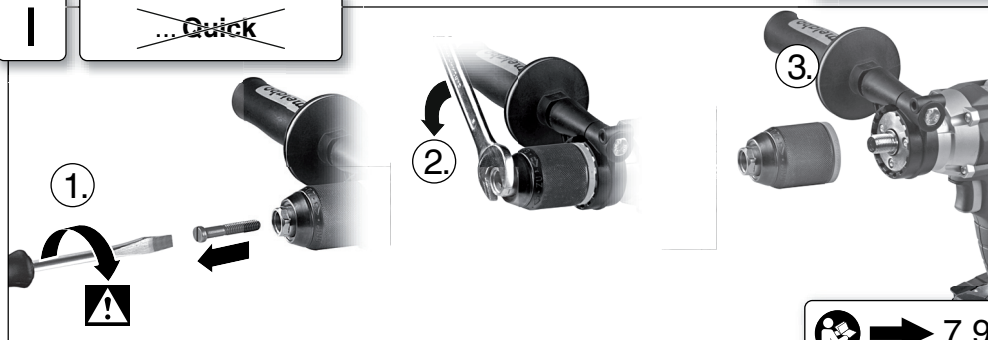
H

→ 7.8

I

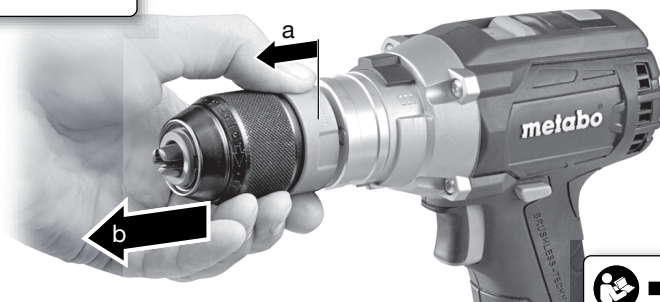
~~... Quick~~

→ 7.9

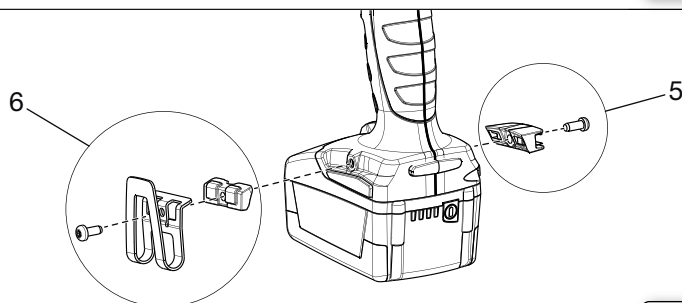
J

... Quick

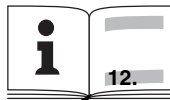

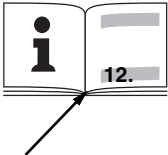
→ 7.10

K

→ 7.11

			BS 18 LTX BL Impuls *1) Serial Number: 02241..		BS 18 LTX BL Quick *1) Serial Number: 02197..		BS 18 LTX Impuls *1) Serial Number: 02191..		BS 18 LTX Quick *1) Serial Number: 02193..		SB 18 LTX BL Impuls *1) Serial Number: 02240..		SB 18 LTX BL Quick *1) Serial Number: 02199..		SB 18 LTX Impuls *1) Serial Number: 02192..		SB 18 LTX Quick *1) Serial Number: 02200..	
U	V		18															
n ₀	/min, rpm	1	0 - 600				0 - 500				0 - 600				0 - 500			
		2	0 - 2050				0 - 1700				0 - 2050				0 - 1700			
M ₁	Nm (in-lbs)		44 (390)				55 (487)				44 (390)				55 (487)			
M ₂	Nm (in-lbs)		49 (434)				60 (531)				49 (434)				60 (531)			
M ₃	Nm (in-lbs)		90 (797)				110 (974)				90 (797)				110 (974)			
M ₄	Nm (in-lbs)	1	0,8 - 20 (7 - 177)				6,5 - 24 (58 - 212)				0,8 - 20 (7 - 177)				6,5 - 24 (58 - 212)			
		2	0,8 - 8 (7 - 71)				1,7 - 11 (15 - 97)				0,8 - 8 (7 - 71)				1,7 - 11 (15 - 97)			
D _{1 max} 	mm (in)		13 (¹ / ₂)															
D _{2 max} 	mm (in)		50 (2)				65 (2 ⁹ / ₁₆)				50 (2)				65 (2 ⁹ / ₁₆)			
D _{3 max}	mm (in)	2	-				-				16 (⁵ / ₈)				16 (⁵ / ₈)			
s	/min, bpm		-				-				38950				32300			
m	kg (lbs)		1,9 (4.2)				2,0 (4.4)				2,0 (4.4)				2,1 (4.6)			
G	UNF(in)		1/2" - 20 UNF	-		1/2" - 20 UNF	-		1/2" - 20 UNF	-		1/2" - 20 UNF	-		1/2" - 20 UNF	-		
D _{max}	mm (in)		13 (¹ / ₂)															
a _{h, ID} /K _{h, ID}	m/s ²		-				-				18 / 1,5				13 / 1,5			
a _{h, D} /K _{h, D}	m/s ²		< 2,5 / 1,5				< 2,5 / 1,5				< 2,5 / 1,5				< 2,5 / 1,5			
a _{h, S} /K _{h, S}	m/s ²		< 2,5 / 1,5				< 2,5 / 1,5				< 2,5 / 1,5				< 2,5 / 1,5			
L _{pA} /K _{pA}	dB(A)		76 / 3				80 / 3				91 / 3				91 / 3			
L _{WA} /K _{WA}	dB(A)		87 / 3				91 / 3				102 / 3				102 / 3			

➔ 12.

*2) 2014/30/EU, 2006/42/EC, 2011/65/EU

*3) EN 60745-1:2009+A11:2010, EN 60745-2-1:2010, EN IEC 63000:2018

2021-06-22, Bernd Fleischmann

Chief Technology Officer Koki Holdings Co., Ltd.

*4) Metabowerke GmbH - Metabo-Allee 1 - 72622 Nuertingen, Germany

ppa. B.F.

➔ 1.

Originalbetriebsanleitung

1. Konformitätserklärung

Wir erklären in alleiniger Verantwortlichkeit: Diese Akku-Bohrschrauber und -Schlagbohrmaschinen, identifiziert durch Type und Seriennummer *1), entsprechen allen einschlägigen Bestimmungen der Richtlinien *2) und Normen *3). Technische Unterlagen bei *4) - ➔ Abb. M.

2. Bestimmungsgemäße Verwendung

Die Bohr- und Schlagbohrmaschinen sind geeignet zum Bohren ohne Schlag in Metall, Holz, Kunststoff und ähnlichen Materialien sowie zum Schrauben und Gewindebohren.

Die Schlagbohrmaschinen sind zusätzlich zum Schlagbohren in Mauerwerk, Ziegel und Stein geeignet.

Für Schäden durch nicht bestimmungsgemäßen Gebrauch haftet allein der Benutzer.

Allgemein anerkannte Unfallverhütungsvorschriften und beigelegte Sicherheitshinweise müssen beachtet werden.

3. Allgemeine Sicherheitshinweise

Beachten Sie die mit diesem Symbol gekennzeichneten Textstellen zu Ihrem eigenen Schutz und zum Schutz Ihres Elektrowerkzeugs!

WARNUNG – Zur Verringerung eines Verletzungsrisikos Betriebsanleitung lesen.

WARNUNG – Lesen Sie alle **Sicherheitshinweise, Anweisungen, Gebildungen und technischen Daten, mit denen dieses Elektrowerkzeug versehen ist.** *Versäumnisse bei der Einhaltung der nachfolgenden Anweisungen können elektrischen Schlag, Brand und/oder schwere Verletzungen verursachen.*

Bewahren Sie alle Sicherheitshinweise und Anweisungen für die Zukunft auf.

Geben Sie Ihr Elektrowerkzeug nur zusammen mit diesen Dokumenten weiter.

4. Spezielle Sicherheitshinweise

Tragen Sie Gehörschutz bei der Benutzung von Schlagbohrmaschinen (Maschinen mit der Bezeichnung SB...). Die Einwirkung von Lärm kann Hörverlust bewirken.

Benutzen Sie den mit dem Gerät gelieferten Zusatzhandgriff (ausstattungsabhängig). Der Verlust der Kontrolle kann zu Verletzungen führen.

Halten Sie das Gerät an den isolierten Griffflächen, wenn Sie Arbeiten ausführen, bei denen das Einsatzwerkzeug verborgene Stromleitungen treffen kann. Der Kontakt mit einer spannungsführenden Leitung kann auch metallene Geräteteile unter Spannung setzen und zu einem elektrischen Schlag führen.

Überzeugen Sie sich, dass sich an der Stelle, die bearbeitet werden soll, **keine Strom-, Wasser- oder Gasleitungen** befinden (z.B. mit Hilfe eines Metallsuchgerätes).

Sicherheitshinweise bei Verwendung langer Bohrer:

- Arbeiten Sie auf keinen Fall mit einer höheren Drehzahl als der für den Bohrer maximal zulässigen Drehzahl.** Bei höheren Drehzahlen kann sich der Bohrer leicht verbiegen, wenn er sich ohne Kontakt mit dem Werkstück frei drehen kann, und zu Verletzungen führen.
- Beginnen Sie den Bohrvorgang immer mit niedriger Drehzahl und während der Bohrer Kontakt mit dem Werkstück hat.** Bei höheren Drehzahlen kann sich der Bohrer leicht verbiegen, wenn er sich ohne Kontakt mit dem Werkstück frei drehen kann, und zu Verletzungen führen.
- Üben Sie keinen übermäßigen Druck und nur in Längsrichtung zum Bohrer aus.** Bohrer können sich verbiegen und dadurch brechen oder zu einem Verlust der Kontrolle und zu Verletzungen führen.

Akkupacks vor Nässe schützen!

Akkupacks nicht dem Feuer aussetzen!

Keine defekten oder deformierten Akkupacks verwenden!

Akkupacks nicht öffnen!

Kontakte der Akkupacks nicht berühren oder kurzschließen!

Aus defekten Li-Ion-Akkupacks kann eine leicht saure, brennbare Flüssigkeit austreten!

Falls Akkuflüssigkeit austritt und mit der Haut in Berührung kommt, spülen Sie sofort mit reichlich Wasser. Falls Akkuflüssigkeit in Ihre Augen gelangt, waschen Sie sie mit sauberem Wasser aus und begeben Sie sich unverzüglich in ärztliche Behandlung!

Bei einer defekten Maschine den Akkupack aus der Maschine nehmen.

Akkupack aus der Maschine entnehmen bevor irgendeine Einstellung, Umrüstung, Wartung oder Reinigung vorgenommen wird.

LED-Leuchte (15): LED-Strahlung nicht direkt mit optischen Instrumenten betrachten.

ACHTUNG Nicht in die brennende Leuchte starren

Staubbelastung reduzieren:

⚠️ WARNUNG - Einige Stäube, die durch Sandpapierschleifen, Sägen, Schleifen, Bohren und andere Arbeiten erzeugt werden, enthalten Chemikalien, von denen bekannt ist, dass sie Krebs, Geburtsfehler oder andere Fortpflanzungsschäden verursachen. Einige Beispiele für diese Chemikalien sind:

- Blei aus bleihaltigem Anstrich,
- mineralischer Staub aus Mauersteinen, Zement und anderen Mauerwerkstoffen, und
- Arsen und Chrom aus chemisch behandeltem Holz.

Ihr Risiko durch diese Belastung variiert, je nachdem, wie oft Sie diese Art von Arbeit ausführen. Um Ihre Belastung mit diesen Chemikalien zu reduzieren: Arbeiten Sie in einem gut belüfteten Bereich und arbeiten Sie mit zugelassener Schutzausrüstung, wie z. B. solche Staubmasken, die speziell zum Herausfiltern von mikroskopisch kleinen Partikeln entwickelt wurden.

Dies gilt ebenso für Stäube von weiteren Werkstoffen, wie z. B. einige Holzarten (wie Eichen- oder Buchenstaub), Metalle, Asbest. Weitere bekannte Krankheiten sind z. B. allergische Reaktionen, Atemwegserkrankungen. Lassen Sie Staub nicht in den Körper gelangen.

Beachten Sie die für Ihr Material, Personal, Anwendungsfall und Einsatzort geltenden Richtlinien und nationale Vorschriften (z. B. Arbeitsschutzbestimmungen, Entsorgung).

Erfassen Sie die entstehenden Partikel am Entstehungsort, vermeiden Sie Ablagerungen im Umfeld.

Verwenden Sie für spezielle Arbeiten geeignetes Zubehör. Dadurch gelangen weniger Partikel unkontrolliert in die Umgebung.

Verwenden Sie eine geeignete Staubabsaugung.

Verringern Sie die Staubbelastung indem Sie:

- die austretenden Partikel und den Abluftstrom der Maschine nicht auf sich, oder in der Nähe befindliche Personen oder auf abgelagerten Staub richten,
- eine Absauganlage und/oder einen Luftreiniger einsetzen,
- den Arbeitsplatz gut lüften und durch saugen sauber halten. Fegen oder blasen wirbelt Staub auf.
- Saugen oder waschen Sie Schutzkleidung. Nicht ausblasen, schlagen oder bürsten.

Transport von Li-Ion-Akkupacks:

Der Versand von Li-Ion Akkupacks unterliegt dem Gefahrgutrecht (UN 3480 und UN 3481). Klären Sie beim Versand von Li-Ion Akkupacks die aktuell gültigen Vorschriften. Informieren sie sich ggfs. bei ihrem Transportunternehmen. Zertifizierte Verpackung ist bei Metabo erhältlich.

Versenden Sie Akkupacks nur, wenn das Gehäuse unbeschädigt ist und keine Flüssigkeit austritt. Zum Versenden den Akkupack aus der Maschine nehmen. Die Kontakte gegen Kurzschluss sichern (z. B. mit Klebeband isolieren).

5. Abbildungen

Die Abbildungen finden Sie am Anfang der Betriebsanleitung.

Symbol-Erläuterung:

	Bewegungsrichtung
	Langsam
	Schnell
	erster Gang
	zweiter Gang
	Schrauben
	Bohrer
	ohne Drehmomentbegrenzung
	Schlagbohren
Nm	Drehmoment

6. Überblick

➔ Abb. A

- 1 Schnellspann-Bohrfutter
- 2 Zusatzhandgriff
- 3 Schaltschieber (Bohren, Schlagbohren) *
- 4 Schaltschieber (1./2. Gang)
- 5 Taste (Wechsel zwischen „max. Drehmoment“ und der an Stellrad (14) eingestellten Funktion) *
- 6 Drehrichtungsumschalter (Drehrichtungseinstellung, Transportsicherung) - beidseitig der Maschine
- 7 Bit-Depot *
- 8 Gürtelhaken *
- 9 Handgriff
- 10 Taste zur Akkupack-Entriegelung
- 11 Taste der Kapazitätsanzeige
- 12 Kapazitäts- und Signalanzeige
- 13 Akkupack
- 14 Stellrad (Impulsfunktion, Drehmomentbegrenzung, ggf. „max. Drehmoment“) *
- 15 LED-Leuchte
- 16 Schalterdrücker

* ausstattungsabhängig

7. Benutzung

7.1 Akkupack, Kapazitäts- und Signalanzeige ➔ Abb. B

Vor der Benutzung den Akkupack aufladen.

Laden Sie den Akkupack bei Leistungsabfall wieder auf.

Anweisungen zum Laden des Akkupacks finden Sie in der Betriebsanleitung des Metabo-Ladegerätes.

7.2 Akkupack entnehmen, einsetzen ➔ Abb. C

7.3 Drehrichtung, Transportsicherung (Einschaltsperre) einstellen ➔ Abb. D

7.4 Getriebestufe wählen ➔ Abb. E

Schalterschieber (4) nur bei Stillstand des Motors betätigen!

7.5 Bohren, Schlagbohren einstellen ➔ Abb. A

Schalterschieber (3) betätigen.

7.6 Drehmomentbegrenzung, maximales Drehmoment, Impulsfunktion einstellen

Nicht längere Zeit mit eingeschalteter Impulsfunktion arbeiten! (Der Motor kann sich überhitzen.)

Maschinen mit der Bezeichnung ...18 LTX BL Quick... ➔ Abb. F

Drehen Sie am Stellrad (14) um die **Impulsfunktion** einzuschalten (Taste (5) blinkt) oder um die **Drehmomentbegrenzung** einzuschalten (Taste (5) leuchtet dauernd)

Für **Maximales Drehmoment** (Bohrstellung) drücken Sie die Taste (5) (Taste (5) ist nicht beleuchtet). Um die Einstellungen des Stellrades wieder zu aktivieren: Taste (5) erneut drücken oder am Stellrad drehen.

Maschinen mit der Bezeichnung ...18 LTX Impuls/Quick... ➔ Abb. G

Am Stellrad (14) die gewünschte Betriebsart einstellen:

1...10 = Drehmomentbegrenzung
Bohrer = maximales Drehmoment
Impuls = Impulsfunktion

7.7 Ein-/Ausschalten, Drehzahl einstellen ➔ Abb. A

Einschalten, Drehzahl: Schalterdrücker (16) drücken. Die Drehzahl kann am Schalterdrücker durch Eindrücken verändert werden.

Ausschalten: Schalterdrücker (16) loslassen.
Hinweis: Das Geräusch, das beim Ausschalten der Maschine auftritt, ist bauartbedingt (Schnellstopp) und hat auf Funktion und Lebensdauer der Maschine keinen Einfluss.

7.8 Schnellspann-Bohrfutter ➔ Abb. H

Bei weichem Werkzeugschaft muss eventuell nach kurzer Bohrzeit nachgespannt werden.

Hinweise für Maschinen mit der Bezeichnung SB...:

1. Das nach dem Öffnen des Bohrfutters eventuell hörbare Ratschen (funktionsbedingt) wird durch das Gegendrehen der Hülse ausgeschaltet.
2. Einsatzwerkzeug spannen:
Hülse in Richtung "GRIP, ZU" drehen, bis der

spürbare mechanische Widerstand überwunden ist.

Achtung! Werkzeug ist jetzt noch nicht gespannt! So lange kräftig weiterdrehen (**dabei muss es "klicken"**), bis kein Weiterdrehen mehr möglich ist - **erst jetzt** ist das Werkzeug **sicher** gespannt.

Reinigen: Gelegentlich die Maschine mit dem Schnellspann-Bohrfutter senkrecht nach unten halten und Hülse vollständig in Richtung „GRIP, ZU“ drehen, dann vollständig in Richtung „AUF, RELEASE“ drehen. Der angesammelte Staub fällt aus dem Schnellspann-Bohrfutter.

7.9 Bohrfutter abschrauben ➔ Abb. I

Das Anschrauben erfolgt sinngemäß in umgekehrter Reihenfolge.

7.10 Bohrfutter mit Schnellwechselsystem Quick (bei BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➔ Abb. J

Abnehmen: Verriegelungsring nach vorne schieben (a) und Bohrfutter nach vorne abziehen (b).

Anbringen: Verriegelungsring nach vorne schieben und Bohrfutter bis zum Anschlag auf die Bohrspindel aufschieben.

7.11 Gürtelhaken (ausstattungsabhängig) / Bit-Depot anbringen (ausstattungsabhängig) ➔ Abb. K

Gürtelhaken (8), wie gezeigt, links anbringen. Bit-Depot (7), wie gezeigt, rechts anbringen.

8. Störungsbeseitigung

8.1 Multifunktionales Überwachungssystem der Maschine

Schaltet sich die Maschine selbstständig aus, dann hat die Elektronik den Selbstschutz-Modus aktiviert. Es ertönt ein Warnsignal (Dauerpiepsen). Dieses geht nach max. 30 Sekunden oder nach Loslassen des Schalterdrückers (16) aus.

Trotz dieser Schutzfunktion kann bei bestimmten Anwendungen eine Überlastung und als Folge dessen eine Beschädigung der Maschine auftreten.

Ursachen und Abhilfe:

1. **Akkupack fast leer ➔ Abb. A, B** (Die Elektronik schützt den Akkupack vor Schaden durch Tiefentladung).
Blinkt eine LED-Leuchte (12), ist der Akkupack fast leer. Ggf. Taste (11) drücken und den Ladezustand an den LED-Leuchten (12) prüfen. Ist der Akkupack fast leer, muss er wieder aufgeladen werden!
2. Länger andauernde Überlastung der Maschine führt zur **Temperaturabschaltung**.
Lassen sie Maschine oder Akkupack abkühlen.

Hinweis: Fühlt sich der Akkupack sehr warm an, ist das Abkühlen des Akkupacks in einem „AIR COOLED“-Ladegerät schneller möglich.

Hinweis: Die Maschine kühlt schneller ab, wenn man sie im Leerlauf laufen lässt.

3. Metabo **Sicherheitsabschaltung:** Die Maschine wurde selbsttätig ABGESCHALTET. Bei zu hoher Strom-Anstiegsgeschwindigkeit (wie sie z.B. bei einer plötzlichen Blockierung oder einem Rückschlag auftritt) wird die Maschine abgeschaltet. Maschine am Schalterdrücker (16) ausschalten. Danach wieder einschalten und normal weiterarbeiten. Vermeiden sie weitere Blockierungen.

Maschine am Schalterdrücker (16) ausschalten. Danach normal weiterarbeiten. Vermeiden sie weitere Blockierungen.

8.2 Hinweise

Die LED-Leuchte (15) schaltet sich nach einer bestimmten Zeit automatisch aus.

Zum Aktivieren der Elektronikfunktionen: Schalterdrücker (16) drücken.

9. Zubehör

Verwenden Sie nur original Metabo- oder CAS- (Cordless Alliance System) Akkupacks und Zubehör.

Verwenden Sie nur Zubehör, das die in dieser Betriebsanleitung angegebenen Anforderungen und Kenndaten erfüllt.

Zubehör sicher anbringen. Wird die Maschine in einem Halter betrieben: Die Maschine sicher befestigen. Der Verlust der Kontrolle kann zu Verletzungen führen.

Zubehör-Komplettprogramm siehe www.metabo.com oder Hauptkatalog.

10. Reparatur

 Reparaturen an Elektrowerkzeugen dürfen nur durch eine Elektrofachkraft ausgeführt werden!

Mit reparaturbedürftigen Metabo Elektrowerkzeugen wenden Sie sich bitte an Ihre Metabo-Vertretung. Adressen siehe www.metabo.com.

Ersatzteillisten können Sie unter www.metabo.com herunterladen.

11. Umweltschutz

Befolgen Sie nationale Vorschriften zu umweltgerechter Entsorgung und zum Recycling ausgedienter Maschinen, Verpackungen und Zubehör.

Verpackungsmaterialien müssen entsprechend Ihrer Kennzeichnung nach kommunalen Richtlinien entsorgt werden. Weitere Hinweise finden Sie auf www.metabo.com im Bereich Service.

Akkupacks dürfen nicht mit dem Hausmüll entsorgt werden! Geben Sie defekte oder verbrauchte Akkupacks an den Metabo-Händler zurück!

Akkupacks nicht ins Wasser werfen.

 Schützen Sie die Umwelt und werfen Sie Elektrowerkzeuge und Akkupacks nicht in den Hausmüll. Befolgen Sie nationale Vorschriften zu getrennter Sammlung und zum Recycling ausgedienter Maschinen, Verpackungen und Zubehör.

Vor dem Entsorgen den Akkupack im Elektrowerkzeug entladen. Die Kontakte gegen Kurzschluss sichern (z. B. mit Klebeband isolieren).

12. Technische Daten

➔ Abb. L. Änderungen im Sinne des technischen Fortschritts vorbehalten.

U = Spannung des Akkupacks
 n_0 = Leerlaufdrehzahl

Anziehmoment beim Schrauben:

M₁ = weicher Schraubfall (Holz)
M₂ = Impulsmoment
M₃ = harter Schraubfall (Metall)
M₄ = Anziehmoment einstellbar

Max. Bohrerdurchmesser:

D_{1 max} = in Stahl
D_{2 max} = in Weichholz
D_{3 max} = in Beton

s = max. Schlagzahl
m = Gewicht (mit kleinstem Akkupack)
G = Spindelgewinde
D_{max} = Bohrfutter-Spannweite

Messwerte ermittelt gemäß EN 62841.

Erlaubte Umgebungstemperatur beim Betrieb: -20 °C bis 50 °C (eingeschränkte Leistung bei Temperaturen unter 0 °C). Erlaubte Umgebungstemperatur bei Lagerung: 0 °C bis 30 °C.

--- Gleichstrom

Die angegebenen technischen Daten sind toleranzbehaftet (entsprechend den jeweils gültigen Standards).

Emissionswerte

Diese Werte ermöglichen die Abschätzung der Emissionen des Elektrowerkzeugs und den Vergleich verschiedener Elektrowerkzeuge. Je nach Einsatzbedingung, Zustand des Elektrowerkzeuges oder der Einsatzwerkzeuge kann die tatsächliche Belastung höher oder geringer ausfallen. Berücksichtigen Sie zur Abschätzung Arbeitspausen und Phasen geringerer Belastung. Legen Sie aufgrund entsprechend angepasster Schätzwerte Schutzmaßnahmen für den Anwender fest, z.B. organisatorische Maßnahmen.

Schwingungsgesamtwert (Vektorsumme dreier Richtungen) ermittelt entsprechend EN 62841:

a_{h, ID} = Schwingungsemissionswert (Schlagbohren in Beton)

a_{h, D} = Schwingungsemissionswert (Bohren in Metall)

$a_{h, S}$ = Schwingungsemissionswert
(Schrauben ohne Schlag)

$K_{h, \dots}$ = Unsicherheit (Schwingung)

Typische A-bewertete Schallpegel:

L_{pA} = Schalldruckpegel

L_{WA} = Schallleistungspegel

K_{pA}, K_{WA} = Unsicherheit (Schallpegel)

Beim Arbeiten kann der Geräuschpegel 80 dB(A)
überschreiten.

Gehörschutz tragen!

Original instructions

1. Declaration of Conformity

On our own responsibility, we hereby declare that these battery-powered drilling screwdrivers and impact drills, identified by type and serial number *1), meet all relevant requirements of directives *2) and standards *3). Technical documents at *4) - ➔ Fig. M.

For UK only:

UK We as manufacturer and authorized person to
CA compile the technical file, see *4) ➔ Fig. M., hereby declare under sole responsibility that these battery-powered drilling screwdrivers and impact drills, identified by type and serial number *1) on page 3, fulfill all relevant provisions of following UK Regulations S.I. 2016/1091, S.I. 2008/1597, S.I. 2012/3032 and Designated Standards EN 60745-1:2009+A11:2010, EN 60745-2-1:2010, EN IEC 63000:2018.

2. Specified Use

The drills and impact drills are suitable for drilling in metal, wood, plastic and similar materials, and also for screwdriving and thread tapping.

The impact drills are also suited for drilling in masonry, brickwork and stone.

The user bears sole responsibility for any damage caused by improper use.

Generally accepted accident prevention regulations and the enclosed safety information must be observed.

3. General safety instructions

For your own protection and for the protection of your electrical tool, pay attention to all parts of the text that are marked with this symbol!

WARNING – Reading the operating instructions will reduce the risk of injury.

WARNING – Read all safety warnings, instructions, illustrations and specifications provided with this power tool. Failure to follow all instructions listed below may result in electric shock, fire and/or serious injury.

Save all warnings and instructions for future reference. Pass on your electrical tool only together with these documents.

4. Special Safety Instructions

Wear ear protectors with impact drills (machines with the designation SB). Exposure to noise can cause hearing loss.

Use auxiliary handles supplied with the tool (depending on the model). Loss of control can cause personal injury.

Hold power tool by insulated gripping surfaces, when performing an operation where the cutting accessory/fastener may contact hidden wiring. Cutting accessory/fasteners contacting a "live" wire, may make exposed metal parts of the power tool "live" and could give the operator an electric shock.

Ensure that the spot where you wish to work is free of **power cables, gas lines or water pipes** (e.g. by using a metal detector).

Safety instructions when using long drill bits:

a) **Never operate at higher speed than the maximum speed rating of the drill bit.** At higher speeds, the bit is likely to bend if allowed to rotate freely without contacting the workpiece, resulting in personal injury.

b) **Always start drilling at low speed and with the bit tip in contact with the workpiece.** At higher speeds, the bit is likely to bend if allowed to rotate freely without contacting the workpiece, resulting in personal injury.

c) **Apply pressure only in direct line with the bit and do not apply excessive pressure.** Bits can bend causing breakage and loss of control, resulting in personal injury.

Protect battery packs from water and moisture!

Do not expose battery packs to naked flame!

Do not use faulty or deformed battery packs!

Do not open battery packs!

Do not touch or short-circuit battery packs!

Slightly acidic, flammable fluid may leak from defective li-ion battery packs!

If battery fluid leaks out and comes into contact with your skin, rinse immediately with plenty of water. If battery fluid leaks out and comes into contact with your eyes, wash them with clean water and seek medical attention immediately.

If the machine is defective, remove the battery pack from the machine.

Remove the battery pack from the machine before any adjustments, conversions or servicing are performed.

Before fitting the battery pack, make sure that the machine is switched off.

LED lights (15): Do not observe the LED radiation directly with optical instruments.

CAUTION Do not stare at operating lamp.

Reducing dust exposure:

WARNING – Some dust created by power sanding, sawing, grinding, drilling, and other construction activities contains chemicals known to

cause cancer, birth defects or other reproductive harm. Some examples of these chemicals are:

- Lead from lead-based paints,
- Crystalline silica from bricks and cement and other masonry products, and
- Arsenic and chromium from chemically treated lumber.

Your risk from these exposures varies, depending on how often you do this type of work. To reduce your exposure to these chemicals: work in a well ventilated area, and work with approved safety equipment, such as those dust masks that are specially designed to filter out microscopic particles.

This also applies to dust from other materials such as some timber types (like oak or beech dust), metals, asbestos. Other known diseases are e.g. allergic reactions, respiratory diseases. Do not let dust enter the body.

Observe the relevant guidelines and national regulations for your material, staff, application and place of application (e.g. occupational health and safety regulations, disposal).

Collect the particles generated at the source, avoid deposits in the surrounding area.

Use suitable accessories for special work. In this way, fewer particles enter the environment in an uncontrolled manner.

Use a suitable extraction unit.

Reduce dust exposure with the following measures:

- do not direct the escaping particles and the exhaust air stream at yourself or nearby persons or on dust deposits,
- use an extraction unit and/or air purifiers,
- ensure good ventilation of the workplace and keep clean using a vacuum cleaner. Sweeping or blowing stirs up dust.
- Vacuum or wash the protective clothing. Do not blow, beat or brush.

Transport of li-ion battery packs:

The shipping of li-ion battery pack is subject to laws related to the carriage of hazardous goods (UN 3480 and UN 3481). Inform yourself of the currently valid specifications when shipping li-ion battery packs. If necessary, consult your freight forwarder. Certified packaging is available from Metabo.

Only send the battery pack if the housing is intact and no fluid is leaking. Remove the battery pack from the machine for sending. Prevent the contacts from short-circuiting (e.g. by protecting them with adhesive tape).

5. Figures

Illustrations are provided at the beginning of the operating instructions.

Symbol explanation:

- Movement direction
- Slow
- Fast
- 1

 First gear

- 2

 Second gear
- Screws
- Drill bit
- Without torque limitation
- Impact drilling
- Nm Torque

6. Overview

→ Fig. A

- 1 Keyless chuck
- 2 Additional handle
- 3 Slide switch (normal drilling, impact drilling) *
- 4 Slide switch (1st/2nd gear)
- 5 Button (switch between 'max. torque' and function set at setting wheel (14)) *
- 6 Rotation selector switch (rotation setting, transport lock) - both sides of the machine
- 7 Bit depot *
- 8 Belt hook *
- 9 Handle
- 10 Battery pack release button
- 11 Capacity indicator button
- 12 Capacity and signal indicator
- 13 Battery pack
- 14 Setting wheel (pulse function, torque control, where applicable 'max. torque') *
- 15 LED lights
- 16 Trigger switch

*equipment-specific

7. Use

7.1 Battery pack, capacity and signal display

→ Fig. B

Charge the battery pack before use.

If performance diminishes, recharge the battery pack.

Instructions on charging the battery pack can be found in the operating instructions of the Metabo charger.

7.2 Removing, replacing battery pack

→ Fig. C

7.3 Setting direction of rotation, transporting safety device (switch-on lock) → Fig. D

7.4 Selecting gear stage → Fig. E

Only actuate slide switch (4) with the motor at a standstill!

7.5 Setting for normal drilling, impact drilling

→ Fig. A

Press the slide switch (3).

7.6 Setting torque control, maximum torque, pulse function

 Do not work for long periods with pulse function switched on! (The motor can overheat.)

Machines with designation ...18 LTX BL Quick...:
➔ Fig. F

Turn the setting wheel (14) to switch on the **pulse function** (button (5) flashes) or to switch on the **torque control** (button (5) lights up continuously)

For **maximum torque** (drilling position), press the button (5) (the button (5) is not illuminated). To activate the settings of setting wheel again: press the button (5) again or turn the setting wheel.

Machines with designation ...18 LTX Impuls/
Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➔ Fig. G

Set the desired operating mode at the setting wheel (14):

1...10 = torque control
Drill bit = maximum torque
Impuls = pulse function

7.7 Switching on/off, setting speed

➔ Fig. A

Switching on, speed: Press the trigger (16). The speed can be changed by pressing in the trigger.

Switching off: release the trigger switch (16). *Note:* The noise that the machine makes when it switches off is due to the design (quick stop) and has no influence on the function or the service life of the machine.

7.8 Keyless chuck ➔ Fig. H

With a soft tool shank, retightening may be required after a short period of operation.

Notes on machines with the designation SB...:

1. The ratchet sound which can possibly be heard after opening the drill chuck is functional and is switched off by a reverse rotation of the sleeve.
2. Clamping tool:
Turn sleeve (1) in direction "GRIP, ZU" until the noticeable mechanical resistance has been overcome.

Caution! The chuck is not yet fully tightened! Keep turning the sleeve (it must "click" when turning) until it cannot be turned any further - **only now** is the tool **safely** clamped.

Cleaning: From time to time, hold the machine vertically with the keyless chuck facing downwards and turn the sleeve fully in direction "GRIP, ZU" and then turn fully in direction "AUF, RELEASE". The dust collected falls from the keyless chuck.

7.9 Unscrewing chuck ➔ Fig. I

Employ the same procedure when attaching the chuck, except in reverse order.

7.10 Chuck with quick bit change system (for BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick)

➔ Fig. J

To remove: Push the interlock ring forward (a), advance and pull off the chuck (b).

To mount: Push the interlock ring forward and move the chuck as far as the limit stop on the drill spindle.

7.11 Attaching the belt hook (depending on machine features) / bit depot (depending on machine features) ➔ Fig. K

Attach the belt hook to the left (8), as shown. Attach the bit depot to the right (7), as shown.

8. Troubleshooting

8.1 The machine's multifunctional monitoring system

 If the machine switches off automatically, the machine electronics have activated automatic protection mode. A warning signal sounds (continuous beeping). The beeping stops after a maximum of 30 seconds or when the trigger (16) is released.

 In spite of this protective function, overloading is still possible with certain applications and can result in damage to the machine.

Causes and remedies:

1. **Battery pack almost empty** ➔ Fig. A, B (The electronics protect the battery pack against damage through total discharge).
If one LED is flashing (12), the battery pack is almost flat. If necessary, press the (11) button and check the LEDs (12) to see the charge level. If the battery pack is almost flat, it must be recharged.
2. Long continuous overloading of the machine will activate the **temperature cut-out**.
Leave the machine or battery pack to cool.
Note: If the battery pack feels very warm, the pack will cool more quickly in an "AIR COOLED" charger.
Note: The machine will cool more quickly if you operate it at idling speed.
3. Metabo **safety shutdown**: The machine was SWITCHED OFF automatically. If the slew rate of the current is too high (for example, if the machine suddenly seizes or kickback occurs), the machine switches off. Switch off the machine at the trigger (16). Switch it on again and continue to work as normal. Try to prevent the machine from seizing.

Switch off the machine at the trigger (16). Then continue working as normal. Try to prevent the machine from seizing.

8.2 Note:

The LED lamp (15) switches off automatically after a specific time.

To activate the electronic functions: press the trigger (16).

9. Accessories

Use only original Metabo or CAS (Cordless Alliance System) battery packs and accessories.

Use only accessories that fulfil the requirements and specifications listed in these operating instructions.

Fit accessories securely. Secure the machine if it is operated in a bracket. Loss of control can cause personal injury.

For a complete range of accessories, see www.metabo.com or the main catalogue.

10. Repairs

Repairs to electrical tools must be carried out by qualified electricians ONLY!

If you have Metabo electrical tools that require repairs, please contact your Metabo service centre. For addresses see www.metabo.com.

You can download spare parts lists from www.metabo.com.

11. Environmental Protection

Observe national regulations on environmentally compatible disposal and on the recycling of disused machines, packaging and accessories.

Packaging materials must be disposed of according to their labelling in accordance with municipal guidelines. Further information can be found at www.metabo.com in the "Service" section.

Battery packs may not be disposed of with regular waste. Return faulty or used battery packs to your Metabo dealer!

Do not allow battery packs to come into contact with water!

Protect the environment, and do not dispose of power tools and battery packs with household waste. Observe national regulations on separated collection and recycling of disused machines, packaging and accessories.

Discharge the battery pack in the power tool before disposal. Prevent the contacts from short-circuiting (e.g. by protecting them with adhesive tape).

12. Technical specifications

➔ *Fig. L.* We reserve the right to make technical improvements.

U = Voltage of battery pack
n₀ = No-load speed

Tightening torque for screwing:

M₁ = Soft screwing application (wood)
M₂ = Pulse torque
M₃ = Hard screwing application (metal)
M₄ = Adjustable torque

Max. drill diameter:

D_{1 max} = in steel
D_{2 max} = in softwood

D_{3 max} = in concrete

s = Max. impact rate
m = Weight (with smallest battery pack)
G = Spindle thread
D_{max} = Chuck clamping range

Measured values determined in conformity with EN 62841.

Permitted ambient temperature during operation: -20 °C (-4°F) to 50 °C (120°F) (limited performance with temperatures below 0 °C (32°F)). Permitted ambient temperature for storage: 0 °C (32°F) to 30 °C (86°F).

--- Direct current

The technical specifications quoted are subject to tolerances (in compliance with the relevant valid standards).

Emission values

Using these values, you can estimate the emissions from this power tool and compare these with the values emitted by other power tools. The actual values may be higher or lower, depending on the particular application and the condition of the tool or power tool. In estimating the values, you should also include work breaks and periods of low use. Based on the estimated emission values, specify protective measures for the user - for example, any organisational steps that must be put in place.

Vibration total value (vector sum of three directions) determined in accordance with EN 62841:

a_{h, ID} = Vibration emission value (impact drilling into concrete)
a_{h, D} = Vibration emission value (drilling into metal)
a_{h, S} = Vibration emission level (screwing without impact)
K_{h, ...} = Uncertainty (vibration)

Typical A-effective perceived sound levels::

L_{PA} = Sound pressure level
L_{WA} = Acoustic power level
K_{PA}, K_{WA} = Uncertainty (noise level)
During operation the noise level can exceed 80 dB(A).

Wear ear protectors!

Notice d'utilisation originale

1. Déclaration de conformité

Nous déclarons sous notre seule responsabilité : ces perceuses-visseuses et perceuses à percussion sans fil, identifiées par le type et le numéro de série *1), sont conformes à toutes les prescriptions applicables des directives *2) et normes *3). Documents techniques pour *4) - ➔ fig. M.

2. Utilisation conforme aux prescriptions

Les perceuses et perceuses à percussion conviennent pour les travaux de perçage sans percussion sur métaux, bois, plastique et matériaux assimilés, ainsi que pour le vissage et le taraudage.

Les perceuses à percussion sont également conçues pour le perçage à percussion de murs, briques et pierres.

L'utilisateur est entièrement responsable de tous dommages résultant d'une utilisation non conforme aux prescriptions.

Il est impératif de respecter les directives de prévention des accidents reconnues et les consignes de sécurité ci-jointes.

3. Consignes de sécurité générales

Pour des raisons de sécurité et afin de protéger l'outil électrique, respecter les passages de texte marqués de ce symbole !

AVERTISSEMENT – Lire la notice d'utilisation afin d'éviter tout risque de blessure.

AVERTISSEMENT – Lire tous les avertissements de sécurité, les instructions, les illustrations et les spécifications fournis avec cet outil électrique. Ne pas suivre les instructions énumérées ci-dessous peut provoquer un choc électrique, un incendie et/ou une blessure sérieuse.

Conserver tous les avertissements et toutes les instructions pour pouvoir s'y reporter ultérieurement. Remettre l'outil électrique uniquement accompagné de ces documents.

4. Consignes de sécurité spéciales

Porter une protection auditive lors de l'utilisation d'une perceuse à percussion (pour les machines avec une désignation en SB...). Le bruit est susceptible de provoquer une perte de capacité auditive.

Utiliser la poignée complémentaire fournie avec l'outil (suivant équipement). En cas de perte de contrôle, il y a risque de blessures.

Lors de travaux où l'outil risque de rencontrer des conducteurs électriques non apparents, voire son câble d'alimentation, tenir l'outil exclusivement par les côtés isolés des poignées. Le contact avec un conducteur électrique sous tension peut également mettre les parties métalliques de l'appareil sous tension et provoquer un choc électrique.

S'assurer que l'emplacement d'intervention ne comporte **aucune conduite électrique, d'eau ou de gaz** (par ex. à l'aide d'un détecteur de métaux).

Consignes de sécurité lors de l'utilisation de forêts longs :

- a) **Ne dépassez jamais la vitesse de rotation maximale indiquée pour le forêt.** Lorsque la vitesse de rotation est trop élevée, le forêt risque de se tordre s'il peut tourner sans être en contact avec la pièce à travailler ce qui peut blesser quelqu'un.
- b) **Commencez toujours le perçage avec une faible vitesse de rotation et en vous assurant que le forêt est bien en contact avec la pièce à travailler.** Lorsque la vitesse de rotation est trop élevée, le forêt risque de se tordre s'il peut tourner sans être en contact avec la pièce à travailler ce qui peut blesser quelqu'un.
- c) **N'exercez pas de pression trop forte et uniquement dans le sens de la longueur par rapport au forêt.** Les forêts peuvent se tordre et donc se casser ou entraîner la perte de contrôle de la machine et blesser quelqu'un.

Protéger les blocs batteries de l'humidité !

Ne pas exposer les blocs batteries au feu !

Ne pas utiliser de blocs batteries défectueux ou déformés !

Ne pas ouvrir les blocs batteries ! Ne jamais toucher ni court-circuiter entre eux les contacts d'un bloc batterie !

Un bloc batterie défectueux Li-Ion peut occasionner une fuite de liquide légèrement acide et inflammable !

En cas de fuite d'acide de la batterie venant en contact avec la peau, rincer abondamment à l'eau. En cas de projection dans les yeux, les laver à l'eau claire et consulter immédiatement un médecin !

Si la machine est défectueuse, retirer la batterie de la machine.

Retirer le bloc batterie de l'outil avant toute opération de réglage, de changement d'accessoire, de maintenance ou de nettoyage.

S'assurer que l'outil est débranché au moment d'introduire le bloc batterie.

Lampe à LED (15) : ne pas regarder directement dans le rayonnement de la LED avec des instruments optiques.

ATTENTION Ne pas regarder dans la lumière.

Réduction de la pollution aux particules fines :

AVERTISSEMENT - Certaines poussières produites par le ponçage électrique, le sciage, le meulage, le perçage et d'autres activités de construction contiennent des agents chimiques qui causent des cancers, des anomalies congénitales ou d'autres dangers pour la reproduction. Voici quelques exemples de tels agents chimiques :

- Le plomb des peintures à base de plomb,
- La silice cristalline des briques, du ciment et d'autres produits de maçonnerie, et
- L'arsenic et le chrome du bois d'œuvre traité chimiquement.

Les conséquences de telles expositions varient en fonction de la fréquence à laquelle vous faites ce type de travail. Pour réduire votre exposition à ces agents chimiques, travaillez dans un endroit bien ventilé et utilisez des équipements de protection agréés, tels que les masques de protection contre la poussière qui sont conçus spécialement pour filtrer les particules microscopiques.

Cela vaut également pour les poussières d'autres matériaux, comme par exemple certains types de bois (comme la poussière de chêne ou de hêtre), de métaux et l'amiante. D'autres maladies connues incluent par exemple les réactions allergiques et les affections des voies respiratoires. Il est souhaitable que le corps n'absorbe pas ces poussières.

Respectez les directives et les dispositions locales applicables au matériau, au personnel, à l'application et au lieu d'utilisation (par exemple directives en matière de sécurité au travail, élimination des déchets).

Collecter les particules émises sur le lieu d'émission et éviter les dépôts dans l'environnement.

Utiliser des accessoires adaptés pour les travaux spécifiques. Cela permet d'éviter l'émission incontrôlée de particules dans l'environnement.

Utiliser un système d'aspiration des poussières adapté.

Réduire l'émission de poussières en :

- évitant d'orienter les particules sortantes et l'air d'échappement de la machine vers vous ou vers des personnes se trouvant à proximité ou vers des dépôts de poussière,
- utilisant un système d'aspiration et/ou un purificateur d'air,
- aérant convenablement le lieu de travail et en l'aspirant pour le maintenir propre. Balayer ou souffler les poussières les fait tourbillonner.
- Aspirer ou laver les vêtements de protection. Ne pas les souffler, les battre, ni les brosser.

Transport de batteries Li-Ion :

L'expédition de batteries Li-Ion est soumise à la législation sur les produits dangereux (UN 3480 et UN 3481). Lors de l'envoi de batteries Li-Ion,

clarifiez les prescriptions actuellement valables. Le cas échéant, veuillez vous renseigner auprès de votre transporteur. Un emballage certifié est disponible chez Metabo.

Envoyez uniquement des batteries dont le boîtier est intact et qui ne présentent pas de fuite. Pour l'envoi, sortez la batterie de l'outil. Protégez les contacts de tout court-circuit (par exemple les isoler à l'aide de ruban adhésif).

5. Figures

Les figures se trouvent au début de la notice d'utilisation.

Signification des symboles :

Sens de déplacement

Lent

Rapide

Première vitesse

Seconde vitesse

Vissage

Perceuse

sans limitation de couple

Perçage avec percussion

Nm

Couple

6. Aperçu

→ Fig. A

- 1 Mandrin à serrage rapide
- 2 Poignée additionnelle
- 3 Interrupteur coulissant (perçage, perçage à percussion) *
- 4 Interrupteur coulissant (1ère/2ème vitesse)
- 5 Bouton (commutation entre "couple max." et la fonction réglée sur la molette (14)) *
- 6 Inverseur de sens de rotation (réglage du sens de rotation, sécurité de transport), sur les deux côtés de l'outil
- 7 Porte-embouts *
- 8 Crochet de sangle *
- 9 Poignée
- 10 Touche de déverrouillage du bloc batterie
- 11 Touche de l'indicateur de capacité
- 12 Indicateur de capacité et de signalisation
- 13 Bloc batterie
- 14 Molette (fonctionnement par impulsions, limitation du couple, le cas échéant "couple max.") *
- 15 Voyant LED
- 16 Gâchette

*suivant version

7. Utilisation

7.1 Bloc batterie, indicateur de capacité et de signalisation ➡ Fig. B

Charger le bloc batterie avant utilisation.

En cas de baisse de puissance, recharger le bloc batterie.

Vous trouverez les consignes pour recharger la batterie dans le mode d'emploi du chargeur Metabo.

7.2 Retirer, insérer le bloc batterie ➡ Fig. C

7.3 Régler le sens de rotation, la sécurité de transport (verrou de démarrage) ➡ Fig. D

7.4 Sélectionner la vitesse ➡ Fig. E

 N'actionner l'interrupteur coulissant (4) que lorsque le moteur est arrêté !

7.5 Réglage du perçage, du perçage à percussion ➡ Fig. A

Actionner l'interrupteur coulissant (3).

7.6 Réglage de la limitation du couple, du couple maximal, du fonctionnement par impulsions

 Ne pas faire fonctionner longtemps quand le fonctionnement par impulsions est branché ! (le moteur est susceptible de chauffer.)

Machines avec la désignation ...18 LTX BL Quick... : ➡ Fig. F

Tournez la molette (14) pour activer le **fonctionnement par impulsions** (le bouton (5) clignote) ou la **limitation du couple** (le bouton (5) est allumé en continu)

Pour le **couple maximal** (position "perçage"), presser la touche (5) (le bouton (5) n'est pas allumé). Pour activer à nouveau les réglages de la molette : presser à nouveau le bouton (5) ou tourner la molette.

Machines avec la désignation ...18 LTX Impuls./Quick, ...18 LTX BL Impuls. : ➡ Fig. G

Régler le mode souhaité via la molette (14) :

1...10 = limitation du couple

Foret = couple maximal

Impulsion = fonctionnement par impulsions

7.7 Mise en marche / à l'arrêt, régler la vitesse ➡ Fig. A

Marche, vitesse : appuyer sur la gâchette (16). La vitesse peut être modifiée par une pression sur la gâchette.

Arrêt : relâcher la gâchette (16). **Remarque** : le bruit audible à l'arrêt de la machine est dû au type de construction (arrêt rapide) et n'a aucune influence sur le fonctionnement et la durée de vie de la machine.

7.8 Mandrin à serrage rapide ➡ Fig. H

En cas d'utilisation de tiges d'outil souples, il faudra éventuellement effectuer un resserrage après un court temps de perçage.

Informations sur les machines portant la dénomination SB... :

1. Le cliquètement que l'on entend éventuellement après avoir ouvert le mandrin (bruit dû au fonctionnement) disparaîtra si l'on tourne la douille dans le sens contraire.
2. Serrage de l'accessoire : tourner la douille dans le sens "GRIP, ZU" jusqu'à ce que la résistance mécanique perceptible soit surmontée.

Attention ! L'outil n'est alors pas encore serré ! Continuer à tourner avec force (on doit entendre un "clic") jusqu'à ce que l'on ne puisse plus tourner du tout - **ce n'est que maintenant** que l'outil est **véritablement serré**.

Nettoyer : Tenir occasionnellement l'outil avec le mandrin à serrage rapide en position verticale vers le bas et tourner complètement la douille dans le sens marqué "GRIP, ZU", puis tourner complètement dans le sens marqué "AUF, RELEASE". La poussière accumulée tombe du mandrin à serrage rapide.

7.9 Dévissage du mandrin de perçage ➡ Fig. I

Le vissage s'effectue dans l'ordre inverse.

7.10 Mandrin de perçage avec système de changement rapide Quick (pour BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➡ Fig. J

Retrait : glisser la bague de verrouillage vers l'avant (a) et retirer le mandrin de perçage par l'avant (b).

Fixation : glisser la bague de verrouillage vers l'avant et monter le mandrin de perçage jusqu'en butée sur la broche de perçage.

7.11 Fixation du crochet de sangle (en fonction de l'équipement) / du porte-embouts (en fonction de l'équipement) ➡ Fig. K

Fixer le crochet de sangle (8) à gauche, comme illustré.

Fixer le porte-embouts (7) à droite, comme illustré.

8. Dépannage

8.1 Système de surveillance multi-fonctions de l'outil

 Si la machine s'arrête automatiquement, le système électronique a activé le mode d'auto-protection. Un signal d'avertissement retentit. Il s'arrête après un délai de 30 secondes ou une fois la gâchette (16) relâchée.

 Malgré cette fonction de protection, lors de certaines applications il peut en résulter une surcharge dont la conséquence peut être un endommagement de la machine.

Causes et solutions :

- Bloc batterie presque vide** → Fig. A, B (Le système électronique protège le bloc batterie des dommages dus à la décharge totale). Si un voyant LED clignote (12), cela signifie que le bloc batterie est presque vide. Le cas échéant, appuyer sur la touche (11) et vérifier l'état de charge par le biais des voyants LED (12). Si le bloc batterie est presque vide, il doit être rechargé !
- Une surcharge trop longue de l'outil entraîne un **arrêt de surtempérature**. Laisser l'outil ou le bloc batterie refroidir.

Remarque : Si une chaleur excessive se dégage du bloc batterie, il est possible d'accélérer son refroidissement dans un chargeur "AIR COOLED".

Remarque : l'outil refroidit plus rapidement lorsqu'il tourne à vide.

- Coupeure de sécurité Metabo :** la machine a été ARRETEE automatiquement. Lorsque la vitesse d'accroissement du courant est trop élevée (comme c'est le cas par exemple lors d'un blocage soudain ou d'un rebond), la machine est désactivée. Arrêter la machine par l'intermédiaire de la gâchette (16). Ensuite, la redémarrer et reprendre le travail normalement. Eviter tout autre blocage.

Arrêter la machine par l'intermédiaire de la gâchette (16). Ensuite, reprendre le travail normalement. Eviter tout autre blocage.

8.2 Notes

La LED (15) s'éteint automatiquement après un certain temps.

Pour activer les fonctions électroniques : presser la gâchette (16).

9. Accessoires

Vous trouverez les consignes pour recharger la batterie dans le mode d'emploi du chargeur Metabo.

Utilisez uniquement des accessoires, qui sont conformes aux exigences et aux données caractéristiques indiquées dans les présentes instructions d'utilisation.

Monter correctement les accessoires. Si la machine est utilisée dans un support : fixer correctement la machine. En cas de perte de contrôle, il y a risque de blessures.

Voir programme complet des accessoires sur www.metabo.com ou dans le catalogue principal.

10. Réparation

 Les travaux de réparation sur les outils électriques doivent uniquement être effectués par des électriciens !

Pour toute réparation sur un outil Metabo, veuillez contacter votre agence Metabo. Voir les adresses sur www.metabo.com.

Les listes des pièces de rechange peuvent être téléchargées sur le site Internet www.metabo.com.

11. Protection de l'environnement

Suivez les réglementations nationales concernant l'élimination écologique et le recyclage des machines, des emballages et des accessoires.

Les matériaux d'emballage doivent être mis au rebut selon les directives locales, conformément à leur marquage. Vous trouverez de plus amples informations à ce sujet sur www.metabo.com dans la rubrique Service.

Les batteries ne doivent pas être jetées avec les ordures ménagères ! Rapporter les batteries défectueuses ou usagées à un revendeur Metabo !

Ne jetez pas les batteries dans l'eau.

 Protéger l'environnement et ne pas jeter les outils électriques ou les batteries dans les ordures ménagères. Respecter les réglementations nationales concernant la collecte séparée des déchets et le recyclage des machines usagées, des emballages et des accessoires.

Avant d'éliminer l'outil électrique, décharger sa batterie. Protégez les contacts de tout court-circuit (par exemple isolez-les à l'aide de ruban adhésif).

12. Caractéristiques techniques

→ Fig. L. Sous réserve de modifications dans le sens du progrès technique.

U = Tension du bloc batterie
n₀ = Vitesse à vide

Couple lors du vissage :

M₁ = vissage dans un matériau tendre (bois)
M₂ = couple d'impulsion
M₃ = vissage dans un matériau dur (métal)
M₄ = couple réglable

Diamètre maxi de foret :

D_{1 max} = dans l'acier
D_{2 max} = dans du bois tendre
D_{3 max} = dans le béton

s = cadence de frappe max.
m = Poids (avec le plus petit bloc batterie)
G = Filet de la broche
D_{max} = Capacité du mandrin de perçage

Valeurs de mesure déterminées selon NE 62841.

Température ambiante admissible pour le fonctionnement : -20 °C à 50 °C (performances limitées à des températures inférieures à 0 °C).
Température ambiante admissible pour le stockage : 0 °C à 30 °C.

== Courant continu

Les caractéristiques techniques indiquées sont soumises à tolérance (selon les normes en vigueur correspondantes).

Valeurs d'émission

Ces valeurs permettent l'estimation des émissions de l'outil électrique et la comparaison entre différents outils électriques. Selon les conditions d'utilisation, l'état de l'outil électrique ou les accessoires utilisés, la sollicitation réelle peut plus ou moins varier. Pour l'estimation, tenir compte des pauses de travail et des phases de sollicitation moindre. Définir des mesures de protection pour l'utilisateur sur la base des valeurs estimatives adaptées en conséquence, p. ex. mesures organisationnelles.

Valeur vibratoire totale (somme vectorielle tridirectionnelle) déterminée selon NE 62841 :

$a_{h, ID}$ = valeur d'émission de vibrations
(perçage avec percussions dans le béton)

$a_{h, D}$ = valeur d'émission vibratoire (perçage dans le métal)

$a_{h, S}$ = valeur d'émission de vibrations
(vissage sans percussion)

$K_{h,...}$ = incertitude (vibration)

Niveau sonore typique en pondération A :

L_{pA} = niveau de pression acoustique

L_{WA} = niveau de puissance acoustique

K_{pA}, K_{WA} = Incertitude (niveau sonore)

Pendant le fonctionnement, il se peut que le niveau sonore dépasse les 80 db(A).

Porter un casque antibruit !

Oorspronkelijke gebruiksaanwijzing

1. Conformiteitsverklaring

Wij verklaren op eigen en uitsluitende verantwoording: Deze accu-schroefboormachines en klop-boormachines, geïdentificeerd door type en serie-nummer *1), voldoen aan alle relevante bepalingen van de richtlijnen *2) en normen *3). Technische documentatie bij *4) - ➔ Afb. M.

2. Gebruik volgens de voorschriften

De boor- en klopboormachines zijn geschikt voor het boren zonder slag in metaal, hout, kunststof en soortgelijke materialen, en voor het schroeven en draadboren

De klopboormachines zijn bovendien geschikt voor het klopboren in metselwerk, baksteen en steen.

Voor schade door oneigenlijk gebruik is alleen de gebruiker aansprakelijk.

De algemeen erkende veiligheidsvoorschriften en de bijgevoegde veiligheidsvoorschriften dienen te worden nageleefd.

3. Algemene veiligheidsvoorschriften

Let ter bescherming van uzelf en de machine op de met dit symbool aangegeven passages!

WAARSCHUWING – Lees de gebruiksaanwijzing om het risico van letsel te verminderen.

WAARSCHUWING – Lees alle veiligheidsaanwijzingen, afbeeldingen en specificaties die bij dit elektrische gereedschap worden geleverd. *Als de hieronder vermelde aanwijzingen niet worden opgevolgd, kan dit een elektrische schok, brand en/of ernstig letsel tot gevolg hebben.*

Bewaar alle waarschuwingen en aanwijzingen voor toekomstig gebruik. Geef uw elektrisch gereedschap alleen met deze documenten aan anderen door.

4. Speciale veiligheidsvoorschriften

Draag oorbeschermers bij het gebruik van slagboormachines (machines met de aanduiding SB...). Lawaai kan leiden tot gehoorverlies.

Gebruik de extra handgreep die bij de levering van het apparaat inbegrepen is (afhankelijk van de uitvoering). Verlies van controle kan tot letsel leiden.

Houd het apparaat vast aan de geïsoleerde greepvlakken wanneer u werkzaamheden

uitvoert waarbij het inzetgereedschap verborgen stroomleidingen kan raken. Door het contact met een spanningvoerende geleider kunnen ook metalen apparaatonderdelen onder spanning komen te staan, met een elektrische schok als mogelijk gevolg.

Zorg er (bijv. met behulp van een metaaldetector) voor dat zich op de plaats die bewerkt moet worden **geen stroom-, water- of gasleidingen** bevinden.

Veiligheidsinstructies bij het gebruik van lange boren:

a) **Werk in geen geval met een hoger toerental als het maximaal toelaatbare toerental van de boor.** In geval van een hoger toerental kan de boor makkelijk worden gebogen als hij zonder contact met het werkstuk vrij kan draaien, wat letsel tot gevolg kan hebben.

b) **Begin het boorprocedure altijd met een laag toerental en terwijl de boor contact met het werkstuk heeft.** In geval van een hoger toerental kan de boor makkelijk worden gebogen als hij zonder contact met het werkstuk vrij kan draaien, wat letsel tot gevolg kan hebben.

c) **Oefen geen overmatige druk en alleen in de lengte van de boor uit.** Boren kunnen buigen en hierdoor breken of een controleverlies of letsel tot gevolg hebben.

Accupacks tegen vocht beschermen!

Accupacks niet aan vuur blootstellen!

Geen defecte of vervormde accupacks gebruiken!
Accupacks niet openen!
Contacten van de accupacks niet aanraken of kortsluiten!

Uit defecte Li-ion-accupacks kan een licht zure, brandbare vloeistof lopen!

Wanneer er accuvloeistof naar buiten loopt en met de huid in aanraking komt, deze onmiddellijk afspoelen met overvloedig water. Wanneer er accuvloeistof in uw ogen komt, dient u ze uit te spoelen met schoon water en u onmiddellijk onder behandeling van een arts te stellen!

Bij een defecte machine dient u het accupack uit de machine te halen.

Haal het accupack uit de machine voordat instel-, ombouw-, onderhouds- of reinigingswerkzaamheden uitgevoerd worden.

Verzeker u ervan dat de machine bij het insteken van het accupack uitgeschakeld is.

LED-werklampje (15): LED-straling niet direct met optische instrumenten bekijken.

LET OP Niet in de brandende lamp staren.

De stofbelasting verminderen:

 WAARSCHUWING - Sommige stofdeeltjes die worden geproduceerd bij het schuren, zagen, slijpen, boren en ander werk bevatten chemicaliën waarvan bekend is dat ze kanker, geboortefouten of andere reproductieve schade kunnen veroorzaken. Enkele voorbeelden van deze chemicaliën zijn:

- lood van gelode verf,
- mineraalstof van bakstenen, cement en andere metselwerkmaterialen, en
- arseen en chroom uit chemisch behandeld hout.

Het risico dat u hierbij loopt varieert, afhankelijk van hoe vaak u met dit soort werk bezig bent. Om de blootstelling aan deze chemicaliën te verminderen: Werk in een goed geventileerde ruimte en werk met goedgekeurde persoonlijke beschermingsmiddelen zoals stofmaskers die speciaal zijn ontwikkeld voor het filteren van microscopische deeltjes.

Dit geldt ook voor stof van andere materialen, zoals sommige houtsoorten (zoals eiken- of beukenstof), metalen, asbest. Andere bekende ziekten zijn bijvoorbeeld allergische reacties, aandoeningen van de luchtwegen. Laat geen stof in uw lichaam komen.

Neem de richtlijnen en nationale voorschriften in acht die van toepassing zijn op uw materiaal, personeel, toepassing en locatie (bijv. gezondheids- en veiligheidsvoorschriften, verwijdering).

Verzamel de ontstane deeltjes op de plaats waar deze ontstaan, voorkom dat deze neerslaan in de omgeving.

Gebruik voor speciale werkzaamheden geschikt toebehoor. Daardoor komen slechts weinig deeltjes ongecontroleerd in de omgeving terecht.

Gebruik een geschikte stofafzuiging.

Verminder de stofbelasting door:

- de vrijkomende deeltjes en de af te voeren luchtstroom van de machine niet op de gebruiker zelf of in de buurt aanwezige personen of op neergeslagen stof te richten,
- een afzuiginstallatie en/of een luchtfilter te gebruiken,
- de werkplek goed te ventileren en door te stofzuigen schoon te houden. Vegen of blazen verwelt het stof op.
- Zuig of was de beschermende kleding. Niet uitblazen, uitslaan of uitborstelen.

Transport van Li-ion-accupacks:

Op de verzending van Li-ion accupacks is het voorschrift voor het transport van gevaarlijke stoffen (UN 3480 en UN 3481) van toepassing. Informeer bij het versturen van Li-ion accupacks naar de actueel geldende voorschriften. Informeer u ook bij uw transportbedrijf. Gecertificeerde verpakking is bij Metabo verkrijgbaar.

Verstuur accupacks alleen als de behuizing onbeschadigd is en er geen vloeistof uit lekt. Voor het verzenden haalt u het accupack uit de machine. De contacten tegen kortsluiting beschermen (bijv. met tape isoleren).

5. Afbeeldingen

De afbeeldingen vindt u aan het begin van de gebruiksaanwijzing.

Verklaring symbolen:

	Bewegingsrichting
	Langzaam
	Snel
	Eerste versnelling
	Tweede versnelling
	Schroeven
	Boren
	Zonder draaimomentbegrenzing
	Slagboren
Nm	Draaimoment

6. Overzicht**➔ Afb. A**

- 1 Snelspan-boorhouder
- 2 Extra handgreep
- 3 Schakelschui (boren, slagboren) *
- 4 Schakelschui (1e/2e versnelling)
- 5 Toets (wisseling tussen „max. draaimoment“ en de bij de stelknop (14) ingestelde functie) *
- 6 Draairichtingsschakelaar (instelling van de draairichting, transportbeveiliging) - aan beide kanten van de machine
- 7 Bit-opslag *
- 8 Riemhaak *
- 9 Handgreep
- 10 Toets voor ontgrendeling van het accupack
- 11 Toets voor de indicatie van de capaciteit
- 12 Capaciteits- en signaalindicatie
- 13 Accupack
- 14 Stelknop (impulsgenerator, draaimomentbegrenzing, evt. „max. draaimoment“) *
- 15 LED-lampje
- 16 Drukschakelaar

*afhankelijk van de uitvoering

7. Gebruik**7.1 Accupack, capaciteits- en signaalindicatie ➔ Afb. B**

Het accupack voor gebruik opladen.

Laad het accupack bij vermogensverlies weer op.

U vindt instructies voor het laden van het accupack in de gebruiksaanwijzing van de Metabo-lader.

7.2 Accupack uitnemen, inbrengen

➔ Afb. C

7.3 Draairichting, transportbeveiliging (inschakelblokkering) instellen ➡ Afb. D

7.4 Versnellingsstand kiezen ➡ Afb. E

Schakelschuif (4) alleen bij stilstand van de motor bedienen!

7.5 Boren, slagboren instellen ➡ Afb. A

Schakelschuif (3) bedienen.

7.6 Draaimomentbegrenzing, maximaal draaimoment, impulsgenerator instellen

Niet gedurende langere tijd met ingeschakelde impulsgenerator werken! (De motor kan oververhit raken.)

Machines met de aanduiding ...18 LTX BL Quick...
➡ Afb. F

Draai aan de stelknop (14) om de **impulsgenerator** in te schakelen (toets (5) knippert) of de **draaimomentbegrenzing** in te schakelen (toets (5) is continu verlicht)

Druk voor **maximaal draaimoment** (boorstand) op toets (5) (toets (5) is niet verlicht). Om de instellingen van de stelknop weer te activeren: toets (5) opnieuw indrukken of aan de stelknop draaien.

Machines met de aanduiding ...18 LTX Impuls/Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➡ Afb. G

Bij de stelknop (14) de gewenste modus instellen:

1...10 = draaimomentbegrenzing
Boor = maximaal draaimoment
Impuls = impulsgenerator

7.7 In-/uitschakelen, toerental instellen ➡ Afb. A

Inschakelen, toerental: drukschakelaar (16) indrukken. Het toerental kan met de drukschakelaar worden veranderd.

Uitschakelen: drukschakelaar (16) loslaten.

Opmerking: Het geluid dat bij het uitschakelen van de machine optreedt, is afhankelijk van de constructie (snelstop) en heeft geen invloed op het functioneren en de levensduur van de machine.

7.8 Snelspan-boorhouder ➡ Afb. H

Bij een zachte gereedschapschacht moet eventueel na een korte boortijd worden nagespannen.

Aanwijzing voor machines met aanduiding SB...:

1. Het geratel dat eventueel hoorbaar is bij het openen van de boorhouder (afhankelijk van het gebruik), wordt verholpen door de huls in tegen-gestelde richting te draaien.
2. Inzetgereedschap spannen:
Huls in richting "GRIP, ZU" draaien, tot de merkbare mechanische weerstand overwonnen is.
Let op! Het gereedschap is nu nog niet gespannen! Met kracht verder draaien (**hierbij moet een "klik" hoorbaar zijn**), tot verder draaien niet meer mogelijk is - **pas dan** is het gereedschap veilig gespannen.

Reinigen: De machine af en toe verticaal naar beneden houden en de huls volledig in de richting „GRIP, ZU“ draaien en vervolgens volledig in de richting „AUF, RELEASE“ draaien. Het verzamelde stof valt uit de snelspan-boorhouder.

7.9 Boorhouder afschroeven ➡ Afb. I

Het vastschroeven gebeurt in omgekeerde volgorde.

7.10 Boorhouder met snelwisselsysteem Quick (bij BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➡ Afb. J

Afnemen: Vergrendelingsring naar voren schuiven (a) en de boorhouder er naar voren aftrekken (b).

Aanbrengen: Vergrendelingsring naar voren schuiven en de boorhouder tot aan de aanslag op de boorspil schuiven.

7.11 Riemhaak (afhankelijk van uitvoering) / bit-opslag aanbrengen (afhankelijk van uitvoering) ➡ Afb. K

Riemhaak (8), zoals weergegeven, links aanbrengen.

Bit-opslag (7), zoals weergegeven, rechts aanbrengen.

8. Storingen verhelpen

8.1 Multifunctioneel bewakingsysteem van de machine

Schakelt de machine zelfstandig uit, dan heeft de elektronica de zelfbeveiligingsmodus geactiveerd. Er klinkt een waarschuwingssignaal (continu piepsignaal). Dit gaat na max. 30 seconden of na het loslaten van de drukschakelaar (16) uit.

Ondanks deze beveiligingsfunctie kan bij bepaalde toepassingen overbelasting en als gevolg daarvan beschadiging van de machine optreden.

Oorzaken en oplossingen:

1. **Accupack bijna leeg** ➡ Afb. A, B (De elektronica beschermt het accupack tegen schade door diepontlading).
Knippert er een LED-lampje (12), dan is het accupack bijna leeg. Eventueel op toets (11) drukken en de laadtoestand aan de hand van de LED-lampjes (12) controleren. Is het accupack bijna leeg, dan moet het weer opgeladen worden!
2. Een lang aanhoudende overbelasting van de machine leidt tot **temperatuuruitschakeling**. Laat de machine of het accupack afkoelen.

Opmerking: Voelt het accupack zeer warm aan, dan is het mogelijk het accupack in een „AIR COOLED“-laadapparaat sneller af te koelen.

Opmerking: De machine koelt sneller af wanneer men hem onbelast laat draaien.

3. Metabo **veiligheidsuitschakeling**: De machine is automatisch UITGESCHAKELD. Bij een te hoge stroom-toenamesnelheid (zoals bijvoorbeeld bij een plotselinge blokkering of terugslag) wordt de machine uitgeschakeld. Machine bij de drukschakelaar (16) uitschakelen. Vervolgens weer inschakelen en normaal verder werken. Zorg ervoor dat zich verder geen blokkeringen voordoen.

Machina bij de drukschakelaar (16) uitschakelen. Daarna normaal verder werken. Zorg ervoor dat zich verder geen blokkeringen voordoen.

8.2 Aanwijzing

Het LED-lampje (15) schakelt na een bepaalde tijd automatisch uit.

Voor het activeren van de elektronische functies: drukschakelaar (16) indrukken.

9. Toebehoren

Gebruik uitsluitend originele Metabo of CAS (Cordless Alliance System) accupacks en accessoires.

Gebruik alleen toebehoren die voldoen aan de in deze gebruiksaanwijzing genoemde eisen en kenmerken.

Toebehoren stevig aanbrengen. Wordt de machine in een houder gebruikt: De machine goed bevestigen. Verlies van controle kan tot letsel leiden.

Compleet accessoireprogramma, zie www.metabo.com of de hoofdcatalogus.

10. Reparatie

 Reparaties aan elektrisch gereedschap mogen uitsluitend door een erkend vakman worden uitgevoerd!

Neem voor elektrisch gereedschap van Metabo dat gerepareerd dient te worden contact op met uw Metabo-vertegenwoordiging. Zie voor adressen www.metabo.com.

Onderdeellijsten kunt u downloaden via www.metabo.com.

11. Milieubescherming

Neem de nationale voorschriften in acht voor een milieuvriendelijke verwijdering en de recycling van afgedankte machines, verpakkingen en toebehoren.

Verpakkingsmateriaal moet overeenkomstig hun codering volgens de gemeentelijke richtlijnen worden afgevoerd. Meer informatie vindt u op www.metabo.com onder Service

Accu-packs mogen niet bij het huisvuil worden gegooid! Lever defecte of afgedankte accu-packs in bij de Metabo-handelaar!

Accu-packs niet in het water gooien.

 Bescherm het milieu en geef elektrisch gereedschap en accupacks niet mee met het huisvuil. Neem de nationale voorschriften in

acht voor een gescheiden inzameling en voor de recycling van afgedankte machines, verpakkingen en toebehoren.

Ontlaad eerst het accupack in het elektrisch gereedschap alvorens het af te voeren. De contacten tegen kortsluiting beschermen (bijv. met tape isoleren).

12. Technische gegevens

➔ **Afb. L.** Wijzigingen in verband met technische ontwikkelingen voorbehouden.

U = spanning van het accupack

n_0 = nullasttoerental

Aanhaalkoppel bij het schroeven:

M_1 = bij schroeven in zacht materiaal (hout)

M_2 = impulsmoment

M_3 = bij schroeven in hard materiaal (metaal)

M_4 = aanhaalkoppel instelbaar

Max. boordiameter:

$D_{1 \max}$ = in staal

$D_{2 \max}$ = in zacht hout

$D_{3 \max}$ = in beton

s = max. slagfrequentie

m = gewicht (met het kleinste accupack)

G = schroefdraad as

$D_{\max}$ = boorhouder-spanbreedte

Meetgegevens volgens de norm EN 62841.

Toegestane omgevingstemperatuur tijdens het gebruik: -20 °C tot 50 °C (beperkt vermogen bij temperaturen beneden 0 °C). Toegestane omgevingstemperatuur tijdens de opslag: 0 °C tot 30 °C.

--- Gelijkstroom

De vermelde technische gegevens zijn tolerantiewaarden (overeenkomstig de toepasselijke norm).

Emissiewaarden

Deze waarden maken een beoordeling van de emissie van het elektrisch gereedschap en een vergelijking van de verschillende elektrische gereedschappen mogelijk. Afhankelijk van het gebruik, de toestand van het elektrisch gereedschap of het inzetgereedschap kan de daadwerkelijke belasting hoger of lager uitvallen. Houd bij de beoordeling rekening met pauzes en fases met een lagere belasting. Bepaal op basis van de overeenkomstig aangepaste taxatiewaarden de maatregelen ter bescherming van de gebruiker, bijv. organisatorische maatregelen.

Totale trillingswaarde (vectorsom van drie richtingen) bepaald volgens EN 62841:

$a_{h, ID}$ = trillingsemissiewaarde (klopboeren in beton)

$a_{h, D}$ = trillingsemissiewaarde (boren in metaal)

$a_{h, S}$ = trillingsemissiewaarde (schroeven zonder slag)

$K_{h, ...}$ = onzekerheid (trilling)

Karakteristiek A-gekwificeerd geluidsniveau:

L_{pA} = geluidsdruk niveau

L_{WA} = geluidsvermogensniveau

K_{pA} , K_{WA} = onzekerheid (geluidsniveau)
Tijdens het werken kan het geluidsniveau de
80 dB(A) overschrijden.

Draag gehoorbescherming!

Istruzioni per l'uso originali

1. Dichiarazione di conformità

Dichiariamo sotto la nostra completa responsabilità che i presenti trapani avvitatori a batteria e trapani a percussione, identificati dal modello e dal numero di serie *1), sono conformi a tutte le disposizioni pertinenti delle direttive *2) e delle norme *3). Documentazione tecnica per *4) - ➔ Fig. M.

2. Utilizzo conforme

I trapani e i trapani a percussione sono adatti per praticare fori senza percussione in metallo, legno, plastica e materiali simili, nonché per avvvitamenti e filettature.

I trapani a percussione sono anche adatti per la foratura a percussione in muratura, laterizio e pietra.

Eventuali danni derivanti da un uso improprio dell'elettrotroutensile sono di esclusiva responsabilità dell'utilizzatore.

È obbligatorio rispettare le norme antinfortunistiche generali, nonché le avvertenze di sicurezza allegate.

3. Avvertenze generali di sicurezza

Per proteggere la propria persona e per una migliore cura dell'elettrotroutensile stesso, attenersi alle parti di testo contrassegnate con questo simbolo!

ATTENZIONE – Al fine di ridurre il rischio di lesioni leggere le Istruzioni per l'uso.

AVVERTENZA - Leggere tutte le avvertenze di pericolo, le istruzioni operative, le figure e le specifiche accluse al presente elettrotroutensile. Il mancato rispetto di tutte le istruzioni sottoelencate potrà comportare il pericolo di scosse elettriche, incendi e/o gravi lesioni.

Conservare tutte le avvertenze di pericolo e le istruzioni operative per ogni esigenza futura. L'elettrotroutensile andrà consegnato esclusivamente insieme al presente documento.

4. Avvertenze specifiche di sicurezza

Indossare le protezioni acustiche durante l'utilizzo di trapani a percussione (utensili con denominazione SB...). Il rumore può provocare la perdita dell'udito.

Utilizzare l'impugnatura supplementare fornita insieme all'utensile (a seconda della dotazione). La perdita di controllo dell'utensile può provocare lesioni.

Tenere l'utensile dalle superfici di presa isolate quando si eseguono lavori durante i quali è possibile che l'accessorio entri in contatto con cavi elettrici nascosti. Il contatto con un cavo sotto tensione può mettere sotto tensione anche i componenti metallici dell'utensile e provocare così una scossa elettrica.

Avvertenze di sicurezza per l'impiego di punte lunghe:

a) **Evitare assolutamente di lavorare con un numero di giri superiore al numero di giri massimo consentito per la punta.** Con numeri di giri più elevati, la punta può facilmente piegarsi se ruota liberamente senza contatto con il pezzo e può provocare lesioni.

b) **Iniziare la foratura sempre con un basso numero di giri e con la punta a contatto con il pezzo.** Con numeri di giri più elevati, la punta può facilmente piegarsi se ruota liberamente senza contatto con il pezzo e può provocare lesioni.

c) **Non esercitare una pressione eccessiva e solo in senso longitudinale rispetto alla punta.** Le punte possono piegarsi e quindi rompersi, oppure provocare la perdita di controllo e lesioni.

Proteggere le batterie dall'umidità.

Non esporre le batterie al fuoco.

Non utilizzare batterie difettose o deformate. Non aprire le batterie.

Non toccare o mettere in cortocircuito i contatti delle batterie.

Da batterie al litio difettose può fuoriuscire un liquido leggermente acido e infiammabile.

Qualora si verifichi una perdita di liquido dalla batteria ed esso entri a contatto con la pelle, risciacquare immediatamente con abbondante acqua. Se il liquido della batteria dovesse entrare a contatto con gli occhi, risciacquare con acqua pulita ed affidarsi immediatamente alle cure di un medico.

In caso di guasto al dispositivo, rimuovere il pacco di batterie ricaricabili.

Prima di eseguire qualsiasi intervento di regolazione, modifica, manutenzione o pulizia, estrarre la batteria dall'utensile.

Prima di inserire le batterie, assicurarsi che l'utensile sia spento.

LED (15): non osservare direttamente con strumenti ottici la luce emanata dai LED.

ATTENZIONE: non fissare la luce accesa!

Riduzione della formazione di polvere:

AVVERTENZA - Alcune polveri che si formano durante la levigatura con carta vetrata, il taglio, la levigatura, la foratura e altri lavori

contengono sostanze chimiche note per essere causa di tumori, difetti alla nascita o altre anomalie nella riproduzione. Alcune di queste sostanze chimiche sono per esempio:

- piombo in vernici contenenti piombo,
- polvere minerale proveniente da mattoni, cemento e altri materiali edili,
- arsenico e cromo provenienti da legno trattato chimicamente.

Il rischio di questa esposizione varia a seconda della frequenza con cui si effettua questo tipo di lavoro. Per ridurre l'esposizione a queste sostanze chimiche: lavorare in un'area ben ventilata e con dispositivi di protezione approvati, quali ad es. mascherine antipolvere progettate appositamente per filtrare le particelle microscopiche.

Ciò vale anche per la polvere proveniente da altri materiali, come ad es. alcuni tipi di legno (come la polvere di quercia o di faggio), metalli, amianto. Altre malattie note sono ad es. le reazioni allergiche e le malattie alle vie respiratorie. Impedire alla polvere di raggiungere il corpo.

Osservare le direttive e le disposizioni nazionali inerenti al materiale utilizzato, al personale, al tipo e luogo di impiego (ad es. disposizioni sulla sicurezza del lavoro, smaltimento).

Raccogliere le particelle formatesi, evitando che si depositino nell'ambiente circostante.

Per lavori speciali, utilizzare accessori adeguati. In questo modo, nell'ambiente si diffonde in maniera incontrollata una minore quantità di particelle.

Utilizzare un sistema di aspirazione adatto.

Ridurre la formazione di polvere procedendo come segue:

- Non indirizzare le particelle in uscita e la corrente dell'aria di scarico del dispositivo su di sé o sulle persone che si trovano nelle vicinanze, né sulla polvere depositata.
- Utilizzare un impianto di aspirazione e/o un depuratore d'aria.
- Ventilare bene il luogo di lavoro e tenerlo pulito tramite aspirazione. Passando la scopa o soffiando si provoca un movimento vorticoso della polvere.
- Aspirare o lavare gli indumenti di protezione. Non soffiare, scuotere o spazzolare.

Trasporto del pacco di batterie ricaricabili agli ioni di litio:

La spedizione del pacco di batterie ricaricabili agli ioni di litio è soggetta alle norme sulle merci pericolose (UN 3480 e UN 3481). Per la spedizione del pacco di batterie ricaricabili agli ioni di litio, informarsi sulle norme attualmente in vigore. Chiedere eventualmente informazioni alla ditta di trasporti incaricata. L'imballaggio certificato è disponibile presso Metabo.

Inviare il pacco di batterie ricaricabili solo se l'alloggiamento è intatto e non presenta perdite. Rimuovere il pacco di batterie ricaricabili dal dispositivo per la spedizione. Proteggere i contatti dai cortocircuiti (ad esempio isolandoli con nastro adesivo).

5. Figure

Le figure sono riportate all'inizio delle Istruzioni per l'uso.

Spiegazione dei simboli:

	Direzione di movimento
	Funzionamento lento
	Funzionamento veloce
	1ª velocità
	2ª velocità
	Viti
	Punte
	Senza limitazione di coppia
	Foratura a percussione
Nm	Coppia

6. Panoramica generale

→ Fig. A

- 1 Mandrino autoserrante
- 2 Impugnatura supplementare
- 3 Interruttore a cursore (foratura, foratura a percussione) *
- 4 Interruttore a cursore (1ª/2ª velocità)
- 5 Tasto (commutazione fra "Coppia di serraggio max." e la funzione impostata sulla rotellina di regolazione (14)) *
- 6 Interruttore del senso di rotazione (impostazione del senso di rotazione, sicurezza per il trasporto) - su entrambi i lati dell'utensile
- 7 Porta-bit *
- 8 Gancio da cintura *
- 9 Impugnatura
- 10 Tasto di sbloccaggio della batteria
- 11 Tasto dell'indicatore di capacità
- 12 Indicatore di capacità e segnalazione livello di carica
- 13 Batteria
- 14 Rotellina di regolazione (funzionamento ad impulsi, limitazione coppia di serraggio, ev. "Coppia di serraggio max.") *
- 15 LED
- 16 Pulsante interruttore

*a seconda della dotazione

7. Utilizzo

7.1 Batteria, indicatore di capacità e segnalazione livello di carica → Fig. B

Prima dell'utilizzo, ricaricare la batteria.

Ricaricare la batteria in caso di calo di potenza.

Le istruzioni di ricarica della batteria sono contenute nelle istruzioni per l'uso del caricabatteria Metabo.

7.2 Estrazione ed inserimento della batteria ➔ Fig. C

7.3 Regolazione del senso di rotazione e della sicurezza per il trasporto (blocco accensione) ➔ Fig. D

7.4 Selezione del rapporto ingranaggi ➔ Fig. E

 Azionare l'interruttore a cursore (4) esclusivamente a motore fermo.

7.5 Impostazione di foratura e foratura a percussione ➔ Fig. A

Azionare il interruttore a cursore (3).

7.6 Impostazione della limitazione della coppia, coppia di serraggio massima e funzionamento ad impulsi

 Non lavorare per lunghi periodi di tempo con il funzionamento ad impulsi inserito (il motore si può surriscaldare).

Utensili con denominazione ...18 LTX BL Quick...
➔ Fig. F

Ruotare la rotellina di regolazione (14) per attivare il **funzionamento ad impulsi** (il tasto (5) lampeggia) o la **limitazione coppia di serraggio** (il tasto (5) resta acceso con luce fissa)

Per la **coppia di serraggio massima** (posizione di foratura), premere il tasto (5) (il tasto (5) è spento). Per riattivare le impostazioni della rotellina di regolazione: premere nuovamente il tasto (5), oppure ruotare la rotellina.

Utensili con denominazione ...18 LTX Impuls/Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➔ Fig. G

Impostare sulla rotellina di regolazione (14) la modalità desiderata:

1...10 = Limitazione coppia di serraggio
Punta = Coppia di serraggio massima
Impulsi = Funzionamento ad impulsi

7.7 Accensione e spegnimento, regolazione del numero di giri ➔ Fig. A

Accensione, numero di giri: premere il pulsante interruttore (16). Il numero di giri può essere modificato premendo il pulsante interruttore.

Spegnimento: rilasciare il pulsante interruttore (16). **Avvertenza:** il rumore udibile allo spegnimento dell'utensile è dovuto al tipo di costruzione (arresto rapido) e non influisce in alcun modo sul funzionamento e la durata dell'utensile stesso.

7.8 Mandrino autoserrante ➔ Fig. H

Eventualmente, in caso di codolo dell'utensile morbido, serrare nuovamente dopo un breve periodo di foratura.

Avvertenze per utensili con denominazione SB...

1. Una volta aperto il mandrino, il rumore che eventualmente si può sentire (provocato dal funzio-

namento) verrà annullato ruotando la boccola in senso contrario.

2. Per fissare l'utensile ad innesto: ruotare la boccola in direzione "GRIP, ZU", finché non viene superata la percettibile resistenza meccanica.

Attenzione! A questo punto l'utensile non è ancora fissato. Continuare a ruotare con forza la bussola (**dovrà fare uno scatto**), sino a quando non sia più possibile alcuna rotazione: **solo a questo punto** l'utensile sarà bloccato **in modo sicuro**.

Pulizia: Di tanto in tanto tenere l'utensile con il mandrino autoserrante perpendicolarmente, rivolto verso il basso, e ruotare completamente la boccola in direzione "GRIP, ZU", quindi in direzione "AUF, RELEASE". La polvere accumulata all'interno cade dal mandrino autoserrante.

7.9 Svitamento del mandrino ➔ Fig. I

Per avvitare, procedere in ordine inverso.

7.10 Mandrino con sistema a cambio rapido Quick (per BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➔ Fig. J

Rimozione: spingere l'anello di bloccaggio in avanti (a) ed estrarre il mandrino tirando in avanti (b).

Applicazione: spingere l'anello di bloccaggio in avanti e spingere il mandrino portapunta sull'alberino fino a battuta.

7.11 Applicazione del gancio da cintura (a seconda della dotazione) / del porta-bit (a seconda della dotazione) ➔ Fig. K

Gancio da cintura (8), applicare a sinistra, come rappresentato in figura.

Porta-bit (7), applicare a destra, come rappresentato in figura.

8. Eliminazione dei guasti

8.1 Sistema di monitoraggio multifunzionale dell'utensile

 Se l'utensile si spegne automaticamente, significa che l'elettronica ha attivato la modalità Protezione automatica. Viene emesso un segnale di avviso (segnale continuo). Esso si disattiva dopo 30 secondi, oppure in seguito al rilascio del pulsante interruttore (16).

 Nonostante questa funzione di sicurezza, con determinate applicazioni può verificarsi un sovraccarico e conseguentemente un danneggiamento della macchina.

Cause e soluzioni:

1. **Batteria quasi scarica ➔ Fig. A, B** (l'elettronica protegge la batteria da eventuali danni dovuti a scaricamento completo).

Se lampeggia un LED (12), significa che la batteria è quasi scarica. Eventualmente premere il tasto (11) e controllare lo stato di carica sul LED (12). Se la batteria è quasi scarica dovrà essere ricaricata nuovamente.

2. Un sovraccarico prolungato dell'utensile ne provocherà lo **spegnimento per sovratemperatura**.

Lasciare raffreddare l'utensile o la batteria.

Avvertenza: se la batteria risulta molto calda al tatto, è possibile farla raffreddare più rapidamente inserendola in un caricabatteria "AIR COOLED".

Avvertenza: l'utensile si raffredda più velocemente, se lo si fa girare a vuoto.

3. **Frizione di sicurezza Metabo:** l'utensile è stato DISATTIVATO automaticamente. In caso di eccessiva velocità di aumento della corrente (come ad esempio in caso di blocco improvviso o di contraccolpo), l'utensile si spegne. Spegnerne l'utensile con il pulsante interruttore (16). Rimettere quindi in funzione l'utensile e continuare a lavorare normalmente. Evitare ulteriori bloccaggi.

Spegnerne l'utensile con il pulsante interruttore (16). Quindi riprendere normalmente il lavoro. Evitare ulteriori bloccaggi.

8.2 Avvertenze

Il LED (15) si spegnerà automaticamente dopo un certo periodo di tempo.

Per attivare le funzioni elettroniche: premere il pulsante interruttore (16).

9. Accessori

Utilizzare soltanto batterie e accessori originali Metabo o CAS (Cordless Alliance System).

Utilizzare esclusivamente accessori conformi ai requisiti e ai parametri riportati nelle presenti Istruzioni per l'uso.

Applicare gli accessori in modo sicuro. Se l'utensile viene azionato all'interno di un supporto: fissare saldamente l'utensile. La perdita di controllo dell'utensile può provocare lesioni.

Il programma completo degli accessori è disponibile all'indirizzo www.metabo.com oppure nel catalogo principale.

10. Riparazione

 Le eventuali riparazioni degli elettrooutensili devono essere eseguite esclusivamente da elettricisti specializzati.

In caso di elettrooutensili Metabo che necessitino di riparazioni, rivolgersi al proprio rappresentante Metabo di zona. Per gli indirizzi, consultare il sito www.metabo.com.

Gli elenchi delle parti di ricambio possono essere scaricati dal sito www.metabo.com.

11. Tutela dell'ambiente

Attenersi alle norme nazionali riguardo allo smaltimento ecocompatibile e al riciclaggio di macchine fuori servizio, imballaggi e accessori.

I materiali di imballaggio devono essere smaltiti in base al relativo contrassegno, secondo le regole comunali. Per ulteriori informazioni si rimanda al sito www.metabo.com, nella sezione Assistenza.

Le batterie non devono essere smaltite tra i rifiuti domestici! Consegnare le batterie difettose o usate al rivenditore Metabo!

Non gettare le batterie in acqua.

Per amore dell'ambiente: non gettare elettrooutensili né batterie tra i rifiuti domestici.

Attenersi alle norme nazionali in materia di raccolta differenziata e riciclaggio di utensili fuori servizio, imballaggi e accessori.

Prima di effettuare lo smaltimento, scaricare la batteria all'interno dell'elettrooutensile. Proteggere i contatti dai cortocircuiti (ad esempio isolandoli con del nastro adesivo).

12. Dati tecnici

➔ Fig. L. Con riserva di modifiche ai fini del miglioramento tecnologico.

U = Tensione della batteria

n_0 = Numero di giri a vuoto

Coppia di serraggio per l'avvitatura:

M_1 = Avvitatura in materiale tenero (legno)

M_2 = Coppia impulsi

M_3 = Avvitatura in materiale duro (metallo)

M_4 = Coppia di serraggio regolabile

Diametro massimo della punta da trapano:

$D_{1\max}$ = nell'acciaio

$D_{2\max}$ = nel legno tenero

$D_{3\max}$ = nel calcestruzzo

s = Numero di colpi max.

m = Peso (con la batteria più piccola)

G = Filettatura dell'alberino

$D_{\max}$ = Apertura mandrino

Valori rilevati secondo EN 62841.

Temperatura ambiente consentita durante il funzionamento: da -20 °C a 50 °C (con temperature inferiori a 0 °C le prestazioni sono limitate).

Temperatura ambiente consentita durante lo stoccaggio: da 0 °C a 30 °C.

== Corrente continua

I dati tecnici riportati sono soggetti a tolleranze (in funzione dei rispettivi standard validi).

Valori di emissione

Tali valori consentono di stimare le emissioni dell'elettrooutensile e di raffrontarle con altri elettrooutensili. In base alle condizioni d'impiego, allo stato dell'elettrooutensile o degli utensili, il carico effettivo potrà risultare superiore o inferiore. Ai fini di una corretta stima, considerare le pause di lavoro e le fasi di carico ridotto. Basandosi su valori stimati e opportunamente adattati, stabilire misure di sicurezza per l'utilizzatore, ad es. di carattere organizzativo.

it ITALIANO

Valore totale di vibrazione (somma vettoriale delle tre direzioni), rilevato secondo la norma EN 62841:

$a_{h, ID}$ = Valore di emissione di vibrazione (foratura a percussione nel calcestruzzo)

$a_{h, D}$ = Valore di emissione di vibrazione (foratura nel metallo)

$a_{h, S}$ = Valore di emissione di vibrazione (avvitatura senza percussione)

$K_{h, ...}$ = Grado d'incertezza (vibrazioni)

Livello sonoro classe A tipico:

L_{pA} = livello di pressione acustica

L_{WA} = livello di potenza sonora

K_{pA}, K_{WA} = Grado d'incertezza (livello sonoro)

Durante il lavoro è possibile che venga superato il livello di rumorosità di 80 dB(A).

Indossare protezioni acustiche.

Manual original

1. Declaración de conformidad

Mediante la presente declaramos bajo entera responsabilidad propia: Estos taladros y las taladradoras con percutor, identificados por tipo y número de serie *1), cumplen con todas las determinaciones propias de las directivas *2) y normas *3). Datos técnicos en *4) - ➔ Fig. M.

2. Uso según su finalidad

El taladro y la taladradora con percutor son apropiados para taladrar metal, madera, plástico y materiales similares, así como para atornillar.

Adicionalmente, las taladradoras con percutor son adecuadas para perforar mampostería, ladrillo y piedras.

Los posibles daños derivados de un uso inadecuado son responsabilidad exclusiva del usuario.

Deben observarse las normas sobre prevención de accidentes aceptados de forma general y la información sobre seguridad incluida.

3. Instrucciones generales de seguridad

Para su propia protección y la de su herramienta eléctrica, observe las partes marcadas con este símbolo.

ADVERTENCIA: Lea el manual de instrucciones para reducir el riesgo de accidentes.

ADVERTENCIA - Lea íntegramente las advertencias de peligro, las instrucciones, las ilustraciones y las especificaciones entregadas con esta herramienta eléctrica. En caso de no atenderse a las instrucciones siguientes, ello puede ocasionar una descarga eléctrica, un incendio y/o una lesión grave.

Guardar todas las advertencias de peligro e instrucciones para futuras consultas. Si entrega su herramienta eléctrica a otra persona, es imprescindible acompañarla de este documento.

4. Instrucciones especiales de seguridad

Use siempre protección auricular al trabajar con taladros de percusión (máquinas con el símbolo SB...). El efecto del ruido puede provocar pérdida auditiva.

Use el manubrio adicional ofrecido con el aparato (depende del equipamiento). El usuario puede resultar herido por la pérdida del control de la herramienta.

Sujete la herramienta por las superficies de la empuñadura aisladas cuando realice trabajos en los que la herramienta de inserción pudiera entrar en contacto con cables eléctricos ocultos. El contacto con un cable conductor de corriente puede electrizar también las partes metálicas de la herramienta y causar electrocución.

Asegúrese de que en el lugar de trabajo no existan **cables ni tuberías de agua o gas** (por ejemplo, con ayuda de un detector de metales).

Indicaciones de seguridad con el empleo de brocas largas:

a) **Bajo ningún concepto trabaje con un número de revoluciones superior a la máxima admisible para la broca.** Con un número de revoluciones superior la broca puede doblarse ligeramente si puede girar libremente sin contacto con la pieza y provocar lesiones.

b) **Comience el procedimiento de taladrado siempre con número de revoluciones reducido y mientras que la broca tenga contacto con la pieza.** Con un número de revoluciones superior la broca puede doblarse ligeramente si puede girar libremente sin contacto con la pieza y provocar lesiones.

c) **No ejerza una presión excesiva y solamente en dirección longitudinal a la broca.** La broca puede doblarse y por esta razón romperse o conducir a una pérdida del control y a lesiones.

Mantenga las baterías alejadas de la humedad.

No exponga la batería al fuego.

No use baterías defectuosas o deformadas.

No abra la batería.

No toque ni ponga en cortocircuito los contactos de la batería.

De las baterías de litio defectuosas puede llegar a salir un líquido ligeramente ácido e inflamable.

En caso de que salga algo del líquido de la batería y entre en contacto con la piel, lavar inmediatamente con agua abundante. En caso de contacto del líquido con los ojos, lavarlos con agua limpia y acudir inmediatamente a un centro médico.

Retirar siempre la batería si la herramienta está defectuosa.

Extraiga la batería de la máquina antes de llevar a cabo cualquier ajuste, reequipamiento, trabajo de mantenimiento o limpieza.

Asegúrese de que la herramienta esté desconectada al insertar la batería.

Lámpara con diodos (15): no mirar directamente con instrumentos ópticos al rayo del diodo.

ATENCIÓN no mirar dentro de la lámpara encendida.

Reducir la exposición al polvo:

ADVERTENCIA - Algunos polvos generados por el lijado, aserrado, amolado o taladrado con herramientas eléctricas y otras actividades de construcción contienen sustancias químicas que se sabe que causan cáncer, defectos de nacimiento y otros daños sobre la reproducción. Algunos ejemplos de estas sustancias químicas son:

- Plomo procedente de pinturas a base de plomo,
- Sílice cristalina procedente de ladrillos y cemento, así como de otros productos de mampostería, y
- Arsénico y cromo procedentes de madera de construcción tratada químicamente

El riesgo para usted por estas exposiciones varía, dependiendo de qué tan a menudo haga este tipo de trabajo. Para reducir su exposición a estas sustancias químicas: trabaje en un área bien ventilada y trabaje con equipo de seguridad aprobado, como por ejemplo las máscaras antipolvo que están diseñadas especialmente para impedir mediante filtración el paso de partículas microscópicas.

Esto vale asimismo para polvos de otros materiales como p.ej. algunos tipos de madera (como polvo de roble o de haya), metales y asbesto. Otras enfermedades conocidas son p.ej. reacciones alérgicas y afecciones de las vías respiratorias. No permita que estas partículas penetren en su cuerpo.

Respete las directivas y normas nacionales vigentes aplicables a su material, personal, uso y lugar de utilización (p.ej. normas de protección laboral y eliminación de residuos).

Recoja las partículas resultantes en el mismo lugar de emisión, evite que éstas se sedimenten en el entorno.

Utilice únicamente accesorios adecuados para trabajos especiales. Esto reducirá la cantidad de partículas emitidas incontroladamente al entorno.

Utilice un sistema de aspiración de polvo adecuado.

Reduzca la exposición al polvo:

- evitando dirigir las partículas liberadas y la corriente del aparato hacia usted, hacia las personas próximas a usted o hacia el polvo acumulado,
- incorporando un sistema de aspiración y/o un depurador de aire,
- ventilando bien el puesto de trabajo o manteniéndolo limpio mediante sistemas de aspiración. Barrer o soplar solo hace que el polvo se levante y arremoline.
- Lave la ropa de protección o límpiela mediante aspiración. No utilice sistemas de soplado, no la sacuda ni cepille.

Transporte de baterías Li-Ion:

El envío de baterías Li-Ion está sujeto a la ley de transporte de mercancías peligrosas (UN 3480 y UN 3481). En caso de envío, cumpla las normas y directivas actualmente vigentes para el transporte de baterías Li-Ion. Consulte, si es necesario, a su empresa de transporte. Metabo puede facilitarle embalajes certificados.

Envíe las baterías únicamente si la carcasa no está deteriorada y no existe fuga de líquido. Extraiga la batería de herramienta para enviarla. Asegure los contactos contra un cortocircuito (p. ej. con cinta adhesiva).

5. Figuras

Las figuras se encuentran al principio del manual de instrucciones.

Explicación de los símbolos:

	Sentido del movimiento
	Despacio
	Deprisa
	Primera velocidad
	Segunda velocidad
	Atornillar
	Taladrar
	Sin limitación del par de giro
	Taladrar con percusión
Nm	Par de giro

6. Descripción general

➔ Fig. A

- 1 Portabrocas de sujeción rápida
- 2 Empuñadura complementaria
- 3 Relé neumático (taladrado/taladrado con percusión) *
- 4 Relé neumático (1ª/2ª velocidad)
- 5 Tecla (cambio entre "par de giro máx." y la función configurada (14) en el anillo de ajuste) *
- 6 Conmutador de giro (ajuste de giro, seguro de transporte), a ambos lados de la herramienta
- 7 Depósito de bit *
- 8 Gancho para correa *
- 9 Empuñadura
- 10 Tecla de desbloqueo de la batería
- 11 Botón del indicador de capacidad
- 12 Indicador de capacidad y de señal
- 13 Batería
- 14 Anillo de ajuste (Función de impulso, limitación de par de giro, en caso dado "Par de giro máx.") *
- 15 Testigo LED
- 16 Interruptor

*según la versión

7. Manejo

7.1 Batería, indicador de capacidad y señal

➔ Fig. B

Cargue el acumulador antes de utilizarlo.

En caso de que decaiga la capacidad cargue la batería.

Encontrará instrucciones sobre la carga del paquete de baterías en el manual de funcionamiento del equipo de carga de Metabo.

7.2 Retirar y colocar la batería ➡ Fig. C

7.3 Ajustar el sentido de giro y el seguro de transporte (bloqueo de conexión) ➡ Fig. D

7.4 Elegir el nivel de engranaje ➡ Fig. E

Accione el interruptor (4) únicamente con el motor parado.

7.5 Taladrado, ajustar el taladrado con percusión ➡ Fig. A

Activar relé neumático (3)

7.6 Limitación de par de giro, par de giro máximo, ajustar función de impulso

No trabaje con la función de impulsos conectada durante periodos prolongados (el motor podría sobrecalentarse).

Máquinas con la designación...18 LTX BL Quick...:
➡ Fig. F

Gire en el anillo de ajuste (14) para conectar la **función de impulso** (tecla (5) parpadea) o para conectar la **limitación de par de giro** (tecla (5) reluce constantemente)

Para el **par de giro máximo** (posición de taladrado) pulse la tecla (5) (tecla (5) no está iluminada). Para activar nuevamente la configuración del anillo de ajuste: pulse nuevamente la tecla (5) o gire el anillo de ajuste.

Máquinas con la designación...18 LTX Impuls/Quick...18 LTX BL Impuls: ➡ Fig. G

Configure en el anillo de ajuste (14) el modo operativo respectivo:

1...10 = Límite de par de giro
Taladro = Máximo para de giro
Impulso = Función de impulso

7.7 Conectar y desconectar, ajustar el número de revoluciones ➡ Fig. A

Conexión, número de revoluciones: pulsar el interruptor (16). El número de revoluciones puede modificarse pulsando el interruptor.

Desconexión: suelte el interruptor (16). **Advertencia:** el ruido que se produce al desconectar la herramienta depende del modelo (parada instantánea) y no afecta al funcionamiento y la vida útil de la herramienta.

7.8 Portabrocas de sujeción rápida ➡ Fig. H

Si se utiliza un vástago de herramienta blando, es posible que deba volver a asegurarse la herramienta tras un breve tiempo de perforación.

Advertencias para herramientas con la denominación SB...:

1. El sonido de chicharra, que posiblemente pueda oírse después de abrir el portaherramientas se quita girando el manguito en sentido inverso.
2. Sujetar la herramienta de inserción: Gire el casquillo en el sentido "GRIP, CERRAR" hasta superar de manera perceptible la resistencia mecánica.

¡Atención! La herramienta no está todavía sujeta. Seguir girando con fuerza (**debe hacer "clic"**), hasta el tope. **Ahora sí** está tensada la herramienta de forma **segura**.

Limpieza: Sujetar la herramienta de vez en cuando en vertical con el portabrocas de sujeción rápida hacia abajo y girar el casquillo por completo en el sentido "GRIP, CERRAR" para, a continuación, volver a girarlo por completo en el sentido "ABRIR, RELEASE". De esta manera, el polvo acumulado saldrá del portabrocas de sujeción rápida.

7.9 Desenroscar el portabrocas ➡ Fig. I

Para atornillar, siga los pasos descritos en el sentido inverso.

7.10 Portabrocas con sistema de cambio rápido Quick (en modelo BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➡ Fig. J

Desmontar: Empuje el anillo de bloqueo hacia adelante (a) y retire el portabrocas hacia adelante (b).

Montar: Empuje el anillo de bloqueo hacia adelante y coloque el portabrocas hasta el tope en el husillo para la broca.

7.11 Monte el gancho de correa (dependiendo de equipamiento)/ depósito de bit (dependiendo de equipamiento) ➡ Fig. K

Gancho de correa (8), como se ha mostrado, colocar en lado izquierdo.

Depósito de bit (7), como se ha mostrado, colocar en lado derecho.

8. Localización de averías

8.1 Sistema multifuncional de supervisión de la herramienta

Si la herramienta se apaga por sí sola, es porque el sistema electrónico ha activado el modo de autoprotección. Suenan una señal (pitido largo). Esta se desactiva al cabo de 30 segundos como máximo, o bien al soltar el interruptor (16).

A pesar de esta función protectora es posible que surja una sobrecarga y como consecuencia de ello un daño de la máquina al realizarse ciertas aplicaciones.

Problemas y soluciones:

1. **Batería casi vacía** ➡ Fig. A, B (El sistema electrónico protege la batería para que no sufra daños por descarga profunda). Cuando la batería está casi vacía, parpadea un testigo LED (12). En caso necesario, pulsar el

botón (11) y comprobar el estado de carga con el testigo LED (12). Si la batería está casi vacía, cargarla de nuevo!

2. La sobrecarga de la herramienta durante un período prolongado provoca la **desconexión por temperatura**.

Dejar enfriar la herramienta o la batería.

Advertencia: Si la batería está muy caliente, es posible enfriarla más rápido con el cargador "AIR COOLED".

Advertencia: La herramienta se enfriará más rápido si se deja en funcionamiento en vacío.

3. **Desconexión de seguridad** de Metabo: La máquina se DESCONECTO automáticamente. En caso de aceleración por corriente demasiado alta (como sucede en caso de un bloqueo repentino o de un contragolpe) se desconecta la máquina. Desconecte la máquina en el pulsador interruptor (16). Vuelva a conectarla y siga trabajando normalmente. Evitar que se vuelva a bloquear.

Desconecte la máquina en el pulsador interruptor (16). Después de esto seguir trabajando normalmente. Evitar que se vuelva a bloquear.

8.2 Indicaciones:

La lámpara LED (15) se desconecta automáticamente después de un cierto tiempo.

Para activar la función electrónica: pulse el interruptor (16).

9. Accesorios

Utilice solo baterías y accesorios originales de Metabo o CAS (Cordless Alliance System).

Utilice únicamente accesorios que cumplan con los requerimientos y los datos indicados en estas indicaciones de funcionamiento.

Montar accesorios de manera segura. En caso de usar la máquina en un soporte: montar la máquina de manera fija. El usuario puede resultar herido por la pérdida del control de la herramienta.

Programa completo de accesorios disponible en www.metabo.com o en el catálogo principal.

10. Reparación

 Las reparaciones de herramientas eléctricas deben estar a cargo exclusivamente de técnicos electricistas especializados.

En caso de tener una herramienta eléctrica de Metabo que necesite ser reparada, sírvase dirigirse a su representante de Metabo. En la página www.metabo.com encontrará las direcciones necesarias.

En la página web www.metabo.com puede descargar listas de repuestos.

11. Protección ecológica

Cumpla lo estipulado por las normativas nacionales relativas a la gestión ecológica de los residuos y al

reciclaje de herramientas, embalajes y accesorios usados.

Los materiales de embalaje deben eliminarse de acuerdo con su etiquetado y según las directrices municipales. Puede encontrar más información en www.metabo.com en la sección Servicio.

Las baterías no pueden desecharse junto con los residuos domésticos. ¡Devuelva las baterías defectuosas o gastadas a su distribuidor Metabo!

No tire la batería al agua.

Proteja el entorno y no arroje herramientas eléctricas ni baterías a los residuos domésticos. Cumpla con las prescripciones nacionales acerca de la separación de residuos y el reciclaje de máquinas, embalajes y accesorios inservibles.

Antes de desechar descargue la batería en la herramienta eléctrica. Asegure los contactos contra un cortocircuito (p. ej. con cinta adhesiva).

12. Especificaciones técnicas

➔ Fig. L. Reservado el derecho a introducir modificaciones como consecuencia del progreso técnico.

U = tensión de la batería
n₀ = Número de revoluciones en ralentí

Par de apriete al atornillar:

M₁ = atornillado blando (madera)
M₂ = par de impulso
M₃ = atornillado duro (metal)
M₄ = par de apriete ajustable

Diámetro máximo de broca:

D₁ máx = en acero
D₂ máx = en madera blanda
D₃ máx = en concreto

s = número máximo de percusiones
m = peso (con la batería más pequeña)
G = rosca del husillo
D máx. = anchura del portabrocas

Valores de medición establecidos de acuerdo con EN 62841.

Temperatura ambiental admitida de -20 °C a 50 °C (rendimiento limitado en caso de temperaturas inferiores a 0 °C). Temperatura ambiental admitida durante el almacenamiento: de 0 °C a 30 °C.

--- Corriente continua

Las especificaciones técnicas aquí indicadas se entienden dentro de determinadas tolerancias (conformes a las normas que rigen actualmente).

Valores de emisión

Estos valores permiten evaluar las emisiones de la herramienta eléctrica y compararla con otras herramientas eléctricas. Dependiendo de la condición de uso, estado de la herramienta eléctrica o de las herramientas de uso, la carga real puede ser mayor o menor. Considere para la valoración las pausas de trabajo y las fases de trabajo reducido. Determine a partir de los valores estimados las medidas de seguridad para el operador, p. ej. medidas de organización.

Valor total de vibraciones (suma de vectores de tres direcciones) determinadas según la norma

EN 62841:

$a_{h, ID}$ = Valor de emisión de vibraciones (taladrado con percusión en hormigón)

$a_{h, D}$ = valor de emisiones de vibración (taladrado en metal)

$a_{h, S}$ = valor de emisión de vibraciones (atornillado sin impacto)

$K_{h, ...}$ = Inseguridad (vibración)

Niveles acústicos típicos compensados A:

L_{pA} = Nivel de intensidad acústica

L_{WA} = Nivel de potencia acústica

K_{pA}, K_{WA} = Inseguridad (nivel acústico)

Al trabajar, el nivel de ruido puede superar los 80 dB(A).

¡Use auriculares protectores!

Manual original

1. Declaração de conformidade

Declaramos, sob nossa responsabilidade: Estes berbequins sem fio e berbequins de percussão, identificados pelo tipo e número de série *1), estão em conformidade com todas as disposições aplicáveis das Directivas *2) e Normas *3). Documentações técnicas com *4) - ➔ Fig. M.

2. Utilização autorizada

As furadeiras e os berbequins com percussão são adequados para furar sem percussão em metal, madeira, plásticos e materiais semelhantes, e para enroscar e abrir roscas.

Os berbequins com percussão ainda são adequados para furar com percussão em alvenaria, tijolos e pedras.

O utilizador é inteiramente responsável por qualquer dano que seja fruto de um uso indevido.

Deve sempre cumprir-se todas as regulamentações aplicáveis à prevenção de acidentes, assim como as indicações sobre segurança que aqui se incluem.

3. Indicações gerais de segurança

Para sua própria protecção e para proteger a sua ferramenta eléctrica, cumpra muito em especial todas as referências marcadas com este símbolo!

AVISO – Ler as Instruções de Serviço para reduzir um risco de ferimentos e lesões.

ATENÇÃO – Devem ser lidas todas as indicações de segurança, instruções, ilustrações e especificações desta ferramenta eléctrica. O desrespeito das instruções apresentadas abaixo pode causar choque eléctrico, incêndio e/ou graves lesões.

Guarde bem todas as advertências e instruções para futura referência. Quando entregar esta ferramenta eléctrica a outros, faça-o sempre acompanhado destes documentos.

4. Indicações de segurança especiais

Deve sempre usar uma protecção auditiva quando utilizar o berbequim com percussão (máquinas com a identificação SB...). As influências do barulho podem afectar a audição.

Utilize sempre o punho adicional fornecido junto com a ferramenta (conforme equipamento). A perda de controlo pode levar a ferimentos.

Segurar a ferramenta nas superfícies isoladas do punho quando executar trabalhos nos quais o acessório acoplável poderá atingir condutores de corrente ocultos. O contacto com um condutor de corrente eléctrica também pode colocar as peças de metal da ferramenta eléctrica sob tensão, e ocasionar um choque eléctrico.

Certifique-se de que no local em que trabalha, **não há tubagens de corrente eléctrica, água ou gás** (p.ex. com ajuda de um aparelho detector de metais).

Indicações de segurança ao utilizar brocas compridas:

a) **Não trabalhe de forma alguma com rotações mais elevadas do que as rotações máximas permitidas para a broca.** No caso de rotações mais elevadas, a broca poderá dobrar ligeiramente e provocar ferimentos caso a mesma possa rodar livremente sem entrar em contacto com a peça de trabalho.

b) **Inicie o processo de furação sempre com rotações baixas e enquanto a broca estiver em contacto com a peça de trabalho.** No caso de rotações mais elevadas, a broca poderá dobrar ligeiramente e provocar ferimentos caso a mesma possa rodar livremente sem entrar em contacto com a peça de trabalho.

c) **Não exerça pressão excessiva e apenas no sentido longitudinal em relação à broca.** As brocas podem dobrar e através disso, quebrar ou provocar a perda de controlo e causar ferimentos.

Proteger os acumuladores diante da humidade!

Não expor os acumuladores ao fogo!

Não utilizar acumuladores defeituosos ou deformados!

Não abrir acumuladores!

Não mexer nem curto-circuitar os contactos dos acumuladores!

De acumuladores defeituosos de Li-Ion pode sair um líquido levemente ácido, inflamável!

Caso sair líquido dos acumuladores e este entrar em contacto com a pele, lave-a abundantemente com água. Se o líquido dos acumuladores entrar em contacto com os olhos, lave-os com água limpa e consulte imediatamente um médico!

Retirar a bateria da máquina, caso a máquina esteja avariada.

Remover o acumulador da máquina antes de realizar qualquer ajuste, reequipagem, manutenção ou limpeza.

Certificar-se de que a ferramenta eléctrica está desligada ao recolocar o acumulador.

Lâmpada LED (15): Não observar a irradiação directamente com instrumentos ópticos.

ATENÇÃO Não olhar fixamente para a luz acesa.

Reduzir os níveis de pó:

ATENÇÃO - Alguns pós causados por lixamento com papel de lixa, serragem, retificação, perfuração e outros trabalhos contêm produtos químicos conhecidos por causar cancro, anomalias congénitas ou outros problemas reprodutivos. Alguns exemplos destes produtos químicos são:

- chumbo de tintas com chumbo,
- pó mineral de tijolo, cimento e outros materiais de construção civil e
- arsénio e crómio de madeiras com tratamento químico.

O risco para si depende da frequência da realização deste tipo de trabalhos. Para reduzir a sua exposição a estes produtos químicos: trabalhe em áreas bem ventiladas e com equipamento de proteção individual homologado como, por exemplo, máscaras contra pó concebidas para filtrar partículas microscópicas.

O mesmo se aplica a pó de outros materiais como, por exemplo, alguns tipos de madeira (como pó de carvalho ou faia), metais e amianto. Outras doenças conhecidas são, p. ex., reações alérgicas, doenças respiratórias. Não deixe que o pó entre em contacto com o seu corpo.

Respeite as diretivas e disposições nacionais válidas para o seu material, pessoal, caso de utilização e local de utilização (p. ex., disposições relativas a segurança no trabalho, eliminação).

Apanhe as partículas geradas no local de origem das mesmas e evite deposições nas imediações.

Utilize acessórios apropriados para trabalhos especiais. Através disso é reduzida a expulsão descontrolada de partículas no ambiente.

Utilize um aspirador de pó adequado.

Reduza os níveis de pó:

- direcionando as partículas expelidas e o fluxo de ar de exaustão da máquina para longe de si, das pessoas que se encontram nas proximidades ou do pó acumulado,
- montando um dispositivo de aspiração e/ou um purificador de ar,
- arejando bem o local de trabalho e aspirando-o para o manter limpo. Varrer ou soprar por jato de ar forma remoinhos de pó.
- Aspire ou lave o vestuário de proteção. Não limpar soprando, batendo ou escovando.

Transporte das baterias de lítio:

a expedição de baterias de lítio deve ocorrer em conformidade com as leis de transporte de mercadorias perigosas (UN 3480 e UN 3481). Informe-se sobre as normas atualmente em vigor ao expedir baterias de lítio. Se necessário, informe-se junto da sua empresa transportadora. Poderá obter uma embalagem certificada junto da Metabo.

A bateria apenas poderá ser expedida caso a caixa não apresente danos e não esteja a verter líquido. Para expedir, retire a bateria da máquina. Proteger

os contactos contra curto-circuito (por ex. isolar com fita adesiva).

5. Ilustrações

Poderá encontrar as ilustrações no anexo destas Instruções de Serviço.

Legenda dos ícones:

Sentido de movimentação

Devagar

Rápido

Primeira velocidade

Segunda velocidade

Aparafusar

Broca

Sem limitação do binário

Furar com percussão

Nm

Binário

6. Vista geral

→ Fig. A

- 1 Bucha de aperto rápido
- 2 Punho adicional
- 3 Interruptor correção (furar, furar com percussão) *
- 4 Interruptor correção (1ª./2ª. velocidade)
- 5 Tecla (mudar entre "binário máx." e a função ajustada no regulador (14)) *
- 6 Comutador do sentido de rotação (regulagem do sentido de rotação, segurança para transporte) - de ambos os lados da máquina
- 7 Porta-pontas *
- 8 Gancho da cinta *
- 9 Punho
- 10 Tecla para desbloqueio do acumulador
- 11 Tecla da indicação de capacidade
- 12 Indicação de capacidade e sinalizador
- 13 Acumulador
- 14 Regulador (função impulso, limitação do binário, ou "binário máx.") *
- 15 Lâmpada LED
- 16 Gatilho

*conforme o equipamento

7. Utilização

7.1 Acumulador; indicador de capacidade e sinalização → Fig. B

Antes da utilização, deve carregar os acumuladores.

Recarregar o acumulador quando notar um perda de rendimento.

Poderá encontrar instruções sobre o carregamento da bateria no manual de instruções do carregador Metabo.

7.2 Retirar e inserir o acumulador ➡ Fig. C

7.3 Ajustar sentido de rotação, dispositivo de segurança para transporte (bloqueio de ligação) ➡ Fig. D

7.4 Seleccionar o estágio de engrenagem ➡ Fig. E

 Accionar o interruptor correção (4) somente com o motor paralisado!

7.5 Ajustar furar, furar com percussão ➡ Fig. A

Accionar a correção (3).

7.6 Ajustar limitação do binário, binário máximo, função impulso

 Não trabalhar por muito tempo com a função Impulso ligada! (O motor pode sobreaquecer.)
Máquinas com a designação ...18 LTX BL Quick... ➡ Fig. F

Rodar no regulador (14), a fim de activar a **função impulso** (tecla (5) pisca), ou para activar a **limitação do binário** (tecla (5) permanece acesa)

Para o **binário máximo** (posição furar), deverá carregar na tecla (5) (tecla (5) sem iluminação). Para voltar a activar os ajustes do regulador: Carregar novamente na tecla (5) ou rodar no próprio regulador.

Máquinas com a designação ...18 LTX Impuls/Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➡ Fig. G

Ajustar o modo de funcionamento pretendido junto ao regulador (14):

1...10 = Limitação do binário
Furadeira= Binário máximo
Impulso= Função impulso

7.7 Liga/desliga, ajustar as rotações ➡ Fig. A

Ligar, rotações: Premer o gatilho (16). É possível mudar a rotação premendo no gatilho.

Desligar: Soltar o gatilho (16). *Nota:* O ruído que aparece no desligamento da ferramenta depende do tipo de modelo (paragem rápida) e não influencia a função e a longevidade da ferramenta.

7.8 Bucha de aperto rápido ➡ Fig. H

Quando se usam brocas com um veio não metálico, pode ser necessário reapertar depois de um tempo de operação muito curto.

Nota para ferramentas com a designação SB...

1. O barulho de catraca que eventualmente escutar ao abrir a bucha (conforme função), é desligado pela contra-rotação do casquilho.
2. Fixar o acessório acoplável:
Rodar o casquilho no sentido "GRIP, ZU", até

passar da resistência mecânica notável.

Atenção! O acessório ainda não está fixo!
Continuar a rodar com toda a força (**enquanto deve fazer um "clique"**), até não possibilitar mais nenhuma resistência - **somente agora** a ferramenta está **seguramente** fixa.

Limpeza: Deixar a ferramenta ocasionalmente a funcionar com a bucha de aperto rápido na vertical para baixo e rodando o casquilho totalmente no sentido "GRIP, ZU", e de seguida, rodando-o no sentido "AUF, RELEASE". O pó acumulado cai da bucha de aperto rápido.

7.9 Desenroscar a bucha ➡ Fig. I

O aparafusar sucede-se de forma análoga em ordem contrária.

7.10 Bucha com sistema de troca rápida Quick (BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➡ Fig. J

Retirar: Deslizar o anel de bloqueio para a frente (a) e retirar a bucha pela frente (b).

Montar: Deslizar o anel de bloqueio para a frente e inserir a bucha sobre a árvore porta-brocas, até parar.

7.11 Montar o gancho da cinta (conforme equipamento) / porta-pontas (conforme equipamento) ➡ Fig. K

Prender o gancho da cinta (8) à esquerda, conforme mostra a figura.

Prender o porta-pontas (7) à direita, conforme mostra a figura.

8. Correção de avarias

8.1 Sistema de controle multifuncional da ferramenta

 Se a ferramenta eléctrica desligar por si, o sistema electrónico activou o modo auto-protecção. Soa um sinal de alerta (apito contínuo). Este sinal desliga após no máx. 30 segundos ou depois de se soltar o gatilho (16).

 Mesmo com esta função de protecção, em determinadas aplicações poderá surgir uma sobrecarga e consequentemente, uma danificação da máquina.

Causas e correções:

1. **Acumulador quase vazio ➡ Fig. A, B** (O sistema electrónico protege o acumulador diante de danos devido ao descarregamento total).

Se uma lâmpada LED piscar (12), o acumulador está quase vazio. Premir então a tecla (11) e controlar o estado de carga junto às lâmpadas LED (12). Estando o acumulador quase vazio, terá que ser recarregado!

2. Uma sobrecarga prolongada da ferramenta eléctrica ocasiona um **desligamento por temperatura**.

Deixar arrefecer a ferramenta eléctrica ou o acumulador.

Nota: Se notar que o acumulador está demasiado quente, pode arrefecê-lo mais rapidamente num carregador "AIR COOLED".

Nota: A ferramenta eléctrica arrefece mais rapidamente quando se deixar funcioná-la na marcha em vazio.

3. **Desligamento de segurança** Metabo: A ferramenta foi DESLIGADA automaticamente. A ferramenta é desligada no caso de velocidade de aumento de corrente demasiado rápida (tal como surge p.ex. num bloqueio repentino ou num contragolpe). Desligar a ferramenta eléctrica pelo gatilho (16). Voltar a ligar e continuar a trabalhar normalmente. Evitar outros bloqueios.

Desligar a ferramenta eléctrica pelo gatilho (16). Depois, continuar normalmente a trabalhar. Evitar outros bloqueios.

8.2 Notas

Depois de um determinado tempo, a lâmpada LED (15) desliga por si.

Para activar as funções electrónicas: Carregar no gatilho (16).

9. Acessórios

Utilize apenas baterias originais Metabo ou CAS (Cordless Alliance System) e acessórios.

Só deve utilizar acessórios que cumprem as requisições e os dados de identificação, indicados nestas Instruções de Serviço.

Montar os acessórios de forma segura. Para utilizar a ferramenta eléctrica num suporte: Fixar devidamente a ferramenta. A perda de controlo pode levar a ferimentos.

Programa completo de acessórios, consultar www.metabo.com ou o catálogo principal.

10. Reparações

As reparações de ferramentas eléctricas deste tipo apenas podem ser efectuadas por pessoal qualificado!

Quando possuir ferramentas eléctricas Metabo que necessitem de reparos, dirija-se à Representação Metabo. Os endereços poderá encontrar sob www.metabo.com.

Poderá descarregar as Listas de peças de reposição no site www.metabo.com.

11. Protecção do meio ambiente

Respeite as determinações nacionais sobre a eliminação ecológica e sobre a reciclagem de máquinas usadas, embalagens e acessórios.

Os materiais da embalagem devem ser eliminados de acordo com a sua rotulagem, em conformidade com as diretivas do seu município. Encontrará indicações adicionais em www.metabo.com na área da assistência.

As baterias não podem ser eliminadas através do lixo doméstico! Devolver as baterias avariadas ou usadas ao revendedor Metabo!

Não atirar as baterias para a água.

Proteja o ambiente e não elimine as ferramentas eléctricas e as baterias no lixo doméstico. Respeite as determinações nacionais relacionadas com a entrega separada de resíduos bem como, com a reciclagem de máquinas usadas, embalagens e acessórios.

Antes de eliminar a bateria, descarregue-a na ferramenta eléctrica. Proteger os contactos contra curto-circuito (por ex. isolar com fita adesiva).

12. Dados técnicos

➔ **Fig. L.** Reserva-se o direito de proceder a alterações devidas ao progresso tecnológico.

U = Tensão do acumulador

n_0 = Rotação em vazio

Binário de aperto no aparafusamento:

M₁ = Situação de aparafusamento "branda" (madeira)

M₂ = Momento do impulso

M₃ = Situação de aparafusamento "dura" (metal)

M₄ = Binário de aperto ajustável

Diâmetro máx. da broca:

D_{1 max} = Em aço

D_{2 max} = Em madeira macia

D_{3 max} = Em betão

s = Número máx. de impactos

m = Peso (com menor acumulador)

G = Rosca do veio

D_{max} = Capacidade da bucha

Valores medidos de acordo com a norma EN 62841.

Temperatura ambiente permitida durante o funcionamento: -20 °C até 50 °C (potência limitada em caso de temperaturas abaixo dos 0 °C).

Temperatura ambiente permitida em caso de armazenamento: 0 °C até 30 °C.

== Corrente contínua

Os dados técnicos indicados são tolerantes (de acordo com os padrões válidos individuais).

Valor da emissão

Estes valores possibilitam uma avaliação de emissões da ferramenta eléctrica, e de compará-los com diversas outras ferramentas eléctricas. Consoante as condições de aplicação, situação da ferramenta eléctrica ou dos acessórios acopláveis, o carregamento efectivo poderá ser superior ou inferior. Para a avaliação, deve ainda considerar os intervalos de trabalho e as fases com menores carregamentos. Em razão dos correspondentes valores avaliados deverá determinar a aplicação de medidas de protecção, p.ex. medidas a nível de organização.

Valor total de vibrações (soma vectorial de três direcções) averiguado conforme norma EN 62841:

a_{h, ID} = Valor da emissão de vibrações (furar com percussão em betão)

pt PORTUGUÊS

- $a_{h,D}$ = Valor da emissão de vibrações
(furar em metal)
- $a_{h,S}$ = Valor da emissão de vibrações (para-
fusos sem percussão)
- $K_{h,...}$ = Insegurança (vibrações)

Valores típicos e ponderados pela escala A para o ruído:

L_{pA} = Nível de pressão sonora

L_{WA} = Nível de energia sonora

K_{pA}, K_{WA} = Insegurança (ruído)

Durante a operação, o nível de ruído pode passar de 80 dB(A).

Usar protecções auriculares.

Bruksanvisning i original

1. CE-överensstämmelseintyg

Vi intygar att vi tar ansvar för att: de sladdlösa borrar-skruvdragarna och slagbormmaskinerna med typ- och serienummer *1) uppfyller kraven i gällande direktiv *2) och standarder *3). Teknisk dokumentation *4) - ➔ fig. M.

2. Avsedd användning

Borr- och slagbormmaskinerna är avsedda för borrar- och slagbormmaskinerna i metall, trä, plast och liknande material samt för skruvdragning och gängskärning.

Slagbormmaskinen är dessutom avsedd för slagbormning i tegel, taktegel och sten.

Användaren ansvarar för skador som uppstår pga. ej avsedd användning.

Följ gällande skadeförebyggande föreskrifter och medföljande säkerhetsanvisningar.

3. Allmänna säkerhetsanvisningar

Följ anvisningarna i textavsnitten med den här symbolen, så förebygger du personskador och skador på elverkytet!

WARNING! – Läs bruksanvisningen, så är risken mindre för skador.

WARNING – Läs alla säkerhetsvarningar, instruktioner, illustrationer och specifikationer som ingår med detta elverktyg. Fel som uppstår till följd av att instruktionerna nedan inte följts kan orsaka elstöt, brand och/eller allvarliga personskador.

Spara alla varningar och instruktioner för framtida hänvisning. Se till så att dokumentationen följer med elverktyget.

4. Särskilda säkerhetsanvisningar

Använd hörselskydd när du slagborrar (maskiner med beteckning SB...). Buller kan orsaka hörselskador.

Använd det medföljande stödhandtaget till maskinen (bara vissa modeller). Om du förlorar kontrollen kan det leda till skador.

Håll maskinen i de isolerade greppen när det jobb du utför innebär att verktyget kan komma i kontakt med dolda elledningar. Kontakt med strömförande ledning kan spänningssätta maskinens metalldelar, så att du får en stöt.

Se till så att det **inte går några el-, vatten eller gasledning** där du ska jobba (t.ex. med metall-detektor).

Säkerhetsanvisningar vid användning av långa borrar:

a) **Arbeta aldrig med högre varvtal än det högsta tillåtna varvtalet för borrar.** Vid högre varvtal kan borrar lätt böjas om den kan rotera fritt utan kontakt med arbetsstycket, vilket kan leda till skador.

b) **Börja alltid borra med lägre varvtal och medan borrar har kontakt med arbetsstycket.** Vid högre varvtal kan borrar lätt böjas om den kan rotera fritt utan kontakt med arbetsstycket, vilket kan leda till skador.

c) **Tryck inte för hårt och endast i borrhens längsriktning.** Borrar kan böjas och därmed brytas av eller göra så att användaren tappar kontrollen och skadas.

Skydda batterierna mot fukt!

Skydda batterierna mot brand!

Använd aldrig trasiga eller deformerade batterier! Öppna aldrig batterierna!

Rör eller kortslut aldrig batteripolerna!

Trasiga litiumjonbatterier kan läcka en sur, brännbar vätska!

Om du får läckande batterivätska på huden, spola direkt med rikligt med vatten. Om du får batterivätska i ögonen, skölj med rent vatten och sök omedelbart läkarvård!

Ta ut batteriet ur maskinen om maskinen är defekt.

Ta ut batteriet ur maskinen innan du utför inställningar, omriggning, underhåll eller rengöring.

Se till att maskinen är avstängd när du sätter i batteriet.

LED-belysning (15): rikta aldrig optiska instrument rakt in i LED-strålen.

OBS Titta inte in i den brinnande lampan.

Minska belastning genom damm:

WARNING - Vissa typer av damm som genereras vid sandpappersslipning, slipning, borrar- och andra arbeten innehåller kemikalier som kan orsaka cancer, fosterskador eller andra fortplantningsstörningar. Till dessa kemikalier hör bland annat följande:

- Bly av blyhaltig färg.
- Mineraliskt damm i murstenar, cement och andra murmaterial.
- Arsenik och krom i kemiskt behandlat trä.

Den risk som du utsätts för beror på hur ofta du genomför denna typ av arbeten. För att minska belastningen genom dessa kemikalier: Arbeta i ett ordentligt ventilerat område och använd godkänd skyddsutrustning, t.ex. dammask som utveckats speciellt för filtrering av mikroskopiska partiklar.

Detta gäller även för damm från andra material, t.ex. vissa trätyper (som ek- eller bokdamm), metaller, asbest. Andra sjukdomar är t.ex. allergiska reaktioner och andningsbesvär. Låt inte damm hamna i din kropp.

Följ gällande bestämmelser för respektive material, personal, arbete och användningsplats (t.ex. regler för olycksförebyggande, avfallshantering).

Samla upp partiklarna på den plats där de uppstår, undvik att de lagras i den omgivande miljön.

Till speciella arbetsuppgifter ska man använda lämpliga tillbehör. På så sätt hamnar färre partiklar okontrollerat i omgivningen.

Anslut lämpligt dammsug.

Minska dammbelastningen genom att vidta följande åtgärder:

- rikta inte partiklarna från maskinen eller maskinens frånluftsflöde mot dig själv, mot personer i närheten eller mot avlagrat damm,
- använd en utsugsanordning och/eller en luftrenare,
- sörg för god ventilation på arbetsplatsen och dammsug för att hålla rent. Sopning eller luftblåsning kan göra så att damm virvlas upp.
- Dammsug eller tvätta skyddskläder. Kläder ska inte blåsas, slås eller borstas rena.

Transport av litiumjonbatterier:

Frakt av litiumjonbatterier klassas som farligt gods (UN 3480 och UN 3481). Fraktdokumentet för litiumjonbatterier ska uppfylla gällande föreskrifter. Kontakta eventuellt transportföretaget. Det finns certifierat förpackningsmaterial att få hos Metabo.

Skicka endast batterier om kåpan är oskadd och det inte sipprar ut någon vätska. Ta ut batteriet ur maskinen för att skicka det. Säkra kontakterna mot kortslutning (isolera t.ex. med tejp).

5. Bilder

Bilderna finns i början av bruksanvisningen.

Symbolförklaring:

	Rotationsriktning
	Långsam
	Snabb
1	1:a växeln
2	2:a växeln
	Skruvdra
	Borra
	utan momentsbegränsning
	Slagborra
Nm	Vridmoment

6. Översikt

➔ Fig. A

- 1 Snabbchuck
- 2 Stödhandtag

- 3 Skjutreglage (borrning/slagborrning) *
- 4 Skjutreglage (1:a/2:a växeln)
- 5 Knapp (skiftar mellan "maxmoment" och inställd vredfunktion (14)) *
- 6 Rotationsriktningsväljare (ställer in rotationsriktning, transportsäkring) - på båda sidor av maskinen
- 7 Bit-depot *
- 8 Bälteskrok *
- 9 Handtag
- 10 Knapp för att lossa batteriet
- 11 Knapp till laddindikeringen
- 12 Ladd- och signalindikering
- 13 Batteri
- 14 Inställningsvred (impulsfunktion, momentsbegränsning, ev. "maxmoment") *
- 15 LED-belysning
- 16 Strömbrytare

*beroende på utförande

7. Användning

7.1 Batteri, kapacitets- och signalindikering ➔ fig. B

Ladda batteriet före användning.

Ladda batteriet så snart effekten börjar avta.

Anvisningar för laddning av batteripaketet finns i bruksanvisningen till Metabo-laddaren.

7.2 Ta ur och sätta i batteriet ➔ fig. C

7.3 Ställa in rotationsriktning, transportsäkring (startspärr) ➔ fig. D

7.4 Välja växelläge ➔ fig. E

 Använd bara reglaget (4) när motorn står still!

7.5 Ställa in borrning, slagborrning ➔ fig. A

Använd skjutreglaget (3).

7.6 Ställa in momentsbegränsning, maxmoment, impulsfunktion

 Jobba inte länge med impulsfunktionen på! (Du kan överhettas motorn.)

Maskiner med beteckning ...18 LTX BL Quick...:
➔ fig. F

Vrid på inställningsvredet (14) för att slå på **impulsfunktion** (knappen (5) blinkar) eller **momentbegränsning** (knappen (5) lyser konstant)

Vill du ha **maxmoment** (borrläge), tryck på knappen (5) (knappen (5) tänds inte). Vill slå på vredinställningen igen: tryck på knappen (5) igen eller vrid på inställningsvredet.

Maskiner med beteckning...18 LTX Impuls/
Quick...18 LTX BL Impuls: ➔ fig. G

Välj det driftläge du vill ha med inställningsvredet (14):

1...10 = momentbegränsning
Borr = maxmoment
Impuls = impulsfunktion

7.7 Slå PÅ/AV, ställa in varvtal ➔ fig. A

Slå PÅ, varvtal: Tryck på strömbrytaren (16). Du ändrar varvtalet genom att trycka in strömbrytaren.

Slå av: Släpp strömbrytaren (16). **Obs!** Ljudet som uppstår när du slår AV maskinen hänger ihop med konstruktionen (snabbstopp) och påverkar inte maskinens funktion och livslängd.

7.8 Snabbchuck ➔ fig. H

Om verktygsskafet är mjukt måste du ev. efterdra när du har borrat ett tag.

Anvisningar för maskiner med beteckning SB...:

1. Det eventuella friktionsljud som hörs när du lossar chucken (funktionsberoende) försvinner om du vrider hylsan åt motsatt håll.
2. Fixera verktyget:
vrid hylsan i riktning mot märkningen "GRIP, ZU" tills du får mekaniskt motstånd.

Varning! Verktyget är inte fastspänt ännu!
Fortsätt att vrida kraftigt (**det ska "klicka"**) tills det inte går att vrida mer - **det är först nu** som verktyget är **säkert** fastspänt.

Rengöring: håll maskin och snabbchuck nedåt och vrid hylsan helt åt "GRIP, ZU"-hållet, sedan åt "AUF, RELEASE"-hållet. Allt damm som samlats i snabbchucken lossnar och faller ur.

7.9 Skruva av chucken ➔ fig. I

Skruva fast i omvänd ordning.

7.10 Chuck med Quick-snabbbytessystem (på BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➔ fig. J

Demontering: Skjut låsringen framåt (a) och ta av chucken framifrån (b).

Sätta på: skjut låsringen framåt och skjut på chucken ända in till anslaget på borrarspindeln.

7.11 Fäst bälteskrok (beroende på utrustning)/bitsfack (beroende på utrustning) ➔ fig. K

Bälteskrok (8) monteras, enligt bild, på vänster sida. Bit-depot (7) monteras, enligt bild, på höger sida.

8. Åtgärda fel

8.1 Flerfunktionsövervakad maskin

 Om maskinen stänger av sig själv har självskyddsläget aktiverats. Du får varningssignal (ihållande pipande). Den slår av efter max. 30 sekunder eller om du släpper strömbrytaren (16).

Trots skyddsfunktionen kan vissa användningsområden ge överbelastning som resulterar i maskinskador.

Orsak och åtgärd:

1. **Batteriet är nästan tomt ➔ fig. A, B** (elektroniken skyddar batteriet mot djupurladdning). Blikar någon LED (12), så är batteriet nästan tomt. Tryck ev. på (11)-knappen och kontrollera LED-laddindikeringen (12). Batteriet är nästan tomt; ladda det!
2. Lång, kontinuerlig överbelastning av maskinen får **termoskyddet** att lösa ut.
Låt maskin eller batteri svalna.
Tips: Om batteriet känns väldigt varmt går det snabbare att kyla det i en "AIR COOLED"-laddare.
Obs! Maskinen kyls av snabbare om du kör den obelastad.
3. **Metabo säkerhetsavstängning:** maskinen **SLÅR AV** av sig själv. Maskinen slår av vid strömspikar (t.ex. om skivan nyper eller du får ett kast). Stäng av maskinen med strömbrytaren (16). Starta igen och fortsätt jobba som vanligt. Försök undvika att maskinen nyper.
Stäng av maskinen med strömbrytaren (16). Därefter kan du jobba som vanligt igen. Försök undvika att maskinen nyper.

8.2 Anvisning

LED-belysningen (15) slår av automatiskt efter viss tid.

Slå på elektronikfunktionerna: tryck på strömbrytaren (16).

9. Tillbehör

Använd endast Metabo- eller CAS-batteripaket (Cordless Alliance System) och tillbehör i original.

Använd bara tillbehör som uppfyller kraven och specifikationerna i bruksanvisningen.

Montera tillbehören på ett säkert sätt. Om maskinen används i en hållare, fäst den på ett säkert sätt. Om du förlorar kontrollen kan det leda till skador.

Det kompletta tillbehörssortimentet hittar du på www.metabo.com eller i huvudkatalogen.

10. Reparationer

Endast behörig elektriker får reparera elverktyg!

Metabo-elverktyg som behöver reparation skickar du till din Metabo-återförsäljare. Adresser, se www.metabo.com.

Du hittar reservdelslistor på www.metabo.com.

11. Miljöskydd

Följ nationella miljöföreskrifter för omhändertagande och återvinning av uttjänta maskiner, förpackningar och tillbehör.

Förpackningsmaterial måste bortskaffas i enlighet med kommunala riktlinjer baserat på produktmärkningen. Mer information finns på www.metabo.com under service.

Du får inte slänga batterier i hushållssoporna! Lämna tillbaka trasiga eller uttjänta batterier till Metabo-återförsäljaren!

Släng aldrig batterier i vatten.

Var rädd om miljön, släng inte uttjänta elverktyg och batterier bland hushållssoporna. Följ nationella miljöföreskrifter om källsortering och återvinning av uttjänta maskiner, förpackningar och tillbehör.

Ladda ur batteriet i elverktyget före återvinning. Säkra kontakterna mot kortslutning (isolera t.ex. med tejp).

$K_h, \dots$ = onoggrannhet (vibrationer)

Normal, A-viktad ljudnivå:

L_{pA} = Ljudtrycksnivå

L_{WA} = Ljudeffektnivå

K_{pA}, K_{WA} = onoggrannhet (ljudnivå)

Vid arbete kan ljudnivån överskrida 80 dB(A).

Använd hörselskydd!

12. Tekniska data

➔ *fig. L.* Vi förbehåller oss rätten till ändringar pga. den tekniska utvecklingen.

U = Batterispänning

n_0 = Varvtal vid tomgång

Åtdragningsmoment vid skruvdragning:

M_1 = mjuk skruvdragning (trä)

M_2 = Impulsmoment

M_3 = hård skruvdragning (metall)

M_4 = momentlägen

Max. borrdiameter:

$D_{1 \text{ max}}$ = i stål

$D_{2 \text{ max}}$ = i mjukt trä

$D_{3 \text{ max}}$ = i betong

s = max. slagfrekvens

m = Vikt (med minsta batteriet)

G = spindelgånga

D_{max} = chuckvidd

Mätvärden uppmätta enligt EN 62841.

Tillåten omgivningstemperatur vid drift: -20 °C till 50 °C (begränsad prestanda i temperaturer under 0 °C). Tillåten omgivningstemperatur vid lagring: 0 °C till 30 °C.

=== Likström

Angivna tekniska data ligger inom toleranserna (enligt respektive gällande standard).

Emissionsvärden

Värdena gör att det går att uppskatta verktygets emissioner och jämföra med andra elverktyg. Beroende på förhållandena, verktygets skick och hur verktyget används kan de faktiska värdena vara högre eller lägre. Räkna även med pauser och perioder med lägre belastning. Använd uppskattade värden för att ta fram skyddsåtgärder för användaren, t.ex. organisatoriska åtgärder.

Totalvärde vibrationer (vektorsumma i tre led) beräknad enligt EN 62841:

$a_{h, ID}$ = Vibrationsemissionsvärde (slagborrning i betong)

$a_{h, D}$ = Vibrationsemissionsvärde (slagborrning i metall)

$a_{h, S}$ = Vibrationsemissionsvärde (skruvdragning utan slaggenerator)

Alkuperäinen käyttöopas

1. Vaatimustenmukaisuusvakuutus

Vakuutamme yksinomaisella vastuullamme: Nämä akkupora/ruuvinvääntimet ja akkuisukuporakoneet, merkitty tyypitunnuksella ja sarjanumerolla *)1), vastaavat direktiivien *)2) ja normien *)3) kaikkia asiaankuuluvia määräyksiä. Teknisten tietojen säilytyspaikka *)4) - ➔ Kuva M.

2. Määräystenmukainen käyttö

Pora- ja iskuporakoneet soveltuvat metallin, puun, muovin ja muiden vastaavien materiaalien poraamiseen ilman iskua sekä ruuvaamiseen ja kierteitykseen.

Iskuporakoneet soveltuvat lisäksi muurauksen, tiilen ja kiven poraamiseen iskulla.

Käyttäjä vastaa kaikista määräysten vastaisesta käytöstä johtuvista vaurioista.

Yleisiä tapaturmantorjuntaohjeita ja mukana toimitettuja turvallisuusohjeita on noudatettava.

3. Yleiset turvallisuusohjeet

Huomioi tällä symbolilla merkityt tekstit kohdat suojataksesi itseäsi ja sähkötyökaluasi!

VAROITUS – lue käyttöohjeet, jotta saat pienennettyä loukkaantumisvaaraa.

VAROITUS – Lue kaikki tämän sähkötyökalun mukana toimitetut varoitukset, ohjeet, kuvat ja tekniset tiedot. Alla mainittujen ohjeiden noudattamisen laiminlyönti saattaa aiheuttaa sähköiskun, tulipalon ja/tai vakavan loukkaantumisen.

Säilytä kaikki varoitukset ja ohjeet hyvässä tallessa tulevaa käyttöä varten!

Anna sähkötyökalu vain yhdessä näiden asiakirjojen kanssa eteenpäin.

4. Erityiset turvallisuusohjeet

Käytä kuulosuojaimia, kun käytät iskuporakoneita (tunnuksella SB... varustetut koneet). Melu voi aiheuttaa kuulovammoja.

Käytä koneen mukana toimitettua lisäkahvaa (varusteluohutain). Koneen hallinnan menetys voi johtaa loukkaantumisiin.

Pidä koneesta kiinni sen eristetyistä kahvapinoista, kun teet sellaisia töitä, joissa käyttötärvike voi koskettaa pilolissa olevia sähköjohtoja. Koskettaminen jännitettä johtavaan johtoon voi saada aikaan sen, että myös laitteen metalliosat tulevat jännitteen alaisiksi, mistä voi seurata sähköiskua.

Varmista, että kohdassa, jota aiotaan työstää, ei ole **sähkö-, vesi- tai kaasujohtoja** (esim. rakenneilmäsimen avulla).

Turvallisuusohjeita pitkiä porakoneita käytettäessä:

- Älä missään tapauksessa työskentele korkeammalla kierrosluvulla kuin poranterälle sallitulla maksimikierrosluvulla.** Suuremmilla kierrosluvuilla poranterä voi helposti vääntyä, jos se voi pyöriä vapaasti ilman kosketusta työkappaleeseen, mikä voi johtaa loukkaantumisiin.
- Aloista poraustoiminto aina matalimmalla kierrosluvulla ja niin että poranterä koskettaa työkappaletta.** Suuremmilla kierrosluvuilla poranterä voi helposti vääntyä, jos se voi pyöriä vapaasti ilman kosketusta työkappaleeseen, mikä voi johtaa loukkaantumisiin.
- Älä aiheuta suurta painetta ja vain pitkittäin poranterän suuntaisesti.** Poranterät voivat vääntyä ja murtua tai johtaa hallinnan menetykseen ja loukkaantumisiin.

Suojaa akut kosteudelta!

Älä altista akkuja tulelle!

Älä käytä viallisia tai vääntyneitä akkuja!
Älä avaa akkuja!

Älä koske akun koskettimiin äläkä oikosulje niitä!

Viallisesta Li-Ion-akusta voi valua ulos lievästi hapanta, palonarkaa nestettä!

Jos akkunestettä valuu ulos ja sitä joutuu iholle, huuhtelee heti runsaalla vedellä. Jos akkunestettä joutuu silmiin, pese ne puhtaalla vedellä ja hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon!

Poista akku viallisesta koneesta.

Poista akku koneesta ennen säädön, tarviketä, huollon tai puhdistuksen suoritusta.

Varmista, että kone on pois päältä, kun laitat akun paikalleen.

LED-valo (15): Älä katso LED-sädettä suoraan optisilla instrumenteilla.

HUOMIO Älä tuijota palavaan lampuun.

Pölyrasituksen vähentäminen:

VAROITUS – Jotkut pölyt, joita hiekkapaperilla hiominen, sahaaminen, hiominen, poraaminen tai muut työt voi aiheuttaa, sisältävät kemikaaleja, joiden tiedetään aiheuttavan syöpää, syntymävikoja tai muita haittoja lisääntymiskykyä koskien. Esimerkkejä näistä kemikaaleista ovat:

- lyijy lyijyä sisältävistä maaleista
- mineraalipöly muureista, sementistä tai muista muurimaaleista
- arseeni ja kromi kemiallisesti käsitellystä puusta.

Oma riskisi näiden kuormituksesta riippuu siitä, kuinka usein suoritat tämantapaisia töitä. Näiden kemikaalien aiheuttamien kuormitusten vähentämiseksi: työskentele hyvin ilmastoiduilla alueilla ja työskentele hyväksytyissä suojavarusteissa, esim. töille tarkoitetuilla pölynaamioidella, jotka on suunniteltu suodattamaan mikroskooppisen pieniä hiukkasia.

Tämä koskee myös muiden pölyjen ainesosia, kuten joitakin puutyyppejä (tammen tai pyökin pölyä), metalleja, asbestia. Muita tunnettuja sairauksia ovat esim. allergiset reaktiot, hengitystiesairaudet. Älä anna pölyn päästä elimistöön.

Ota huomioon myös materiaaleja, henkilöitä, käyttökohteita ja käyttöpaikkaa koskevat määräykset ja kansalliset direktiivit (esim. työturvallisuusmääräykset, hävittäminen).

Kerää hiukset niiden muodostumispaikassa, älä levitä niitä ympäristöön.

Käytä erityisiin työtehtäviin soveltuvia lisävarusteita. Näin vähennät ympäristöön hallitsemattomasti leviävien hiukkasten määrää.

Käytä sopivaa pölynimuria.

Vähennä pölyn muodostumista seuraavasti:

- Älä suuntaa vapautuvia hiukkasia ja koneen poistoilmaa itseäsi, lähellä olevia henkilöitä tai kerääntynyttä pölyä päin.
- Käytä imuria ja/tai ilmanpuhdistinta.
- Tuuleta työpiste hyvin ja pidä puhtaana imuroimalla. Lakaiseminen tai puhaltaminen levittää pölyä.
- Imuroi tai pese suojavaatteet. Älä puhalla, pudista tai harjaa niitä.

Li-lon-akkujen kuljetus:

Li-lon-akkujen lähettämiseen sovelletaan vaarallisten aineiden kuljetusta koskevaa lainsäädäntöä (UN 3480 ja UN 3481). Ota selvää nykyisin voimassa olevista määräyksistä, kun lähetät Li-lon-akkuja. Kysy tarvittaessa neuvoa kuljetusyritykseltä. Sertifioidun pakkauksen voit hankkia Metabolta.

Lähetä akku vain, kun kotelo on ehjä eikä nestettä valu ulos. Ota akku koneesta lähetettäväksi. Varmista koskettimet oikosulun estämiseksi (esimerkiksi tarranauhalla eristämällä).

5. Kuvat

Kuvat ovat tämän käyttöohjekirjan alussa.

Symbolien selitykset:

- Liikesuunta
- Hitaasti
- Nopeasti
- 1

 1. vaihde
- 2

 2. vaihde
- Ruuvaus
- Poraus
- Ilman vääntömomentin rajoitusta

- Iskuporaus
- Nm Vääntömomentti

6. Yleiskuva

➔ Kuva A

- 1 Pikaistukka
- 2 Lisäkahva
- 3 Porauksen/iskuporauksen vaihtokytkin *
- 4 Vaihtokytkin (1./2. vaihde)
- 5 Painike (vaihto "maks. vääntömomentin" ja säätöpyörästä (14) säädetyn toiminnon välillä) *
- 6 Suunnanvaihtokytkin (pyörimissuunnan valinta, kuljetusvarmistus) - koneen kummallakin puolella
- 7 Ruuvauskärkien säilytyspaikka *
- 8 Vyökoukku *
- 9 Kahva
- 10 Akun lukituksen vapautuspainike
- 11 Kapasiteettinäytön painike
- 12 Kapasiteetti- ja signaalinäyttö
- 13 Akku
- 14 Säätöpyörä (impulssitoiminto, vääntömomentin rajoitus, tarv. "maks. vääntömomentti") *
- 15 LED-valo
- 16 Painokytkin

* varustelukohtainen

7. Käyttö

7.1 Akku, kapasiteetti- ja signaalinäyttö

➔ Kuva B

Lataa akku ennen käyttöä.

Lataa akku uudelleen sen tehon laskiessa.

Акун latausohjeet löydät Metabo-laturin käyttöohjeesta.

7.2 Akun irrotus, asennus ➔ Kuva C

7.3 Pyörimissuunnan, kuljetusvarmistuksen (päälekytkentäsalpa) asetus ➔ Kuva D

7.4 Vaihteen valinta ➔ Kuva E

 Siirrä vaihtokytkimen (4) asentoa vain silloin, kun moottori on pysäytetty!

7.5 Porauksen, iskuporauksensäätö

➔ Kuva A

Kytke valintakytkin (3) haluamaasi asentoon.

7.6 Vääntömomentin rajoituksen, maks. vääntömomentin, impulssitoiminnon säätö

 Älä työskentele impulssitoiminto kytkettynä pitkiä aikoja! (Moottori voi ylikuumentua.)

Koneet, joissa tunnusmerkintä

...18 LTX BL Quick... ➔ Kuva F

Käännä säätöpyörää (14), kun haluat kytkeä **impulssitoiminnon** päälle (painike (5) vilkkuu) tai kytkeä **vääntömomentin rajoituksen** päälle (painike (5) palaa jatkuvasti)

Paina **maks. vääntömomentin** (porausasento) valitsemiseksi painiketta (5) (painike (5) ei pala). Kun haluat aktivoida säätöpyörän asetukset uudelleen: Paina painiketta (5) uudelleen ja käännä säätöpyörästä.

Koneet, joissa tunnusmerkintä ...18 LTX Impuls/Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➔ Kuva G

Aseta säätöpyörästä (14) haluamasi käyttötapa:

1...10 = vääntömomentin rajoitus

Poranterä= maks. vääntömomentti

Impulssi= impulssitoiminto

7.7 Kytkeminen päälle / pois päältä, kierrosluvun säätö ➔ Kuva A

Kytkeminen päälle, kierrosluku: Paina painokytkintä (16). Kierroslukua voidaan muuttaa painokytkimestä painamalla.

Poiskytkentä: Vapauta painokytkin (16).

Huomautus: Ääni, joka syntyy koneen pois päältä kytkemisen yhteydessä, johtuu koneen rakenteesta (pikapysäytys) eikä se vaikuta mitenkään koneen toimintaan tai käyttöikään.

7.8 Pikaistukka ➔ Kuva H

Jos terän varsi on pehmeä, jälkikiristys voi olla tarpeellista lyhyen porausajan jälkeen.

Merkinnällä SB... varustettuihin koneisiin liittyviä huomautuksia:

1. Poraistukan avaamisen jälkeen mahdollisesti kuuluva ääni (riippuu toimintatavasta) lakkaa kääntämällä holkkia päinvastaiseen suuntaan.

2. Terän kiristys:

Kierrä holkkia suuntaan "GRIP, ZU", kunnes et tunne enää tuntuvaa mekaanista vastusta.

Huomio! Terä ei ole vielä kiristetty paikalleen! Kierrä edelleen voimakkaasti (**sen täytyy silloin "napsahtaa"**), kunnes edelleenkierto ei ole enää mahdollista - **vasta sitten** terä on kiristetty **pitävästi** paikalleen.

Puhdistus: Pidä silloin tällöin konetta pikaistukka suoraan alaspäin suunnattuna ja kierrä holkki kokonaan suuntaan "GRIP, ZU" ja sitten kokonaan suuntaan "AUF, RELEASE". Koneeseen kertynyt pöly varisee pois pikaistukasta.

7.9 Poraistukan irrotus ➔ Kuva I

Kiinnittämisen teet päinvastaisessa järjestyksessä.

7.10 Quick-pikavaihtojärjestelmällä varustettu poraistukka (mallissa BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➔ Kuva J

Irrotus: Työnnä lukitusrengasta eteenpäin (a) ja vedä poraistukka etukautta irti (b).

Kiinnitys: Työnnä lukitusrengasta eteenpäin ja työnnä poraistukka vasteeseen asti porankaralle.

7.11 Vyökoukun (varusteluksellinen) / ruuvauksarkkien säilytyspaikan (varusteluksellinen) kiinnitys ➔ Kuva K

Kiinnitä vyökoukku (8) vasemmalle kuvan mukaan. Kiinnitä ruuvauksarkkien säilytyspaikka (7) oikealle kuvan mukaan.

8. Häiriöiden poisto

8.1 Koneen monitoriminen valvontajärjestelmä

 Jos kone kytkeytyy itsestään pois päältä, elektroniikka on aktivoinut itsesuojaustilan. Koneesta kuuluu varoitusääni (jatkuva piippausääni). Se lakkaa viimeistään 30 sekunnin kuluttua tai painokytkimen (16) vapauttamisen jälkeen.

 Tästä suojaustoiminnosta huolimatta tietyissä käyttösovelluksissa voi ilmetä ylikuormitusta, joka voi aiheuttaa koneen vaurioitumisen.

Syyt ja korjaustoimenpiteet:

1. **Akku lähes tyhjä** ➔ Kuva A, B (Elektroniikka suojaaa akkua vaurioitumasta syväpurkauksen takia).

Jos LED-valo (12) vilkkuu, akku on lähes tyhjä. Tarvittaessa paina painiketta (11) ja tarkasta varaustila LED-valoista (12). Jos akku on lähes tyhjä, se on ladattava!

2. Koneen pitkään kestävä ylikuormittaminen johtaa **pois päältä kytkeytymiseen korkean lämpötilan vuoksi**.

Anna koneen tai akun jäähtyä.

Huomautus: Jos akku tuntuu erittäin lämpimältä, akun voi jäähdyttää nopeammin "AIR COOLED"-laturissa.

Huomautus: Kone jäähtyy nopeammin, jos annat sen käydä joutokäyntiä.

3. **Metabo-varokatkaisu:** Koneen toiminta on KATKENNUT automaattisesti. Jos virran voimakkuus kasvaa liian nopeasti (mikä voi tapahtua esim. äkillisen jumiutumisen tai takaiskun johdosta), koneen toiminta katkeaa. Kytke kone pois päältä painokytkimellä (16). Kytke kone sen jälkeen jälleen päälle ja työskentele normaalisti edelleen. Vältä päästämästä konetta enää jumiutumaan.

Kytke kone pois päältä painokytkimellä (16). Jatka sen jälkeen normaalisti työskentelyä. Vältä päästämästä konetta enää jumiutumaan.

8.2 Ohjeita

LED-valo (15) kytkeytyy tietyin ajan kuluttua automaattisesti pois päältä.

Elektroniikkatoimintojen aktivointia varten: Paina painokytkintä (16).

9. Lisätarvikkeet

Käytä vain alkuperäisiä Metabo- tai CAS- (Cordless Alliance System) akkuja ja lisävarusteita.

Käytä vain sellaisia lisätarvikkeita, jotka täyttävät tässä käyttöoppaassa ilmoitetut vaatimukset ja ominaistiedot.

Kiinnitä lisätarvikkeet pitävästi paikoilleen. Kun konetta käytetään pitimen kanssa: Kiinnitä kone pitävästi paikalleen. Koneen hallinnan menetys voi johtaa loukkaantumisiin.

Lisätarvikkeiden täydellinen valikoima katso www.metabo.com tai pääluettelo.

10. Korjaus

 Sähkötyökalujen korjaustöitä saavat suorittaa ainoastaan sähköalan ammattilaiset!

Jos Metabo-sähkötyökalusi tarvitsee korjausta, ota yhteyttä Metabo-edustajaan. Osoitteet, katso www.metabo.com.

Varaosalistat voit imuroida osoitteesta www.metabo.com.

11. Ympäristönsuojelu

Noudata käytöstä poistettujen koneiden, pakkausten ja lisätarvikkeiden ympäristöystävällistä hävittämistä ja kierrätystä koskevia kansallisia määräyksiä.

Pakkausmateriaalit on hävitettävä paikallisia määräyksiä noudattaen niiden tunnistajien mukaisesti. Lisätietoa löytyy osoitteesta www.metabo.com kohdassa Asiakaspalvelu.

Akkuja ei saa hävittää talousjätteen mukana! Palauta vialliset tai käytöstä poistetut akut Metabo-myyjälle!

Älä heitä akkuja veteen.

 Ympäristön suojelemiseksi älä hävitä käytöstä poistettuja sähkötyökaluja ja akkuja talousjätteiden mukana. Noudata käytöstä poistettujen koneiden, pakkausten ja lisätarvikkeiden lajiteltua hävittämistä ja kierrätystä koskevia kansallisia määräyksiä.

Ennen kuin viet akun kierrätyspisteeseen, tyhjennä akun lataus sähkötyökalussa. Varmista kontaktit oikosulkua vastaan (esim. eristä teipillä).

12. Tekniset tiedot

➔ Kuva L. Pidätämme oikeudet teknisen kehityksen myötä tehtäviin muutoksiin.

U = akun jännite
n₀ = kierrosluku kuormittamattomana

Vääntömomentti ruuvauksessa:

M₁ = pehmeä ruuvausalausta (puu)
M₂ = impulssimomentti
M₃ = kova ruuvausalausta (metalli)
M₄ = kiristysmomentti säädettävissä

Poranterän maksimihalkaisija:

D_{1 max} = teräkseen
D_{2 max} = pehmeään puuhun
D_{3 max} = betoniin

s = maks. iskuluku
m = paino (pienimmän akun kanssa)
G = karan kierre
D_{max} = poraistukan halkaisija

Mittausarvot ilmoitettu EN 62841 mukaan.

Sallittu ympäristön lämpötila käytettäessä: -20 °C ... +50 °C (rajoitettu teho alle 0 °C lämpötiloissa). Sallittu ympäristön lämpötila varastoitaessa: 0 °C ... 30 °C.

--- Tasavirta

Annetut tekniset tiedot ovat toleranssien mukaisia (vastaavat kyseisiä voimassa olevia standardeja).

Emissioarvot

Nämä arvot mahdollistavat sähkötyökalun emissioiden arvioimisen ja erilaisten sähkötyökalujen keskinäisen vertailun. Kulloisistakin käyttöolosuhteista, sähkötyökalun kunnosta tai käyttötavasta riippuen todellinen kuormitus voi olla kyseisiä arvoja suurempi tai pienempi. Huomioi arvioinnissa työtautot ja vähäisemmän kuormituksen jakso. Määritä nämä tekijät huomioiden arvioitujen arvojen perusteella käyttäjän suojaamiseen vaadittavat toimenpiteet.

Värähtelyn kokonaisarvo (kolmen suunnan vektorisumma), määritetty EN 62841 mukaan:

a_{h, ID} = värähtelyemissioarvo (iskuporaus betoniin)
a_{h, D} = värähtelyemissioarvo (poraus metalliin)
a_{h, S} = värähtelyemissioarvo (ruuvaus ilman iskua)
K_{h, ...} = epävarmuus (värähtely)

Tyypillinen A-painotettu äänitaso:

L_{PA} = äänenpainetaso
L_{WA} = äänentehotaso
K_{PA}, K_{WA} = epävarmuus (äänitaso)
Käytössä melutaso voi ylittää 80 dB(A).

Käytä kuulonsuojaimia!

Originalbruksanvisning

1. Samsvarserklæring

Vi erklærer under eget ansvar: Disse batteridrevne bor-/skrumaskinene og slagbormaskinene, identifiisert med type- og serienummer *1), overholder alle relevante bestemmelser i direktivene *2) og standardene *3). Teknisk dokumentasjon ved *4) - ➔ fig. M.

2. Hensiktsmessig bruk

Bor- og slagbormaskinene egner seg til boring uten slag i metall, tre, kunststoff og lignende materialer samt til skruing og gjengeskjæring.

Slagbormaskiner egner seg i tillegg til slagboring i mur, tegl og stein.

Brukeren er alene ansvarlig for skader som oppstår pga. ikke-forskriftsmessig bruk.

Gjeldende arbeidsmiljøforskrifter og vedlagt sikkerhetsinformasjon må overholdes.

3. Generell sikkerhetsinformasjon

For din egen sikkerhet og for å beskytte elektroverktøyet må du ta hensyn til tekst som er merket med dette symbolet.

ADVARSEL – Les bruksanvisningen for å minimere skaderisikoen.

ADVARSEL – Les alle sikkerhetsanvisningene, instruksjonene, illustrasjonene og spesifikasjonene som følger med dette elektroverktøyet. *Manglende overholdelse av anvisningene nedenfor kan medføre elektrisk støt, brann og/eller alvorlige personskader.*

Ta vare på alle advarsler og instruksjoner for fremtidig referanse. Lån bare ut elektroverktøyet ditt sammen med disse dokumentene.

4. Spesiell sikkerhetsinformasjon

Bruk hørselsvern ved bruk av slagbormaskiner (maskiner med betegnelsen SB ...). Eksponering for støy kan føre til hørselstap.

Bruk støttehåndtakene som følger med maskinen (avhengig av utstyr). Tap av kontroll kan føre til skader.

Maskinen må holdes i de isolerte gripeflatene når du utfører arbeid der verktøyet kan komme til å treffe skjulte strømledninger. Kontakt med spenningsførende ledning kan sette metalleder i maskinen under spenning og føre til elektrisk støt.

Kontroller at det **ikke finnes strøm-, vann- eller gassledninger** på stedet der du skal arbeide (for eksempel ved hjelp av en metalldetektor).

Sikkerhetsanvisning ved bruk av lange bor:

a) **Arbeid aldri med høyere turtall enn det som er tillatt for boret du bruker.** Høyere turtall/hastighet kan gjøre at boret lett kan bøye seg og medføre skade hvis det dreier fritt, uten kontakt med arbeidsstykket.

b) **Start boringen med lav hastighet og kontakt mellom bor og arbeidsstykke.** Høyere turtall/hastighet kan gjøre at boret lett kan bøye seg og medføre skade hvis det dreier fritt, uten kontakt med arbeidsstykket.

c) **Ikke trykk hardt og bare på langs av boret.** Bor kan bøye seg og brekke eller gjøre at du mister kontrollen og skades.

Batteriene må beskyttes mot fuktighet.

Ikke utsett batteriene for åpen ild.

Ikke bruk defekte eller deformerte batteripakker. Ikke åpne batteriene.

Kontaktene i batteriene må ikke berøres eller kortsluttes.

Det kan lekke en lett sur, brennbar væske fra ødelagte litium-ion-batterier.

Hvis batterivæske kommer i kontakt med huden, må du straks skylle med rikelig vann. Hvis du får batterivæske i øynene, må du skylle med rent vann og straks oppsøke lege.

Ta batteriet ut av maskinen hvis den går i stykker.

Ta batteriet ut av maskinen for alle former for innstilling, verktøybytte, vedlikehold eller rengjøring.

Kontroller at maskinen er slått av før du setter inn batteriet.

LED-arbeidslampe (15): Ikke se inn i strålen med optiske instrumenter.

ADVARSEL Se ikke inn i lyset når det er tent.

Redusert støvbelastning:

ADVARSEL - Enkelte typer støv, som oppstår ved sliping med sandpapir, saging, sliping, boring og andre arbeider, inneholder kjemikalier som kan fremkalle kreft, fødselsskader eller andre reproduksjonsskader. Eksempler på slike kjemikalier er:

- bly fra blyholdig maling,
 - mineralstøv fra murstein, sement og andre murermaterialer og
 - arsen og krom fra kjemisk behandlet treverk.
- Hvor stor risikoen fra disse stoffene er for deg, avhenger av hvor ofte du utfører denne typen arbeider. For å redusere belastningen fra slike kjemikalier: arbeid i lokaler med god utlufting og bruk alltid godkjent verneutstyr, som f.eks.

åndemasker med spesialfilter for mikroskopiske partikler.

Dette gjelder også for støv fra andre typer materialer, som f.eks. enkelte typer treverk (som eik eller bøk), metaller og asbest. Andre kjente sykdommer er f.eks. allergiske reaksjoner. La ikke støv trenge inn i kroppen.

Følg de rutine og nasjonale forskriftene som gjelder for omgang med materialer, personale, bruksområde og -sted.

Samle løse partikler der de oppstår; unngå nedfelling i omgivelsene.

Bruk egnet tilbehør til spesielle arbeidsoppgaver Da hindrer du at partiklene havner i omgivelsene.

Bruk et egnet avsug.

Minimer støvbelastningen ved å:

- unngå å rette partikkelstrømmen / utblåsningsluften fra maskinen mot deg selv eller andre, eller mot nedfelt støv,
- bruke et avsug og/eller en luftrenser,
- holde arbeidsplassen ren og godt utluftet. Feiing og blåsning virvler opp støvet.
- Beskyttelsesklær skal støvsuges eller vaskes. Ikke blås dem ut, bank eller børst dem.

Transport av Lithium-Ion-batterier:

Frakt av Lithium-Ion-batterier er underlagt bestemmelser for frakt av farlig gods (UN 3480 og UN 3481). Gjør deg kjent med gjeldende forskrifter ved frakt av Lithium-Ion-batterier. Ta eventuelt kontakt med transportforetaket du bruker. Metabo kan leverer sertifisert emballasje.

Send bare med batteriet hvis maskinhuset er uskadet og det ikke lekker væske. Ta batteriet ut av maskinen når den sendes. Sikre kontaktene mot kortslutning (f.eks. med tape).

5. Figurer

Figurene finner du på begynnelsen av bruksanvisningen.

Symbol-forklaring:

- Bevegelsesretning
- Sakte
- Hurtig
- Første gir
- Andre gir
- Skruer
- Bormaskin
- Uten dreiemomentsbegrensning
- Slagboring
- Nm Dreiemoment

6. Oversikt

➔ Fig. A

- 1 Selvspennende chuck
- 2 Støttehåndtak

- 3 Skyvebryter (boring/slagboring) *
- 4 Skyvebryter (1./2. gir)
- 5 Knapp (skifter mellom "maks. dreiemoment" og den funksjonen som er stilt inn med stillhjulet (14)) *
- 6 Omkoblingsbryter (dreieretningsinnstilling, transportsikring) - på begge sider av maskinen
- 7 Bitsdepot *
- 8 Beltekrok *
- 9 Håndtak
- 10 Knapp for opplåsing av batteripakken
- 11 Knapp for kapasitetsindikator
- 12 Kapasitets- og signalindikasjon
- 13 Batteri
- 14 Stillhjul (impulsfunksjon, dreiemomentsbegrensning, ev. "maks. dreiemoment") *
- 15 LED-lampe
- 16 Bryterknapp

*avhengig av utstyret

7. Bruk

7.1 Batteripakke, kapasitets- og signalvisning ➔ Fig. B

Før bruk må batteripakken lades opp.

Lad opp batteripakken på nytt hvis effekten avtar.

Anvisninger om lading av batteriet finner du i bruksanvisningen til Metabo-laderen.

7.2 Ta ut, sette inn batteripakke ➔ Fig. C

7.3 Stille inn dreieretning, transportsikring (startspærre) ➔ Fig. D

7.4 Velge girtrinn ➔ Fig. E

 Skyvebryteren (4) må kun betjenes når motoren står stille!

7.5 Stille inn ➔ boring, slagboring fig. A

Aktiver sleiden (3).

7.6 Stille inn dreiemomentbegrensning, maksimalt dreiemoment, impulsfunksjon

 Ikke jobb i lang tid med impulsfunksjonen koblet inn! (Motoren kan bli overopphetet.)

Maskiner med betegnelse ...18 LTX BL Quick... ➔ fig. F

Vri på stillhjulet (14) for å slå på **impulsfunksjonen** (knappen (5) blinker) eller **dreiemomentsbegrensningen** (knappen (5) lyser vedvarende)

For **maksimalt dreiemoment** (borestilling) trykker du på knappen (5) (knappen (5) lyser ikke). For å aktivere innstillingene til stillhjulet igjen: Trykk på knappen (5) en gang til eller vri på stillhjulet.

Maskiner med betegnelse ...18 LTX Impuls/Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➔ fig. G

Still inn ønsket driftsmodus med stillhjulet (14):

1...10 = Dreiemomentbegrensning

Bor = Maksimalt dreiemoment
Impuls = Impulsfunksjon

7.7 Slå på/av, stille inn turtall ➡ Fig. A

Koble til turtall: Trykk på bryteren (16). Turtallet kan endres ved at bryteren trykkes inn.

Stopp: Slipp bryterknappen (16). **Merk:** Lyden som oppstår når maskinen slås av, er avhengig av konstruksjonen (hurtigstopp) og har ingen innvirkning på maskinens funksjon og levetid.

7.8 Selvspennende chuck ➡ fig. H

Hvis verktøytangen er myk, må den ev. etterspennes etter kort tids boring.

Tips til maskiner med betegnelsen SB...:

1. Skrallelyden som ev. høres etter at chucken åpnes (funksjonsavhengig), kan stanses ved å vri hylsen i motsatt retning.
2. Spenne fast innsatsverktøyet:
Vri hylsen i retning "GRIP, ZU" inntil den kommer forbi den merkbare mekaniske motstanden.
Advarsel! Verktøyet er ennå ikke fastspent. Fortsett å dreie kraftig (**det skal da "klikke"**), inntil det ikke lenger er mulig å skru - **først nå** er verktøyet festet **sikkert**.

Rengjøring: Vri maskinen slik at den selvspennende chucken står loddrett nedover og vri hylsen så langt det går i retning "GRIP, ZU" og deretter så langt det går i retning "AUF, RELEASE". Opphopet støv faller ut av chucken.

7.9 Skru av chuck ➡ fig. I

Påskruing skjer i omvendt rekkefølge på tilsvarende måte.

7.10 Chuck med hurtigskiftsystemet Quick (på BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➡ fig. J

Ta av: Skyv låseringen frem (a) og trekk av chucken forover (b).

Feste: Skyv låseringen frem og skyv chucken på borspindelen til den stopper.

7.11 Montering av beltekrok (utstyrsavhengig) / bitsdepot (utstyrsavhengig) ➡ fig. K

Monter beltekrok (8) som vist på venstre side. Monter bitsdepot (7), som vist på høyre side.

8. Utbedring av feil

8.1 Multifunksjonelt overvåkningssystem på maskinen

Hvis maskinen slår seg av av seg selv, har elektronikken aktivert egenbeskyttelsesfunksjonen. Det avgis et varsel signal (kontinuerlig pipetone). Denne slutter etter maks. 30 sekunder eller etter at bryteren (16) er sluppet opp.

Til tross for denne beskyttelsesfunksjonen kan det oppstå skade på maskinen som følge av overbelastning i forbindelse med bestemte bruksområder.

Årsaker og utbedring:

1. **Batteripakke nesten tom ➡ Fig. A, B** (elektronikken beskytter batteripakken mot skader ved dyputladning).
Hvis en LED-lampe (12) blinker, er batteripakken nesten tom. Trykk ev. på knappen (11) og kontroller ladenivået på LED-lampene (12). Hvis batteripakken er tom, må den lades på nytt!
2. **Langvarig overbelastning av maskinen fører til utkobling på grunn av høy temperatur.**
La maskinen eller batteripakken avkjøles.
Merknad: Hvis batteriet er svært varmt, går det raskere å avkjøle det i "AIR COOLED"-laderen.
Merk: Maskinen avkjøles raskere hvis den går på tomgang.
3. **Metabo sikkerhetshetsutkobling:** Maskinen SLO SEG AV. Ved for høy økning av strømstyrken (som f.eks. oppstår ved plutselig blokkering eller rekyl) slås maskinen av. Slå av maskinen med bryteren (16). Slå deretter på maskinen igjen og jobb videre. Unngå flere blokkeringer.

Slå av maskinen med bryteren (16). Arbeid deretter videre som normalt. Unngå flere blokkeringer.

8.2 Tips

LED-lampen (15) slår seg automatisk av etter et bestemt tidsrom.

For å aktivere de elektroniske funksjonene: Trykk på bryterknappen (16).

9. Tilbehør

Bruk kun original Metabo- eller CAS- (Cordless Alliance System) batterier og tilbehør.

Bruk kun tilbehør som oppfyller kravene og spesifikasjonene som er nevnt i denne bruksanvisningen.

Fest tilbehøret på en sikker måte. Hvis maskinen brukes i en holder: Fest maskinen på en sikker måte. Tap av kontroll kan føre til skader.

Det komplette tilbehørsprogrammet finner du på www.metabo.com eller i hovedkatalogen.

10. Reparasjon

Elektroverktøy må kun repareres av elektro-fagfolk!

Ta kontakt med din Metabo-forhandler hvis du har et Metabo elektroverktøy som må repareres. Adresser på www.metabo.com.

Du kan laste ned reservedelslister fra www.metabo.com.

11. Miljøvern

Følg nasjonale forskrifter for miljøvennlig kassering og resirkulering av gamle maskiner, emballasje og tilbehør.

Emballasjematerialene må kasseres i henhold til merkingen og kommunale retningslinjer. Du finner

no NORSK

mer informasjon på www.metabo.com i området Service.

Batterier må ikke kastes i husholdningsavfallet! Gi defekte eller brukte batterier tilbake til Metabo-forhandleren!

Ikke kast batteriene i vann.

Ta vare på miljøet og ikke kast elektroverktøy og batterier sammen med husholdningsavfallet. Følg nasjonale forskrifter for kildesortering og resirkulering av gamle maskiner, emballasjer og tilbehør.

Før du kasserer batteriet, må det lades ut i elektroverktøyet. Sikre kontaktene mot kortslutning (f.eks. med tape).

Typiske A-veide lydnivåer:

L_{pA} = lydtryknivå

L_{WA} = lydeffektnivå

K_{pA} , K_{WA} = Usikkerhet (lydnivå)

Under arbeid kan lydnivået overskride 80 dB(A).

Bruk hørselsvern!

12. Tekniske data

➔ *Fig. L.* Med forbehold om endringer med sikte på teknisk forbedring.

U = batteriets spenning

n_0 = Dreiemoment u/belastning

Tiltrekkingsmoment ved skruing:

M_1 = lette skruoppgaver (tre)

M_2 = impulsmoment

M_3 = harde skruoppgaver (metall)

M_4 = justerbart moment

Maks.. bordiameter:

$D_{1 \max}$ = i stål

$D_{2 \max}$ = i mykt treverk

$D_{3 \max}$ = i betong

s = maks. slagfall

m = vekt (med minste batteripakke)

G = spindelgjenge

$D_{\max}$ = chuckens spennvidde

Måleverdier iht. EN 62841.

Tillatt omgivelsestemperatur ved drift: -20 °C til

50 °C (begrenset ytelse ved temperaturer 0 °C).

Tillatt omgivelsestemperatur ved lagring: 0 °C til

30 °C.

=== Likestrøm

Angitte tekniske data kan variere i henhold til de til enhver tid gjeldende normer.

Emisjonsverdier

Disse verdiene gjør det mulig å beregne utslippene til elektroverktøyet og sammenligne det med andre elektroverktøy. Den faktiske belastningen kan variere avhengig av bruksforhold og elektroverktøyet/elektroverktøyenes tilstand. Ta hensyn til arbeidspauser og perioder med mindre belastning i beregningen. Sett opp vernetiltak for brukeren i henhold til de beregnede verdiene, f.eks. organisatoriske tiltak.

Totalverdi for vibrasjon (vektorsum i tre retninger)

fastsatt iht. EN 62841:

$a_{h, ID}$ = Verdi for vibrasjonsemissjon (slagboring i betong)

$a_{h, D}$ = vibrasjonsemissjonsverdi (boring i metall)

$a_{h, S}$ = vibrasjonsemissjonsverdi (skruing uten slag)

$K_{h, ...}$ = usikkerhet (vibrasjon)

Original brugsanvisning

1. Overensstemmelseserklæring

Vi erklærer under almindeligt ansvar: Disse akkubore-/skruemaskiner og -slagboremaskiner, identificeret ved angivelse af type og serienummer *1), opfylder alle relevante bestemmelser i direktiverne *2) og standarderne *3). Teknisk dossier ved *4) - ➔ fig. M.

2. Tiltænkt formål

Bore- og slagboremaskinerne er egnet til boring uden slag i metal, træ, kunststof og lignende materialer samt til skrining og gevindboring.

Slagboremaskinerne er desuden egnet til slagboring i murværk, tegl og sten.

Brugeren hæfter fuldt ud for skader som følge af brug til ikke tiltænkte formål.

Almindeligt anerkendte bestemmelser om forebyggelse af ulykker og de vedlagte sikkerhedsanvisninger skal overholdes.

3. Generelle sikkerhedsanvisninger

For din egen sikkerhed og for å beskytte elektroverktøyet må du ta hensyn til tekst som er merket med dette symbolet.

ADVARSEL – Les bruksanvisningen for å minimere skaderisikoen.

ADVARSEL – Les alle sikkerhetsanvisningene, instruksjonene, illustrasjonene og spesifikasjonene som følger med dette elektroverktøyet. Manglende overholdelse av anvisningene nedenfor kan medføre elektrisk støt, brann og/eller alvorlige personskader.

Ta vare på alle advarsler og instruksjoner for fremtidig referanse. Lån bare ut elektroverktøyet ditt sammen med disse dokumentene.

4. Særlige sikkerhedsanvisninger

Brug høreværn ved brug af slagboremaskiner (maskiner med betegnelsen SB...). Støjpåvirkning kan føre til høretab.

Brug det medleverede ekstra greb (afhængig af udstyr). Mister De kontrollen over maskinen, er der risiko for skader.

Hold maskinen i de isolerede greb, når der udføres arbejde, hvor værktøjet kan komme i kontakt med skjulte strømledninger. Kontakt med en spændingsførende ledning kan også gøre maskinens metaldele spændingsførende og føre til elektrisk støt.

Kontroller, at der **ingen strøm-, vand- eller gasledninger** er på det sted, som skal bearbejdes (f.eks. ved hjælp af en metaldelektør).

Sikkerhedsanvisning ved bruk av lange bor:

- Arbeid aldri med høyere turtall enn det som er tillatt for boret du bruker.** Høyere turtall/hastighet kan gjøre at boret lett kan bøye seg og medføre skade hvis det dreier fritt, uten kontakt med arbeidsstykket.
- Start boringen med lav hastighet og kontakt mellom bor og arbeidsstykke.** Høyere turtall/hastighet kan gjøre at boret lett kan bøye seg og medføre skade hvis det dreier fritt, uten kontakt med arbeidsstykket.
- Ikke trykk hardt og bare på langs av boret.** Bor kan bøye seg og brekke eller gjøre at du mister kontrollen og skades.

Beskyt batterier mod fugtighed!

Udsæt ikke batterier for ild!

Brug ingen defekte eller deformerede batterier!

Åbn ikke batterier!

Berør eller kortslut ikke akkuens kontakter!

Der kan sive let sur, brændbar væske ud af defekte Li-ion-batterier!

Hvis der kommer batterivæske ud, og væsken kommer i berøring med huden, skal huden omgående skylles med rigeligt vand.

Skyl øjnene med rent vand, og søg straks læge, hvis batterivæsken kommer i øjnene!

Ved en defekt maskinen skal man tage batteripakken ud af maskinen

Tag batteriet ud af maskinen, før der foretages maskinindstilling, ombygning, vedligeholdelse eller rengøring.

Sørg for, at maskinen er frakoblet, når batteriet placeres i maskinen.

LED-lys (15): Se ikke direkte ind i LED-strålen med optiske instrumenter.

ADVARSEL Se ikke inn i lyset når det er tent.

Reducering af støvgener:

ADVARSEL - Enkelte støvtyper, som genereres ved slibning af sandpapir, savning, slibning, boring og andre arbejder, indeholder kemikalier, hvor det er kendt at de forårsager kræft, medfødte skavanker eller andre forplantningsskader. Enkelte eksempler på disse kemikalier er:

- Bly fra blyholdig maling,
- mineralsk støv fra mursten, cement og andre materialer til murværk, og
- arsen og krom fra kemisk behandlet træ.

Risikoen for dig ved denne belastning varierer alt efter hvor ofte du udfører denne type arbejde. For at

reducere belastningen med disse kemikalier for dig: Arbejd i et godt udluftet område og arbejd med godkendt sikkerhedsudstyr, som f.eks. støvmasker, der er specielt udviklet til udfiltrering af mikroskopisk små partikler.

Dette gælder ligeledes for støv fra yderligere materialer, som f.eks. enkelte trætyper (såsom støv fra eg eller bøg), metaller, asbest. Yderligere kendte lidelser er f.eks. allergiske reaktioner samt luftvejssygdomme. Støvet må ikke optages i kroppen.

Overhold de gældende direktiver og nationale forskrifter, der gælder for dit materiale, personale, anvendelsesformål og -sted (f.eks. bestemmelser for arbejdssikkerhed, bortskaffelse).

Opfang partiklerne på oprindelsesstedet, undgå aflejringer i omgivelserne.

Brug egnet tilbehør til specielt arbejde. Således når færre partikler ukontrolleret ud i miljøet.

Anvend en egnet støvudsugning.

Støvbelastningen kan reduceres på følgende måde:

- Ret ikke partikler, der kommer ud, og maskinens udluftningsstrøm mod dig selv eller personer, der befinder sig i nærheden, eller på aflejret støv,
- Anvend et udsugningsanlæg og/eller en luftrenser,
- sørg for god ventilation på arbejdspladsen og hold den ren vha. støvudsugning. Fejning eller blæsning hvirvler støv op.
- Støvsug eller vask beskyttelsestøj. Undgå udblæsning, bankning eller børstning.

Transport af Li-ion-batteripakker:

Forsendelse af Li-ion-batteripakker skal ske i henhold til reglerne om farligt gods (UN 3480 og UN 3481). Tjek de aktuelle regler ved forsendelse af Li-ion-batteripakker. Spørg evt. din speditør til råds. Certificeret emballage kan rekvireres hos Metabo.

Send kun batteripakker, hvis kabinettet er ubeskadiget og der ikke trænger væske ud. Tag batteripakken ud af maskinen for forsendelse. Beskyt kontakterne mod kortslutning (isolér f.eks. med tape).

5. Figurer

Figurerne findes i begyndelsen af brugsanvisningen.

Forklaring af symboler:

- Bevægelsesretning
- Langsom
- Hurtig
- 1

 Første gear
- 2

 Andet gear
- Skruning
- Boring
- Uden momentbegrænsning
- Slagboring

Nm Drejningsmoment

6. Oversigt

➔ *fig. A*

- 1 Selvspændende borepatron
- 2 Ekstra greb
- 3 Skydekontakt (boring/slagboring) *
- 4 Gearskifter (1./2. gear)
- 5 Knap (skift mellem "maks. drejningsmoment" og den funktion, der er indstillet med indstillingshjulet (14)) *
- 6 Omdrejningsvælger (indstilling af omdrejningsretning, transportsikring) - på begge sider af maskinen
- 7 Bitsdepot *
- 8 Bæltekrog *
- 9 Håndtak
- 10 Knap til frigørelse af batteri
- 11 Knap til kapacitetsindikator
- 12 Kapacitets- og signalindikator
- 13 Batteri
- 14 Indstillingshjul (impulsfunktion, momentbegrænsning, evt. "maks. drejningsmoment") *
- 15 Lysdiode
- 16 Afbrydergreb

*afhængig af udstyr

7. Anvendelse

7.1 Batteri, kapacitets- og signalvisning

➔ *fig. B*

Batteriet skal oplades før den første ibrugtagning.

Genoplad batteriet, når kapaciteten aftager.

Anvisninger om lading af batteriet finder du i brugsanvisningen til Metabo-laderen.

7.2 Udtagning/isætning af batteri ➔ *fig. C*

7.3 Indstilling af omdrejningsretning, transportsikring (startspærre) ➔ *fig. D*

7.4 Valg af geartrin ➔ *fig. E*

 Brug kun skydekontakten (4), når motoren står stille!

7.5 Indstilling af boring, slagboring ➔ *fig. A*

Indstil skydekontakten (3).

7.6 Indstilling af momentbegrænsning, maksimalt drejningsmoment, impulsfunktion

 Arbejd ikke for længe med tilkoblet impulsfunktion! (Motoren kan blive overophedet.)

Maskiner med betegnelsen ...18 LTX BL Quick...➔ *fig. F*

Drej indstillingshjulet (14) for at tilkoble **impuls-funktionen** (knap (5) blinker) eller for at tilkoble **momentbegrænsningen** (knap (5) lyser konstant)

For at opnå det **maksimale drejningsmoment** (boreindstilling) trykkes på knappen (5) (knap (5) er ikke belyst). Sådan aktiveres indstillingshjulets indstillinger igen: Tryk på knappen (5) igen, eller drej indstillingshjulet.

Maskiner med betegnelsen ...18 LTX Impuls/Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➔ *fig. G*

Indstil den ønskede funktion med indstillingshjulet (14):

1...10 = momentbegrænsning
 Bor = maksimalt drejningsmoment
 Impuls = impulsfunktion

7.7 Tænd/sluk, indstilling af omdrejningstal➔ *fig. A*

Tænd, omdrejningstal: Tryk på afbrydergrebet (16). Omdrejningstallet kan ændres ved at trykke på afbrydergrebet.

Sluk: Slip afbrydergrebet (16). **Bemærk:** Den støj, der fremkommer, når maskinen slukkes, er konstruktionsbetinget (hurtigstop) og har ingen indflydelse på maskinens funktion og levetid.

7.8 Selvspændende borepatron ➔ *fig. H*

Hvis værktøjet har et blødt skaft, skal der eventuelt efterspændes efter kort tids boring.

Anvisninger vedrørende maskiner med betegnelsen SB...

1. Efter at borepatronen er åbnet, kan der eventuelt høres en skuren (funktionsbetinget), dette kan standses ved at dreje muffen i modsat retning.
2. Opspænding af værktøj:
 Drej muffen i retning af "GRIP, ZU", indtil den mærkbare mekaniske modstand er overvundet.
OBS! Værktøjet er ikke spændt fast endnu!
 Drej kraftigt videre (**der skal lyde et "klik"**), indtil der ikke kan drejes længere - **først nu** er værktøjet spændt **ordentligt** fast.

Rengøring: Hold jævnlgt maskinen lodret med den selvspændende borepatron nedad, drej muffen helt i retning af "GRIP, ZU" og derefter helt i retning af "AUF, RELEASE". Opsamlet støv falder nu ud af den selvspændende borepatron.

7.9 Afskruning af borepatron ➔ *fig. I*

Borepatronen skrues på i omvendt rækkefølge.

7.10 Borepatron med hurtigskiftesystem Quick (BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➔ *fig. J*

Aftagning: Skub låseringen frem (a), og træk borepatronen fremad og af (b).

Isætning: Skub låseringen frem, og skub borepatronen på borespindlen til anslag.

7.11 Montering af bæltækrog (afhængig af udstyr) / bitsdepot (afhængig af udstyr)➔ *fig. K*

Monter bæltekrogen (8) som vist til venstre.

Monter bitsdepotet (7) som vist til højre.

8. Afhjælpning af fejl**8.1 Multifunktionelt overvågningssystem af maskinen**

 Hvis maskinen slukker af sig selv, har elektronikken aktiveret selvbeskyttelsesfunktionen. Der lyder et advarselssignal (konstant biplyd). Signalet slukker efter maks. 30 sekunder, eller når afbrydergrebet (16) slippes.

 På trods af denne beskyttelsesfunktion kan visse anvendelser føre til overbelastning og beskadigelse af maskinen.

Årsager og afhjælpning:

1. **Batteri næsten tomt** ➔ *fig. A, B* (elektronikken beskytter batteriet mod skader som følge af dybdeafledning).
 Batteriet er næsten tomt, hvis en lysdiode (12) blinker. Tryk evt. på knappen (11), og kontroller ladetilstanden på lysdioderne (12). Hvis batteriet er næsten tomt, skal det oplades!
2. Længerevarende overbelastning af maskinen medfører **overophedningsafbrydelse**.
 Lad maskinen eller batteriet afkøle.
Bemærk: Hvis batteriet føles meget varm, afkøles den hurtigere i en "AIR COOLED"-oplader.
Bemærk: Maskinen afkøles hurtigere, hvis man lader den køre i tomgang.
3. **Metabo sikkerhedsafbryder:** Maskinen blev FRAKOBLET automatisk. Maskinen slukkes ved for hurtig spændingsændring (som f.eks. opstår ved pludselig blokering eller ved tilbage-slag). Sluk for maskinen med afbrydergrebet (16). Tænd derefter for maskinen igen, og arbejd videre som normalt. Undgå blokering.
 Sluk for maskinen med afbrydergrebet (16). Arbejd derefter normalt videre. Undgå blokering.

8.2 OBS

Lysdioden (15) slukker automatisk efter en bestemt tid.

Sådan aktiveres den elektroniske funktion: Tryk på afbrydergrebet (16).

9. Tilbehør

Bruk kun original Metabo- eller CAS- (Cordless Alliance System) batterier og tilbehør.

Brug kun tilbehør, som opfylder de krav og specifikationer, som er angivet i denne brugsanvisning.

Anbring tilbehøret sikkert. Hvis maskinen anvendes monteret i en holder: Fastgør maskinen forsvarligt. Mister De kontrollen over maskinen, er der risiko for skader.

Det komplette tilbehørsprogram findes på www.metabo.com eller i hovedkataloget.

10. Reparation

 Reparationer på el-værktøjer må kun udføres af en elektriker!

Henvend Dem til Deres Metabo-forhandler, når De skal have repareret Deres Metabo el-værktøj.

Adresser findes på www.metabo.com.

Reservedelslister kan downloades på www.metabo.com.

11. Miljøbeskyttelse

Overhold de nationale regler om miljøvenlig bortskaffelse og genbrug af udtjente maskiner, emballage og tilbehør.

Emballagematerialer skal bortskaffes i overensstemmelse med deres mærkning iht. retningslinjerne i din kommune. Yderligere oplysninger findes på www.metabo.com i området service.

Batterier må ikke bortskaffes sammen med almindeligt husholdningsaffald! Returner defekte eller brugte batterier til Metabo-forhandleren!

Smid ikke batterier i vandet.

 Beskyt miljøet, og smid ikke el-værktøj og batterier i husholdningsaffaldet. Overhold de nationale regler om separat indsamling og genbrug af udtjente maskiner, emballage og tilbehør.

Aflad batteripakken i el-værktøjet, før den bortskaffes. Beskyt kontakterne mod kortslutning (isolér f.eks. med tape).

12. Tekniske data

➔ *fig. L.* Vi forbeholder os ret til ændringer i takt med den tekniske udvikling.

U = Batteripakkens spænding

n_0 = Tomgangshastighed

Tilspændingsmoment ved skruining:

M_1 = Skruining i blødt materiale (træ)

M_2 = Impulsmoment

M_3 = Skruining i hårdt materiale (metal)

M_4 = Indstilleligt tilspændingsmoment

Maks. bordiameter:

$D_{1 \text{ maks.}}$ = i stål

$D_{2 \text{ maks.}}$ = i blødt træ

$D_{3 \text{ max}}$ = i beton

s = Maksimalt slagtal

m = Vægt (med mindste batteri)

G = Spindelgevind

$D_{\text{maks.}}$ = Borepatronens spændvidde

Måleværdier beregnet jf. EN 62841.

Tillatt omgivelsestemperatur ved drift: -20 °C til 50 °C (begrænset ytelse ved temperaturer 0 °C).

Tillatt omgivelsestemperatur ved lagring: 0 °C til 30 °C.

=== Jævnstrøm

De angivne tekniske data er tolerancesat (svarende til de pågældende gyldige standarder).

Emissionsværdier

Disse værdier gør det muligt at bestemme el-værktøjets emissioner og sammenligne forskellige el-værktøjer med hinanden. Alt efter el-værktøjets eller indsatsværktøjernes anvendelsesbetingelser og tilstand kan den faktiske belastning være højere eller lavere. Tag også højde for arbejdspauser og perioder med lav belastning. Træf de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger for brugeren, f.eks. organisatoriske foranstaltninger, på baggrund af de anslåede værdier.

Samlet vibration (vektorsum af tre retninger) målt iht. EN 62841:

$a_{h, ID}$ = Vibrationsemission (slagboring i beton)

$a_{h, D}$ = daVibrationsemission (boring i metal)

$a_{h, S}$ = Vibrationsemission (skruining uden slag)

$K_h, \dots$ = Usikkerhed (vibration)

Typiske A-vægtede lyd niveauer:

L_{PA} = Lydtryk niveau

L_{WA} = Lydeffektniveau

K_{PA}, K_{WA} = Usikkerhed (lydniveau)

Ved arbejde kan støjniveauet overskride 80 dB(A).

Brug høreværn!

Instrukcja oryginalna

1. Deklaracja zgodności

Oświadczamy na własną odpowiedzialność: Te akumulatorowe wiertarko-wkrętarki, oznaczone typem i numerem seryjnym *1), spełniają wszystkie obowiązujące wymogi dyrektyw *2) i norm *3). Dokumentacja techniczna *4) - ➔ rys. M.

2. Użytkowanie zgodne z przeznaczeniem

Wiertarki i wiertarki udarowe nadają się do wiercenia bez uderu w metalu, drewnie, tworzywach sztucznych i temu podobnych materiałach, jak również do wkręcania wykręcania śrub oraz gwintowania.

Wiertarki udarowe nadają się ponadto do wiercenia udarowego w konstrukcjach murarskich, cegle i kamieniu.

Za szkody powstałe w wyniku użytkowania niezgodnego z przeznaczeniem odpowiada wyłącznie użytkownik.

Należy przestrzegać ogólnie obowiązujących przepisów zapobiegania wypadkom oraz załączonych wskazówek bezpieczeństwa.

3. Ogólne wskazówki bezpieczeństwa

Dla własnego bezpieczeństwa oraz w celu ochrony elektronarzędzia należy zwracać szczególną uwagę na miejsca w tekście oznaczone tym symbolem!

OSTRZEŻENIE – W celu zminimalizowania ryzyka odniesienia obrażeń należy zapoznać się z instrukcją obsługi.

OSTRZEŻENIE – Należy przeczytać wszystkie ostrzeżenia i wskazówki dotyczące bezpieczeństwa użytkowania oraz przestudiować wszystkie rysunki i parametry techniczne, dostarczone wraz z niniejszym elektronarzędziem. Nieprzestrzeganie poniższych wskazówek może stać się przyczyną porażenia prądem elektrycznym, pożaru lub/i poważnych obrażeń ciała.

Wszystkie ostrzeżenia i wskazówki należy zachować do dalszego zastosowania.

Elektronarzędzie przekazywać innym osobom wyłącznie z dołączoną dokumentacją.

4. Specjalne wskazówki bezpieczeństwa

Podczas korzystania z wiertarki udarowej należy nosić ochraniacze słuchu (dotyczy wiertarek o oznaczeniu SB...). Hałas powstający podczas pracy przy pomocy urządzenia może doprowadzić do utraty słuchu.

Należy używać uchwytu dodatkowego dostarczonego wraz z urządzeniem (zależne od wyposażenia). Utrata kontroli nad urządzeniem może spowodować obrażenia ciała.

W przypadku wykonywania prac, przy których zamocowane narzędzie może natrafić na ukryte przewody elektryczne, urządzenie należy trzymać wyłącznie za zaizolowane powierzchnie gumowe. Zetknięcie z przewodem zasilającym może spowodować wystąpienie napięcia również na metalowych częściach urządzenia i doprowadzić do porażenia elektrycznego.

Należy sprawdzić, czy w miejscu, które ma być obrabiane, nie znajdują się żadne przewody elektryczne, wodociągowe lub gazowe (np. za pomocą wyszukiwacza metali).

Uwagi dotyczące bezpieczeństwa podczas pracy długimi wiertłami:

- Nigdy nie pracować z większą prędkością obrotową niż maksymalna dopuszczalna prędkość obrotowa dla danego wiertła.** Przy większych prędkościach obrotowych wiertło może się łatwo wygiąć, wirując bez kontaktu z obrabianym elementem – niebezpieczeństwo obrażeń.
- Wiercenie rozpoczynać zawsze z niską prędkością obrotową, gdy wiertło styka się z obrabianym elementem.** Przy większych prędkościach obrotowych wiertło może się łatwo wygiąć, wirując bez kontaktu z obrabianym elementem – niebezpieczeństwo obrażeń.
- Nie wywierać nadmiernego nacisku. Urządzenie dociskać wyłącznie wzdłużnie do wiertła.** Końcówki wiertła mogą się zginać i łamać lub powodować utratę kontroli oraz obrażenia ciała.

Akumulatory należy chronić przed wilgocią!

Nie wystawiać akumulatorów na działanie ognia!

Nie używać uszkodzonych lub zdeformowanych akumulatorów!

Akumulatorów nie wolno otwierać!

Nie wolno zierać styków akumulatorów!

Z uszkodzonych akumulatorów litowo-jonowych może wyciec lekko kwasowa ciecz palna!

W przypadku wydostania się cieczy z akumulatora i jej kontaktu ze skórą należy bezzwłocznie spłukać to miejsce dużą ilością wody. W przypadku przedostania się cieczy z akumulatora do oczu należy przepłukać je czystą wodą i bezzwłocznie udać się do lekarza!

Z uszkodzonego urządzenia trzeba zawsze wyjąć akumulator.

Przed przystąpieniem do wprowadzania jakichkolwiek ustawień, przezbrajania, konserwacji lub czyszczenia należy wyjąć akumulator z urządzenia.

Upewnić się, że podczas wkładania akumulatorów urządzenie jest wyłączone.

Obrabiany element należy zabezpieczyć przed przesunięciem, np. za pomocą urządzeń mocujących.

Dioda LED (15): nie patrzeć bezpośrednio na światło z diody LED za pomocą przyrządów optycznych.

WAŻNE Nie spoglądać bezpośrednio na zapaloną lampę.

Redukcja zapylenia:

! OSTRZEŻENIE – Niektóre rodzaje pyłów, które powstają podczas szlifowania papierem ściernym, cięcia, szlifowania, wiercenia i innych prac, zawierają substancje chemiczne, o których wiadomo, że wywołują raka, wady wrodzone lub zaburzają zdolność rozrodczą. Takie chemikalia to na przykład:

- ołów z jastrychów na bazie ołowiu,
- pył mineralny z cegieł, cement i inne wyroby murarskie, oraz
- arsen i chrom zawarty w drewnie poddawany obróbce chemicznej.

Ryzyko narażenia jest uzależnione od częstotliwości wykonywania takich prac. Aby zmniejszyć zagrożenie ze strony substancji chemicznych: pracować w obszarze o dobrej wentylacji i stosować atestowane środki ochronne, np. maski przeciwpyłowe zaprojektowane do filtrowania cząstek mikroskopijnej wielkości.

Powyższe informacje odnoszą się również do pyłów powstających przy obróbce innych materiałów, np. niektórych rodzajów drewna (drewno dębowe lub bukowe), metali, azbestu. Inne znane schorzenia, to np. reakcje alergiczne i choroby układu oddechowego. Zapobiegać przedostawaniu się cząstek pyłu do organizmu.

Przestrzegać wytycznych dotyczących obrabianego materiału, pracowników, rodzaju i miejsca zastosowania oraz przepisów krajowych (np. przepisów BHP, utylizacji).

Eliminować szkodliwe cząstki z powietrza w miejscu ich emisji i zapobiegać ich odkładaniu się w otoczeniu.

Do prac specjalnych używać odpowiedniego osprzętu. Pozwoli to ograniczyć ilość cząstek przenikających w niekontrolowany sposób do otoczenia.

Używać odpowiedniej instalacji do odsysania pyłu.

W celu zminimalizowania zagrożenia pyłem:

- Nie kierować uwalnianych cząstek i strumienia powietrza wylotowego z maszyny w stronę samego siebie, w kierunku innych osób znajdujących się w pobliżu ani na osiadły pył.
- Używać systemów odpylania i/lub oczyszczaczy powietrza.
- Zapewnić dobrą wentylację miejsca pracy oraz jego czystość dzięki stosowaniu wyciągu powietrza. Zamiatanie i nadmuch powodują wzbijanie pyłu.
- Odzież ochronną odkurzać lub prać. Nie przedmuchiwać, nie trzepać, nie czyścić szczotką.

Transport akumulatorów litowo-jonowych:

Warunki przesyłania akumulatorów litowo-jonowych regulują przepisy dotyczące towarów niebezpiecznych (UN 3480 i UN 3481). W przypadku wysyłki akumulatorów litowo-jonowych zapoznać się z aktualnie obowiązującymi przepisami. W razie potrzeby zasięgnąć informacji w firmie transportowej. Certyfikowane opakowania są dostępne w Metabo.

Akumulatory wolno wysyłać, tylko jeżeli ich obudowa jest nieuszkodzona i z wnętrza nie wydostaje się płyn. Przed wysyłką wyjąć akumulator z urządzenia. Zabezpieczyć styki przed zwarcie (np. zaizolować taśmą klejącą).

5. Ilustracje

Ilustracje znajdują się na początku instrukcji obsługi.

Objaśnienia do symboli:

Kierunek ruchu

Wolno

Szybko

Pierwszy bieg

Drugi bieg

Śruby

Wiertło

Bez ograniczenia momentu obrotowego

Wiercenie ударowe

Nm

Moment obrotowy

6. Przegląd

→ II. A

- 1 Szybkomocujący uchwyt wiertarski
- 2 Dodatkowy uchwyt
- 3 Przelącznik suwakowy (wiercenie zwykłe, wiercenie ударowe)
- 4 Przelącznik suwakowy (1./2. bieg)
- 5 Przycisk (zmiana między „maks. momentem obrotowym” a funkcją ustawioną na pokrętle nastawczym (14))*
- 6 Przelącznik kierunku obrotów (wybór kierunku obrotów, zabezpieczenie na czas transportu) - z obu stron urządzenia
- 7 Schowek na końcówki *
- 8 Zaczep na pasek *
- 9 Uchwyt
- 10 Przycisk odblokowywania akumulatora
- 11 Przycisk wskaźnika pojemności
- 12 Wskaźnik pojemności i sygnalizator
- 13 Akumulator
- 14 Pokrętko nastawcze (funkcja impulsowania, ograniczenie momentu obrotowego, lub „maks. moment obrotowy”) *
- 15 Dioda LED
- 16 Przycisk

* w zależności od wyposażenia

7. Użytkowanie

7.1 Akumulator, wskaźnik pojemności i sygnalizator ➡ Il. B

Przed pierwszych użyciem należy naładować akumulator.

W przypadku spadku mocy należy ponownie naładować akumulator.

Informacje dotyczące ładowania akumulatorów można znaleźć w instrukcji obsługi ładowarki Metabo.

7.2 Wyjmowanie, wkładanie akumulatora ➡ Il. C

7.3 Ustawianie kierunku obrotów, zabezpieczenie transportowe (blokada włączania) ➡ Il. D

7.4 Wybór stopnia przełożenia ➡ Il. E

Przełącznik suwakowy (4) uruchamiać tylko przy zatrzymanym silniku!

7.5 Ustawianie wiercenia, wiercenia udarowego ➡ rys. A

Przestawić przełącznik suwakowy (3).

7.6 Ustawianie ograniczenia momentu obrotowego, maksymalnego momentu obrotowego, funkcji impulsowania

Nie wolno zbyt długo pracować z włączoną funkcją impulsowania! (Silnik może ulec przegraniu.)

Urządzenia z oznaczeniem...18 LTX BL Quick...: ➡ rys. F

Obracać pokrętle nastawczym (14), aby włączyć **funkcję impulsowania** (przycisk (5) miga) lub aby włączyć **ograniczenie momentu obrotowego** (przycisk (5) świeci się stale)

W celu ustawienia **maksymalnego momentu obrotowego** (ustawienie do wiercenia) nacisnąć przycisk (5) (przycisk (5) nie jest podświetlony). Aby z powrotem aktywować ustawienia pokrętła nastawczego: ponownie nacisnąć przycisk (5) lub obrócić pokrętło nastawcze.

Urządzenia z oznaczeniem...18 LTX Impuls/Quick...18 LTX BL Impuls: ➡ rys. G

Pokrętle nastawczym (14) ustawić żądany tryb pracy:

1...10 = ograniczenie momentu obrotowego
Wiertło = maksymalny moment obrotowy
Impuls = funkcja impulsowania

7.7 Włączanie/wyłączanie, regulowanie prędkości obrotowej ➡ Il. A

Włączanie, prędkość obrotowa: nacisnąć przełącznik (16). Prędkość obrotową można zmieniać poprzez naciskanie przycisku.

Wyłączanie: zwolnić przycisk (16). **Wskazówka:** Hałas występujący przy wyłączaniu urządzenia jest spowodowany rodzajem konstrukcji (szybkie zatrzymanie) i wywiera wpływu na funkcjonowanie oraz długość okresu eksploatacji urządzenia.

7.8 Szybkomocujący uchwyt wiertarski ➡ rys. H

W przypadku miękkiego chwytu narzędzia ewentualnie trzeba dokręcić narzędzie po krótkim czasie wiercenia.

Wskazówki dotyczące urządzeń z oznaczeniem SB...:

1. Słyszalne ewentualnie po otwarciu uchwytu grzechotanie (uwarunkowane konstrukcyjnie) zostanie usunięte przez pokręcenie tuleją w przeciwną stronę.
2. Montowanie narzędzia: Obrócić tuleję w kierunku "GRIP, ZU", aż zostanie pokonany wyczuwalny opór mechaniczny.

Uwaga! Narzędzie nie jest jeszcze zamocowane! Kręcić mocno tak długo (**musi być przy tym słyszalne "klikanie"**), aż dalsze kręcenie nie będzie już możliwe - **dopiero teraz** narzędzie jest **bezpiecznie** zamocowane.

Czyszczenie: Od czasu do czasu odwrócić urządzenie i skierować szybko-mocujący uchwyt wiertarski ku dołowi, następnie obrócić do oporu tuleję w kierunku „GRIP, ZU”, a potem w kierunku „AUF, RELEASE”. Nagromadzony pył wysypie się z uchwytu wiertarskiego.

7.9 Odkręcanie uchwytu wiertarskiego ➡ rys. I

Nakręcanie wykonywane jest w odwrotnej kolejności.

7.10 Uchwyt wiertarski z systemem szybkomieniennym Quick (w BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➡ rys. J

Zdejmowanie: przesunąć pierścień blokady w przód (a) i zdjąć uchwyt wiertarski ku przodowi (b).

Zakładanie: przesunąć pierścień blokady w przód i nałożyć uchwyt wiertarski do oporu na wrzeczono wiertarki.

7.11 Zakładanie zaczepu na pasek (w zależności od wyposażenia) / schowka na końcówki (w zależności od wyposażenia) ➡ rys. K

Zaczep na pasek (8) zamocować z lewej strony w przedstawiony sposób.
Schówek na końcówki (7) zamocować z prawej strony w przedstawiony sposób.

8. Usuwanie usterek

8.1 Wielofunkcyjny system kontrolny urządzenia

 Samoczynne wyłączenie się urządzenia oznacza, że zadziałał układ elektroniczny trybu samozabezpieczenia. Włączy się ostrzegawczy sygnał dźwiękowy (ciągły pisk). Sygnał ten wyłącza się po maks. 30 sekundach lub po zwolnieniu przycisku (16).

 Pomimo tej funkcji ochronnej, w przypadku niektórych zastosowań może dojść do przeciążenia i w następstwie do uszkodzenia urządzenia.

Przyczyny usterek i sposoby ich usuwania:

1. Akumulator jest prawie wyczerpany

➔ Il. A, B (układ elektroniczny chroni akumulator przed całkowitym rozładowaniem).

Miganie diody LED (12) oznacza prawie całkowite rozładowanie akumulatora. W takim przypadku należy nacisnąć przycisk (11), w celu sprawdzenia za pomocą diod LED (12) stanu naładowania. W razie całkowitego rozładowania akumulatora, należy go ponownie naładować!

2. Długotrwałe przeciążenie urządzenia prowadzi do **odłączenia wskutek przegrzania**.

Należy odczekać do ostygnięcia urządzenia lub akumulatora.

Wskazówka: Jeśli akumulator jest bardzo ciepły, wówczas zalecane jest umieszczenie go w ładowarce „AIR COOLED“ w celu szybszego schłodzenia.

Wskazówka: Urządzenie ostygnie szybciej, jeśli będzie pozostawione na biegu jałowym.

3. **Wyłączenie zabezpieczające** Metabo: urządzenie zostało WYŁĄCZONE samoczynnie. Przy zbyt wysokiej prędkości wzrostu natężenia (jakie występuje np. przy nagłym zablokowaniu lub odbiciu) urządzenie jest wyłączane. Wyłączyć urządzenie za pomocą przełącznika (16). Następnie z powrotem włączyć urządzenie i pracować dalej normalnie. Unikać ponownego zablokowania.

Wyłączyć urządzenie za pomocą przełącznika (16). Następnie kontynuować pracę. Unikać ponownego zablokowania.

8.2 Wskazówki

Dioda LED (15) wyłącza się automatycznie po upływie określonego czasu.

W celu aktywacji funkcji elektronicznych: nacisnąć przycisk (16).

9. Akcesoria

Stosować wyłącznie oryginalne akumulatory i osprzęt Metabo lub CAS (Cordless Alliance System).

Należy stosować wyłącznie akcesoria, które spełniają wymagania i parametry wymienione w niniejszej instrukcji obsługi.

Akcesoria należy mocować bezpiecznie. Jeśli urządzenie pracuje w uchwycie, to należy je dobrze przymocować. Utrata kontroli nad urządzeniem może spowodować obrażenia ciała.

Pełny zestaw akcesoriów patrz www.metabo.com lub katalog główny.

10. Naprawa

 Wszelkie naprawy elektronarzędzi mogą być wykonywane wyłącznie przez wykwalifikowanych elektryków!

W sprawie naprawy elektronarzędzi należy zwracać się do przedstawicielstwa Metabo. Adresy są podane na stronie www.metabo.com.

Listę części zamiennych można pobrać pod adresem www.metabo.com.

11. Ochrona środowiska

Przestrzegać lokalnych przepisów dotyczących ekologicznej utylizacji i recyklingu zużytych maszyn, opakowań i osprzętu.

Materiały opakowaniowe utylizować zgodnie z ich oznakowaniem i wytycznymi obowiązującymi na terenie danej gminy. Więcej informacji można znaleźć w dziale Serwis na stronie www.metabo.com

Nie wolno wyrzucać akumulatorów wraz z odpadami komunalnymi! Uszkodzone lub zużyte akumulatory zwrócić do dystrybutora produktów Metabo!

Nie wrzucać akumulatorów do wody.

 W trosce o środowisko naturalne nie należy wyrzucać elektronarzędzi ani akumulatorów wraz z odpadami komunalnymi.

Przestrzegać krajowych przepisów dotyczących segregacji odpadów i recyklingu zużytych maszyn, opakowań i osprzętu.

Przed utylizacją rozładować akumulator w elektronarzędziu. Zabezpieczyć styki przed zwarciami (np. zaizolować taśmą klejącą).

12. Dane techniczne

➔ Rys. L. Zastrzegamy sobie prawo do zmian konstrukcyjnych.

U = napięcie akumulatora
n₀ = Obroty na biegu jałowym

Moment dociągnięcia przy przykręcaniu:

M₁ = Wkręcanie miękkie (drewno)
M₂ = Moment impulsowania
M₃ = Wkręcanie twarde (metal)
M₄ = Regulowany moment dociągający

Maks. średnica wiertła:

D_{1 max} = w stali
D_{2 max} = w miękkim drewnie
D_{3 max} = w betonie

s = maks. liczba uderów
m = ciężar (z najmniejszym akumulatorem)
G = gwint trzpienia

D_{max} = rozwarłość uchwytu wiertarskiego
Wartości pomiarów ustalone w oparciu o EN 62841.

Dozwolona temperatura otoczenia podczas pracy:
od -20°C do 50°C (ograniczona moc przy temperaturach poniżej 0°C). Dozwolona temperatura otoczenia podczas składowania: od 0°C do 30°C .

--- Prąd stały

Podane dane techniczne określone są w granicach tolerancji (odpowiednio do obowiązujących standardów).

Wartości emisji

Wartości te umożliwiają oszacowanie emisji urządzenia elektrycznego i porównanie różnych urządzeń elektrycznych. W zależności od warunków użytkowania, stanu urządzenia elektrycznego lub narzędzi mocowanych rzeczywiste obciążenie może być większe lub mniejsze. Wartości te należy uwzględnić dla oszacowania przerw w pracy i faz mniejszego obciążenia. Ustalić na podstawie odpowiednio dopasowanych wartości szacunkowych środki ochronne dla użytkownika, np. środki organizacyjne.

Całkowita wartość wibracji (suma wektorowa trzech kierunków) ustalona zgodnie z EN 62841:

- $a_{h, ID}$ = wartość emisji wibracji (wiercenie uderowe w betonie)
- $a_{h, D}$ = wartość emisji wibracji (wiercenie w metalu)
- $a_{h, S}$ = wartość emisji wibracji (wkręcanie bez uderu)
- $K_{h, ...}$ = nieoznaczoność (wibracja)

Typowe poziomy ciśnienia akustycznego A:

- L_{pA} = poziom ciśnienia akustycznego
 - L_{WA} = poziom mocy akustycznej
 - K_{pA}, K_{WA} = nieoznaczoność (poziomu hałasu)
- Podczas pracy poziom hałasu może przekroczyć wartość 80 dB(A).

Nosić ochraniacze słuchu!

Πρωτότυπες οδηγίες λειτουργίας

1. Δήλωση πιστότητας

Δηλώνουμε με ιδία ευθύνη: Αυτά τα δραπανοκα-
τασάδια και τα κρουστικά δράπανα μπαταρίας,
που αναγνωρίζονται μέσω τύπου και αριθμού
σειράς *1), ανταποκρίνονται σε όλες τις σχετικές
διατάξεις των οδηγιών *2) και των προτύπων *3).
Τεχνικά έγγραφα στο *4) - ➔ *Εικ. Μ.*

2. Χρήση σύμφωνα με το σκοπό προορισμού

Τα δράπανα και τα κρουστικά δράπανα είναι
κατάλληλα για τρύπημα χωρίς κρούση σε
μέταλλο, ξύλο, συνθετικό υλικό και παρόμοια
υλικά καθώς και για βίδωμα και σπειροτόμηση.

Τα κρουστικά δράπανα είναι επιπλέον κατάλληλα
για τρύπημα με κρούση σε τοιχοποιία, τούβλα και
πέτρα.

Για ζημιές που ενδέχεται να προκύψουν από τη μη
ενδεκδεδειγμένη χρήση του εργαλείου, την αποκλει-
στική ευθύνη φέρει ο χρήστης.

Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι γενικά αναγνω-
ρισμένοι κανονισμοί πρόληψης ατυχημάτων
καθώς και οι συνημμένες υποδείξεις ασφαλείας.

3. Γενικές υποδείξεις ασφαλείας

Προσέξτε για τη δική σας προστασία
καθώς και για την προστασία του
ηλεκτρικού σας εργαλείου εκείνα τα
σημεία του κειμένου, που χαρακτηρίζο-
νται με αυτό το σύμβολο!

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - Για τη μείωση του
κινδύνου τραυματισμού διαβάστε τις
οδηγίες λειτουργίας.

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - Διαβάστε όλες τις
υποδείξεις ασφαλείας, οδηγίες,
εικονογραφήσεις και όλα τα τεχνικά
στοιχεία, που συνοδεύουν αυτό το ηλεκτρικό
εργαλείο. Αμέλειες κατά την τήρηση των
ακόλουθων υποδείξεων μπορεί να προκαλέσουν
ηλεκτροπληξία, πυρκαγιά και/ή σοβαρούς
τραυματισμούς.

**Φυλάξτε όλες τις υποδείξεις ασφαλείας και
τις οδηγίες για το μέλλον.**

Παραχωρήστε σε άλλους το ηλεκτρικό σας εργα-
λείο μόνο μαζί με αυτά τα έγγραφα.

4. Ειδικές υποδείξεις ασφαλείας

Κατά την χρήση των κρουστικών δράπανων
να χρησιμοποιείτε **ωτοασπίδες (εργαλεία με
το χαρακτηρισμό SB...)**. Η επίδραση του
θορύβου μπορεί να προκαλέσει απώλεια της
ακοής.

Χρησιμοποιείτε την πρόσθετη χειρολαβή που
συνοδεύει το εργαλείο (ανάλογα τον
εξοπλισμό). Η απώλεια του ελέγχου μπορεί να
οδηγήσει σε τραυματισμούς.

**Όταν εκτελείτε εργασίες, στις οποίες το
εξάρτημα εργασίας μπορεί να συναντήσει
καλυμμένους ηλεκτρικούς αγωγούς,
κρατάτε το εργαλείο από τις μονωμένες
επιφάνειες λαβής.** Η επαφή μ' έναν ηλεκτρο-
φόρο αγωγό μπορεί να θέσει επίσης τα μεταλλικά
μέρη του εργαλείου υπό τάση και να προκαλέσει
μία ηλεκτροπληξία.

Βεβαιωθείτε, ότι στη θέση που πρόκειται να εργα-
στείτε, **δε βρίσκονται καλώδια ρεύματος,
σωλήνες νερού ή αερίου** (π.χ. με τη βοήθεια
ενός ανιχνευτή μετάλλων).

**Υποδείξεις ασφαλείας κατά τη χρήση
τρυπανιού μεγάλου μήκους:**

α) **Μην εργάζεστε με υψηλότερο αριθμό
στροφών από τον αριθμό στροφών που
επιτρέπεται για το τρυπάνι.** Με υψηλότερους
αριθμούς στροφών μπορεί να λυγίσει ελαφρώς το
τρυπάνι, αν περιστρέφεται χωρίς να εφάπτεται
του τεμαχίου επεξεργασίας, με αποτέλεσμα
τραυματισμούς.

β) **Ξεκινάτε τη διαδικασία τρυπήματος πάντα
με χαμηλό αριθμό στροφών και εφόσον το
τρυπάνι έρχεται σε επαφή με το τεμάχιο
επεξεργασίας.** Με υψηλότερους αριθμούς
στροφών μπορεί να λυγίσει ελαφρώς το τρυπάνι,
αν περιστρέφεται χωρίς να εφάπτεται του
τεμαχίου επεξεργασίας, με αποτέλεσμα
τραυματισμούς.

γ) **Μην εξασκείτε υπερβολική πίεση και μόνο
στην κατά μήκος διεύθυνση στο τρυπάνι.** Τα
τρυπάνια μπορεί να λυγίσουν και να σπάσουν ή να
οδηγήσουν σε απώλεια του ελέγχου και να
προκαλέσουν τραυματισμούς.

Προστατεύετε τις μπαταρίες από την
υγρασία!

Μην εκθέτετε τις μπαταρίες στη φωτιά!

Μην χρησιμοποιείτε καμία ελαττωματική ή παρα-
μορφωμένη μπαταρία!

Μην ανοίγετε τις μπαταρίες!

Μην ακουμπάτε ή βραχυκυκλώνετε τις επαφές
των μπαταριών!

Από τις ελαττωματικές μπαταρίες ιόντων
λιθίου (Li-Ion) μπορεί να εξέλθει ένα
καυστικό υγρό!

Σε περίπτωση που χυθεί το υγρό της
μπαταρίας και έρθει σε επαφή με το δέρμα
σας, ξεπλύνετε το δέρμα σας αμέσως με
πολύ νερό. Σε περίπτωση που πέσει υγρό της
μπαταρίας στα μάτια σας, πλύνετε τα μάτια σας
με καθαρό νερό και πηγαίνετε χωρίς καθυστέρ-
ηση στο γιατρό!

Εάν το εργαλείο χαλάσει αφαιρέστε την
επαναφορτιζόμενη μπαταρία από αυτό.

Προτού πραγματοποιήσετε μία οποιαδήποτε ρύθμιση, αλλαγή εξοπλισμού, συντήρηση ή καθαρισμό, τραβήξτε την μπαταρία από το εργαλείο. Βεβαιωθείτε, ότι έχει απενεργοποιηθεί το εργαλείο κατά την τοποθέτηση της μπαταρίας. Φωτοδιάδοχος LED (15): Μην παρατηρείτε την ακτίνα LED απευθείας με οπτικά όργανα.

ΠΡΟΣΟΧΗ Μην κοιτάτε την αναμμένη φωτοδιάδοχο.

Μείωση επιβάρυνσης από σκόνη:

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - Ορισμένα είδη σκόνης που παράγονται κατά τη λείανση με γυαλόχαρτο, κατά το πριόνισμα, τρόχισμα, τρύπημα και με άλλες εργασίες, περιέχουν χημικές ουσίες, οι οποίες είναι γνωστό, ότι μπορεί να προξενήσουν καρκίνο, γενετικές ανωμαλίες ή άλλες βλάβες της αναπαραγωγής. Μερικά παραδείγματα αυτών των χημικών ουσιών είναι:

- Μόλυβδος από μολυβδόχυα επιχρίσματα,
- ορυκτή σκόνη από δομικούς λίθους, τσιμέντο και άλλα υλικά τοιχοποιίας και
- αρσενικό και χρώμιο από χημικά επεξεργασμένο ξύλο.

Ο κίνδυνος που διατρέχετε από αυτήν την επιβάρυνση, εξαρτάται από το πόσο συχνά εκτελείτε αυτήν την εργασία. Για να μειώσετε την επιβάρυνση από αυτές τις χημικές ουσίες: Εργάζεστε σε έναν καλά αεριζόμενο χώρο φορώντας έναν εγκεκριμένο εξοπλισμό προστασίας, όπως π.χ. μάσκες προστασίας από τη σκόνη, οι οποίες είναι κατασκευασμένες έτσι, ώστε να φιλτράρουν τα μικροσκοπικά μικρά σωματίδια.

Αυτό ισχύει επίσης και για είδη σκόνης άλλων υλικών, όπως π.χ. ορισμένα είδη ξυλείας (όπως σκόνη δρυός ή οξιάς), μέταλλα, αμιάντος. Άλλες γνωστές ασθένειες είναι π.χ. αλλεργικές αντιδράσεις, νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος. Μην αφήνετε την σκόνη να εισχωρήσει στο σώμα.

Προσέξτε τις οδηγίες που ισχύουν για το υλικό, το προσωπικό, την περίπτωση εφαρμογής και το σημείο χρήσης και τους εθνικούς κανονισμούς (π.χ. κανονισμοί εργασιακής ασφάλειας, απόρριψη).

Συλλέξτε τα σωματίδια που προκύπτουν στο σημείο της δημιουργίας τους, αποφύγετε τις συσσωρεύσεις στον περιβάλλοντα χώρο.

Χρησιμοποιείτε κατάλληλο για ειδικές εργασίες πρόσθετο εξοπλισμό. Έτσι φθάνουν λιγότερα σωματίδια ανεξέλεγκτα στο περιβάλλον.

Χρησιμοποιείτε ένα κατάλληλο σύστημα αναρρόφησης σκόνης.

Μειώστε την επιβάρυνση από τη σκόνη με τους εξής τρόπους:

- στρέφοντας τα εξερχόμενα σωματίδια και τη σκόνη απερών του εργαλείου όχι πάνω σας ή προς άτομα που βρίσκονται κοντά σας ή πάνω σε συσσωρευμένη σκόνη,
- χρησιμοποιώντας μία εγκατάσταση αναρρόφησης και/ή μία συσκευή καθαρισμού του αέρα,

- αερίζοντας καλά τον χώρο εργασίας και διατηρώντας τον καθαρό αναρροφώντας τους ρύπους. Το σκούπισμα ή το ξεφύσημα σπρβλίζει τη σκόνη.
- Αναρροφάτε ή πλένετε την ενδυμασία προστασίας. Μην ξεφυσάτε, χτυπάτε ή καθαρίζετε με βούρτσες.

Μεταφορά των μπαταριών ιόντων λιθίου:

Η αποστολή των μπαταριών ιόντων λιθίου υπόκειται στη νομοθεσία περί επικινδύνων εμπορευμάτων (UN 3480 και UN 3481). Κατά την αποστολή των μπαταριών ιόντων λιθίου προσέξτε τους τρέχοντες ισχύοντες κανονισμούς. Πληροφορηθείτε σχετικά ενδεχομένως από την εταιρεία μεταφορών. Πιστοποιημένη συσκευασία είναι διαθέσιμη στη Metabo.

Η αποστολή των μπαταριών μπορεί να γίνει μόνον εφόσον το περίβλημα ευρίσκεται σε καλή κατάσταση και δεν διαρρέει υγρό. Για την αποστολή της επαναφορτιζόμενης μπαταρίας αφαιρέστε την μπαταρία από το εργαλείο. Ασφαλίστε τις επαφές από τυχόν βραχυκύκλωμα (π.χ. μονώστε τις με αυτοκόλλητη ταινία).

5. Εικόνες

Τις εικόνες θα τις βρείτε στην αρχή των οδηγιών λειτουργίας.

Διευκρινίσεις συμβόλων:

Κατεύθυνση κίνησης

Αργά

Γρήγορα

Πρώτη ταχύτητα

Δεύτερη ταχύτητα

Βίδωμα

Τρύπημα

χωρίς περιορισμό της ροπής στρέψης

Τρύπημα με κρούση

Nm

Ροπή στρέψης

6. Επισκόπηση

→ **Εικ. Α**

- 1 Ταχυτόκος
- 2 Πρόσθετη χειρολαβή
- 3 Συρόμενος διακόπτης (τρύπημα χωρίς κρούση, τρύπημα με κρούση) *
- 4 Συρόμενος διακόπτης (1η/2η ταχύτητα)
- 5 Πλήκτρο (αλλαγή ανάμεσα στη «μέγιστη ροπή στρέψης» και στη ρυθμισμένη στον τροχίσκο ρύθμισης (14) λειτουργία) *
- 6 Διακόπτης αλλαγής της κατεύθυνσης περιστροφής (ρύθμιση της φοράς περιστροφής, ασφάλεια μεταφοράς) - από τις δύο πλευρές του εργαλείου

el ΕΛΛΗΝΙΚΑ

- 7 Θήκη κατασβιδόλαμων *
- 8 Γάντζος ζώνης *
- 9 Χειρολαβή
- 10 Πλήκτρο για την απασφάλιση της μπαταρίας
- 11 Πλήκτρο ένδειξης της χωρητικότητας
- 12 Ένδειξη χωρητικότητας και σήμανσης
- 13 Μπαταρία
- 14 Τροχίσκος ρύθμισης (λειτουργία στροφορμής, περιορισμός ροπής στρέψης, ενδεχομένως «μέγιστη ροπή στρέψης»)*
- 15 Φωτοδιόδος LED
- 16 Πληκτροδιακόπτης

*ανάλογα τον εξοπλισμό

7. Χρήση

7.1 Μπαταρία, ένδειξη χωρητικότητας και σήμανσης ➡ *Εικ. Β*

Φορτίστε την μπαταρία πριν από τη χρήση.

Φορτίστε ξανά την μπαταρία σε περίπτωση πτώσης της ισχύος.

Οδηγίες για τη φόρτιση της επαναφορτιζόμενης μπαταρίας θα βρείτε στις οδηγίες λειτουργίας του Metabo-φορτιστή.

7.2 Αφαίρεση, τοποθέτηση της μπαταρίας ➡ *Εικ. C*

7.3 Ρύθμιση της φοράς περιστροφής, της ασφάλειας μεταφοράς (κλειδωμά της λειτουργίας) ➡ *Εικ. D*

7.4 Επιλογή ταχύτητας ➡ *Εικ. E*

 Σπρώξτε το συρόμενο διακόπτη (4) μόνο με ακινητοποιημένο τον κινητήρα!

7.5 Ρύθμιση τρυπήματος χωρίς κρούση, τρυπήματος με κρούση ➡ *Εικ. A*

Σπρώξτε το συρόμενο διακόπτη (3).

7.6 Ρύθμιση του περιορισμού της ροπής στρέψης, της μέγιστης ροπής στρέψης, της λειτουργίας στροφορμής

 Μην εργάζεστε για μεγάλο χρονικό διάστημα με ενεργοποιημένη τη λειτουργία στροφορμής! (Ο κινητήρας μπορεί να υπερθερμανθεί.)

Εργαλεία με την ονομασία ...18 LTX BL Quick...:
➡ *Εικ. F*

Γυρίστε τον τροχίσκο ρύθμισης (14) για την ενεργοποίηση της **λειτουργίας στροφορμής** (το πλήκτρο (5) αναβοσβήνει) ή για την ενεργοποίηση του **περιορισμού της ροπής στρέψης** (το πλήκτρο (5) ανάβει συνεχώς)

Για **Μέγιστη ροπή στρέψης** (θέση τρυπήματος) πατήστε το πλήκτρο (5) (το πλήκτρο (5) δεν είναι φωτισμένο). Για την ενεργοποίηση ξανά των ρυθμίσεων του τροχίσκου ρύθμισης: Πατήστε

ξανά το πλήκτρο (5) ή γυρίστε στον τροχίσκο ρύθμισης.

Εργαλεία με την ονομασία ...18 LTX Impuls/Quick, ...18 LTX BL Impuls: ➡ *Εικ. G*

Στον τροχίσκο ρύθμισης (14) ρυθμίστε τον επιθυμητό τρόπο λειτουργίας:

1...10 = Περιορισμός ροπής στρέψης
Τρυπάνι= Μέγιστη ροπή στρέψης
Impuls = Λειτουργία στροφορμής

7.7 Ενεργοποίηση/απενεργοποίηση, ρύθμιση του αριθμού των στροφών ➡ *Εικ. A*

Ενεργοποίηση, αριθμός στροφών: Πατήστε τον πληκτροδιακόπτη (16). Ο αριθμός των στροφών μπορεί να αλλάξει, πατώντας τον πληκτροδιακόπτη.

Απενεργοποίηση: Αφήστε τον πληκτροδιακόπτη (16) ελεύθερο. Υπόδειξη: Ο θόρυβος, που παρουσιάζεται κατά την απενεργοποίηση του εργαλείου, οφείλεται στον τρόπο κατασκευής (γρήγορη ακινητοποίηση) και δεν επηρεάζει καθόλου τη λειτουργία και τη διάρκεια ζωής του εργαλείου.

7.8 Ταχυσόκ ➡ *Εικ. H*

Σε περίπτωση που το στέλεχος του εξαρτήματος είναι μαλακό, πρέπει ενδεχομένως να σφίχτεί ξανά μετά από ένα σύντομο χρόνος τρυπήματος.

Υποδείξεις για εργαλεία με την ονομασία SB...:

1. Το κροτάλισμα που ακούγεται ενδεχομένως μετά το άνοιγμα του τσοκ (λόγω λειτουργίας) απενεργοποιείται, περιστρέφοντας το δακτύλιο προς την αντίθετη κατεύθυνση.
2. Σφίξιμο του εξαρτήματος:
Γυρίστε το δακτύλιο προς την κατεύθυνση "GRIP, ΚΛΕΙΣΤΟ", ώσπου να υπερνικηθεί η αισθητή μηχανική αντίσταση.
Προσοχή! Το εξάρτημα δεν είναι ακόμα σφιγμένο! Συνεχίστε δυνατά την περιστροφή τόσο (**ταυτόχρονα πρέπει να ακούγεται το χαρακτηριστικό "κλικ"**), ώσπου να μην είναι πλέον δυνατή καμία περαιτέρω περιστροφή - **τότε μόνο είναι το εξάρτημα στα σίγουρα σφιγμένο.**

Καθαρισμός: Κρατήστε το εργαλείο με το ταχυσόκ κάθετα προς τα κάτω και γυρίστε το δακτύλιο εντελώς στην κατεύθυνση "GRIP, ΚΛΕΙΣΤΟ", μετά γυρίστε τον εντελώς στην κατεύθυνση "ΑΝΟΙΧΤΟ, RELEASE". Η συγκεντρωμένη σκόνη πέφτει από το ταχυσόκ.

7.9 Ξεβίδωμα του τσοκ ➡ *Εικ. I*

Το βίδωμα πραγματοποιείται αντίστοιχα με την αντίθετη σειρά.

7.10 Τσοκ με σύστημα ταχείας αλλαγής Quick (στο BS 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➡ *Εικ. J*

Αφαίρεση: Σπρώξτε το δακτύλιο ασφάλισης προς τα εμπρός (a) και αφαιρέστε το τσοκ προς τα εμπρός (b).

Τοποθέτηση: Σπρώξτε το δακτύλιο ασφάλισης προς τα εμπρός και περάστε το τσोक μέχρι τέρμα πάνω στον άξονα του δράπανου.

7.11 Γάντζος ζώνης (ανάλογα τον εξοπλισμό) / Τοποθέτηση θήκης κατασαβιδόλων (ανάλογα τον εξοπλισμό)

➔ *Εικ. Κ*

Γάντζος ζώνης (8), όπως φαίνεται, αριστερή τοποθέτηση.
Θήκη κατασαβιδόλων (7), όπως φαίνεται, δεξιά τοποθέτηση.

8. Άρση βλαβών

8.1 Πολυλειτουργικό σύστημα επιτήρησης του εργαλείου

Όταν απενεργοποιείται το εργαλείο από μόνο του, τότε η ηλεκτρονική διάταξη έχει ενεργοποιήσει τη λειτουργία αυτοπροστασίας. Ηχεί ένα προειδοποιητικό σήμα (συνεχές μπιπ). Αυτό σταματά μετά το πολύ 30 δευτερόλεπτα ή αφήνοντας τον ηλεκτροδιακόπτη (16).

Παρά αυτή τη λειτουργία προστασίας μπορεί σε ορισμένες εφαρμογές να εμφανιστεί μια υπερφόρτωση και ως συνέπεια αυτής μια ζημιά του εργαλείου.

Αιτίες και αντιμετώπιση:

- Μπαταρία σχεδόν άδεια ➔ *Εικ. Α, Β*** (Η ηλεκτρονική διάταξη προστατεύει την μπαταρία από ζημιά λόγω πλήρους αποφόρτισης).
Όταν μια φωτοδίοδος (LED) αναβοσβήνει (12), είναι η μπαταρία σχεδόν άδεια. Πατήστε ενδεχομένως το πλήκτρο (11) και ελέγξτε την κατάσταση φόρτισης στις φωτοδιόδους (LED) (12). Όταν η μπαταρία είναι σχεδόν άδεια, πρέπει να φορτιστεί ξανά!
- Μια υπερφόρτωση του εργαλείου για μεγαλύτερη χρονική διάρκεια οδηγεί σε **απενεργοποίηση λόγω υπερθέρμανσης**.
Αφήστε το εργαλείο ή την μπαταρία να κρυώσει.
Υπόδειξη: Όταν η μπαταρία είναι πολύ ζεστή, είναι δυνατή μια γρηγορότερη ψύξη της μπαταρίας σε ένα φορτιστή "AIR COOLED".
Υπόδειξη: Το εργαλείο κρυώνει γρηγορότερα, όταν το αφήνει κανείς να λειτουργεί χωρίς φορτίο.
- Απενεργοποίηση ασφαλείας Metabo:** Το εργαλείο ΑΠΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΘΗΚΕ από μόνο του. Σε περίπτωση πολύ υψηλής ταχύτητας αύξησης του ρεύματος (όπως παρουσιάζεται π.χ. σε περίπτωση μιας ξαφνικής εμπλοκής ή μιας ανάκρουσης) απενεργοποιείται το εργαλείο. Απενεργοποιήστε το εργαλείο με τον ηλεκτροδιακόπτη (16). Ενεργοποιήστε μετά ξανά το εργαλείο και συνεχίστε κανονικά την εργασία. Αποφύγετε άλλες εμπλοκές.
Απενεργοποιήστε το εργαλείο με τον ηλεκτροδιακόπτη (16). Μετά συνεχίστε κανονικά την εργασία. Αποφύγετε άλλες εμπλοκές.

8.2 Υποδείξεις

Η φωτοδίοδος LED (15) σβήνει αυτόματα μετά από έναν ορισμένο χρόνο.

Για την ενεργοποίηση των ηλεκτρονικών λειτουργιών: Πατήστε τον ηλεκτροδιακόπτη (16).

9. Εξαρτήματα

Χρησιμοποιείτε μόνο γνήσιες επαναφορτιζόμενες μπαταρίες Metabo ή CAS- (Cordless Alliance System) και εξοπλισμό.

Χρησιμοποιείτε μόνο εξαρτήματα, τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις και τα χαρακτηριστικά στοιχεία που αναφέρονται σε αυτές τις οδηγίες λειτουργίας.

Τοποθετείτε το εξάρτημα με ασφάλεια. Όταν χρησιμοποιείται το εργαλείο σε ένα στήριγμα: Στερεώστε με ασφάλεια το εργαλείο. Η απώλεια του ελέγχου μπορεί να οδηγήσει σε τραυματισμούς.

Πλήρες πρόγραμμα εξαρτημάτων, βλέπε www.metabo.com ή στον κύριο κατάλογο.

10. Επισκευή

Οι επισκευές των ηλεκτρικών εργαλείων επιτρέπεται να διενεργούνται μόνον από ηλεκτροτεχνίτες!

Με ηλεκτρικά εργαλεία Metabo που έχουν ανάγκη επισκευής, απευθυνθείτε παρακαλώ στην αντίστοιχη αντιπροσωπία της Metabo. Διευθύνσεις βλέπε www.metabo.com.

Τους καταλόγους ανταλλακτικών μπορείτε να τους κατεβάσετε στη διεύθυνση www.metabo.com.

11. Προστασία περιβάλλοντος

Τηρείτε τους εθνικούς κανονισμούς για την απόσυρση σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος και για την ανακύκλωση των άχρηστων εργαλείων, συσκευασιών και πρόσθετου εξοπλισμού.

Τα υλικά συσκευασίας πρέπει να απορρίπτονται σύμφωνα με τη σήμανσή τους σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες. Περαιτέρω υποδείξεις θα βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.metabo.com στην περιοχή Service.

Οι μπαταρίες δεν επιτρέπεται να πεταχτούν στα οικιακά απορρίμματα! Επιστρέψτε τις ελαττωματικές ή μεταχειρισμένες μπαταρίες στον αντιπρόσωπο της Metabo!

Μην πετάτε τις μπαταρίες στο νερό.

Προστατέψτε το περιβάλλον και μην πετάτε τα ηλεκτρικά εργαλεία και τις μπαταρίες στα οικιακά απορρίμματα. Τηρείτε τους εθνικούς κανονισμούς για την ξεχωριστή συγκέντρωση και για την ανακύκλωση των άχρηστων εργαλείων, συσκευασιών και εξαρτημάτων.

Πριν την απόσυρση εκφορτίστε την μπαταρία στο ηλεκτρικό εργαλείο. Ασφαλίστε τις επαφές από

τυχόν βραχυκύκλωμα (π.χ. μονώστε τις με αυτοκόλλητη ταινία).

 Χρησιμοποιείτε προστασία ακοής (ωτασπίδες)!

12. Τεχνικά στοιχεία

➔ *Εικ. L.* Διατηρούμε το δικαίωμα για αλλαγές, που εξυπηρετούν την τεχνική πρόοδο.

U = Τάση μπαταρίας
n₀ = Αριθμός στρωφών χωρίς φορτίο

Ροπή σύσφιξης σε περίπτωση βιδώματος:

M₁ = Μαλακό βίδωμα (ξύλο)
M₂ = Στροφορμή
M₃ = Σκληρό βίδωμα (μέταλλο)
M₄ = Ρυθμιζόμενη ροπή σύσφιξης

Μέγιστη διάμετρος τρυπανιού:

D_{1 max} = Σε χάλυβα
D_{2 max} = Σε μαλακό ξύλο
D_{3 max} = Σε μπετόν

s = Μέγιστος αριθμός κρούσεων
m = Βάρος (με τη μικρότερη μπαταρία)
G = Σπείρωμα άξονα
D_{max} = Άνοιγμα τσοκ

Οι τιμές μετρήθηκαν σύμφωνα με το πρότυπο EN 62841.

Επιτρεπόμενες θερμοκρασίες περιβάλλοντος κατά τη λειτουργία: -20 °C έως 50 °C (περιορισμένη απόδοση σε θερμοκρασίες κάτω από 0 °C). Επιτρεπόμενες θερμοκρασίες κατά την αποθήκευση: 0 °C έως 30 °C.

== Συνεχές ρεύμα

Τα αναφερόμενα τεχνικά στοιχεία εννοούνται με ανοχές (σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές).

Τιμές εκπομπής

Αυτές οι τιμές καθιστούν δυνατή την εκτίμηση των εκπομπών του ηλεκτρικού εργαλείου και τη σύγκριση διαφόρων ηλεκτρικών εργαλείων. Ανάλογα με τις συνθήκες εργασίας, την κατάσταση του ηλεκτρικού εργαλείου ή των εξαρτημάτων εργασίας μπορεί το πραγματικό φορτίο να είναι υψηλότερο ή χαμηλότερο. Για την εκτίμηση λάβετε υπόψη τα διαλείμματα εργασίας και τις φάσεις μικρού φορτίου. Με βάση τις αντίστοιχες προσαρμοσμένες τιμές εκτίμησης καθορίστε μέτρα προστασίας για το χρήστη, π.χ. οργανωτικά μέτρα.

Συνολική τιμή κραδασμών (διανυσματικό άθροισμα τριών κατευθύνσεων) υπολογισμένη σύμφωνα με το πρότυπο EN 62841:

a_{h, ID} = Τιμή εκπομπής κραδασμών (τρύπημα με κρούση σε μπετόν)
a_{h, D} = Τιμή εκπομπής κραδασμών (τρύπημα σε μέταλλο)
a_{h, S} = Τιμή εκπομπής κραδασμών (βίδωμα χωρίς κρούση)
K_{h, ...} = Ανασφάλεια (ταλάντωση)

Τυπικές ηχητικές στάθμες, αξιολόγηση A:

L_{PA} = Στάθμη ηχητικής πίεσης
L_{WA} = Στάθμη ηχητικής ισχύος
K_{PA}, K_{WA} = Ανασφάλεια (ηχητική στάθμη)
Κατά την εργασία μπορεί να υπάρξει υπέρβαση της στάθμης θορύβου των 80 dB(A).

Eredeti használati utasítás

1. Megfelelőségi nyilatkozat

Kizárólagos felelősségünk tudatában kijelentjük: Ezek az akkus fúró-csavarozó gépek és ütfúró gépek – típus és sorozatszám alapján történő azonosítással *1) – megfelelnek az irányelvek *2) és szabványok *3) összes idevonatkozó rendelkezéseinek. A műszaki dokumentáció megtalálható: *4) - ➔ *M á b r a.*

2. Rendeltetésszerű használat

A fúró- és ütfúró gépek alkalmasak fémben, fában, műanyagban és hasonló anyagokban történő ütés nélküli fúrásra, valamint csavarbehajtásra és menetfúrára.

Az ütfúró gépek ezen kívül ütfúrásra is alkalmasak falazatban, téglában és kőben.

A nem rendeltetésszerű használatból eredő mindennemű kárért a felelősség kizárólag a felhasználót terheli.

Feltétlenül tartsa be az általánosan elfogadott balesetvédelmi szabályokat, valamint a mellékelt biztonsági tudnivalókat.

3. Általános biztonsági tudnivalók

Saját testi épsége és elektromos kéziszerszáma védelme érdekében tartsa be az ezzel a szimbólummal jelölt szövegrészekben foglaltakat!

FIGYELMEZTETÉS – A sérülésveszély csökkentése érdekében olvassa át a használati utasítást.

FIGYELMEZTETÉS – Olvassa el az ehhez a kéziszerszámmal mellékelt összes biztonsági figyelmeztetést, előírást, illusztrációt és specifikációt. Az alábbiakban felsorolt előírások betartásának elmulasztása áramütésekhez, tűzhez és/vagy súlyos testi sérülésekhez vezethet.

Őrizze meg a jövőbeli használatra is valamennyi biztonsági előírást és utasítást. Csak ezekkel a dokumentumokkal együtt adja tovább másnak az elektromos kéziszerszámot.

4. Különleges biztonsági tudnivalók

Az ütfúrógép (SB... jelölésű gépek) használatkor viseljen fülvédőt. A zajhatás halláskárosodást okozhat.

Használja a készülékkel kapott kiegészítő fogantyút (kivitteltől függő). A gép fölötti uralom elvesztése sérüléshez vezethet.

A gépet a szigetelt markolatnál fogva tartsa, ha olyan munkálatokat végez, melyeknél a betét-

szerszám rejtett elektromos vezetékbe vághat. A feszültség alatt álló vezeték érintése a gép fém részeit is feszültség alá helyezheti, és ez elektromos áramütést okozhat.

Győződjön meg arról (pl. fémdetektor segítségével), hogy a megmunkálandó felületben **nincsen áram-, víz- vagy gázvezeték.**

Biztonsági utasítások a hosszú fúrók használatakor:

a) **Semmi esetre se dolgozzon a fúrónál megengedett legnagyobb fordulatszámnál nagyobb fordulatszámmal.** Nagyobb fordulatszám esetén a fúró könnyen elhajolhat, ha a munkadarabbal való érintkezés nélkül szabadon foroghat, és ez sérülésekhez vezethet.

b) **A fúrást mindig alacsonyabb fordulatszámmal kezdje, miközben a fúró már hozzáért a munkadarabhoz.** Nagyobb fordulatszám esetén a fúró könnyen elhajolhat, ha a munkadarabbal való érintkezés nélkül szabadon foroghat, és ez sérülésekhez vezethet.

c) **Ne gyakoroljon túlzott nyomást és azt is csak a fúró hosszában.** A fúró elhajolhat és így eltörhet, vagy kontrollvesztéshez és ezzel sérüléshez vezethet.

Övja az akkuegységet a nedvességtől!

Ne tegye ki az akkuegységet tűz hatásának!

Ne használjon sérült vagy deformálódott akkuegységet!

Az akkuegységet ne nyissa fel!

Az akkuegység érintkezőit ne érintse meg, és ne zárja rövidre!

A hibás Li-ionos akkuegységből enyhén savas, tűzveszélyes folyadék folyhat ki!

Ha az akkumulátorfolyadék kifolyik és érintkezésbe kerül a bőrével, azonnal öblítse le bő vízzel. Ha az akkumulátorfolyadék a szemébe kerül, tiszta vízzel mossa ki, és haladéktalanul vesse alá magát orvosi kezelésnek!

Egy meghibásodott gép esetén ki kell venni a gépből az akkuegységet.

Beállítás, átalakítás vagy karbantartás előtt vegye ki az akkuegységet a gépből.

Bizonyosodjon meg arról, hogy a gép ki van kapcsolva, mielőtt az akkuegységet behelyezi a helyére.

LED-lámpa (15): Ne figyelje a LED-sugarat közvetlenül optikai műszerekkel.

FIGYELEM Ne nézzen az izzóba.

A porterhelés csökkentése:

VIGYÁZAT - Néhány porfajta, amely csiszolópapírral való csiszolás, fűrészelés, csiszolás, fúrás és egyéb munkavégzés során

keletkezik, olyan vegyszereket tartalmaz, amelyeknél ismeretes, hogy az rákkeltő, születési hibákat, vagy egyéb reprodukciós károkat okozhatnak. Ezen vegyszerekre vonatkozó néhány példa:

- ólom ólomtartalmú festékrétegekből,
 - ásványi por téglából, cement és egyéb falazó nyersanyagokból, és
 - arzén, valamint króm vegyszerrel kezelt fa esetén.
- Ezen termékekben rejlő veszély változó annak függvényében, milyen gyakran végez ilyen munkákat. Annak érdekében, hogy csökkenteni lehessen ezen vegyszerek okozta terhelést: dolgozzon mindig jól szellőztetett területen és megfelelő engedélyezett védőfelszereléssel, mint pl. olyan porvédő álarccal, amelyet kifejezetten a mikroszkopikus kis részecskék kiszűrésére fejlesztettek ki.

Ez vonatkozik egyéb nyersanyagok által keletkezett porra, mint pl. néhány fafajta (pl. tölgy- vagy bükkfaporra), fém, azbeszt esetén. További ismert betegségek pl. allergiás reakciók, légúti megbetegedések. Figyeljen arra, hogy ne kerüljön a testébe por.

Vegye figyelembe az anyagra, a személyzetre, a felhasználásra és a felhasználás helyére vonatkozó érvényes irányelveket (pl. munkavédelmi előírásokat, hulladékeltávolítást).

Fogja fel a keletkező részecskéket, kerülje a környezetbe való lerakódást.

Használjon speciális munkavégzésre alkalmas tartozékokat. Ezzel kevesebb részecske jut ellenőrizetlenül a környezetbe.

Használjon megfelelő porelszívó berendezést.

Csökkentse a porleterhelést a következők szerint:

- ne irányítsa magára, a közelben tartózkodó személyekre vagy a lerakódott porra a kiáramló részecskéket és a gépből kiáramló levegőt,
- használjon elszívó berendezést és/vagy légtisztító berendezést,
- szellőztesse megfelelően a munkavégzés területét és tartsa azt porszívózással tisztán. Seprés vagy lefújás felkavarja a port.
- Szívja le vagy mossa ki a védőruházatot. Ne fújja azt le, ne porolja ki vagy ne kefélje le.

A lítium-ionos akkuegység szállítása:

A lítium-ionos akkuegység szállítása a veszélyes anyagokról szóló rendelet (UN 3480 und UN 3481) hatálya alá esik. A lítium-ionos akkuegység szállítása során mindig tájékozódjon az aktuálisan érvényes előírásokról. Adott esetben érdeklődjön a szállító vállalatánál. Tanúsítvánnyal ellátott csomagolás a Metabo vállalatától igényelhető.

Csak akkor adjon fel akkuegységet, ha annak háza sértetlen és abból nem lép ki folyadék. Feladáshoz vegye ki az akkuegységet a gépből. Biztosítsa az érintkezők rövidzárlat elleni védelmét (pl. ragasztószalaggal).

5. Ábrák

Az ábrák a használati utasítás elején találhatók.

A szimbólumok magyarázatai:

	Mozgásirány
	Lassú
	Gyors
	1. fokozat
	2. fokozat
	Csavarozás
	Fúrás
	Forgatónyomaték korlátozás nélkül
	Ütvefúrás
Nm	Forgatónyomaték

6. Áttekintés

→ A_ábra

- 1 Gyorsbefogó fúrótokmány
- 2 Kiegészítő fogantyú
- 3 Tolókapcsoló (fúrás, ütvefúrás) *
- 4 Tolókapcsoló (1./2. fokozat)
- 5 Nyomógomb (váltás a „max. forgatónyomaték” és a (14) állítókeréken beállított funkció között) *
- 6 Forgásirányváltó kapcsoló (forgásirány beállítása, szállítási biztosító) - a gép mindkét oldalán
- 7 Bittartó *
- 8 Övkampó *
- 9 Markolat
- 10 Nyomógomb az akkuegység kireteszeléséhez
- 11 A kapacitáskijelző nyomógombja
- 12 Kapacitás- és figyelmeztető kijelző
- 13 Akkuegység
- 14 Állítókerék (impulzusfunkció, forgatónyomaték-korlátozás, szükség esetén „max. forgatónyomaték”) *
- 15 LED-lámpa
- 16 Nyomókapcsoló

*felszereltségtől függ

7. Használat

7.1 Akkuegység, kapacitás- és figyelmeztető kijelző → B_ábra

Az akkuegységet használat előtt fel kell tölteni.

Az akkuegységet teljesítménycsökkenéskor töltsse fel újra.

Az akkuegység feltöltésére vonatkozó utasításokat a Metabo töltő használati útmutatójában találhat.

7.2 Az akkuegység kivétele, behelyezése → C_ábra

7.3 Forgásirány, szállítás céljára szolgáló biztosító (bekapcsolásgátló) beállítása → D_ábra

7.4 Hajtómű fokozat kiválasztása ➔ E ábra

A tolókapcsolót (4) csak álló motornál működtesse!

7.5 Fúrás, ütvefúrás beállítása ➔ A ábra

Működtesse a tolókapcsolót (3).

7.6 Forgatónyomaték-korlátozás, maximális forgatónyomaték, impulzusfunkció beállítása

Ne dolgozzon sokáig a bekapcsolt impulzusfunkcióval! (A motor túlmelegedhet.)

...18 LTX BL Quick...jelölésű gépek: ➔ F ábra

Fordítsa el a (14) állítókeréket az **impulzusfunkció** bekapcsolásához (az (5) gomb villog), illetve a **forgatónyomaték-korlátozás** bekapcsolásához (az (5) gomb folyamatosan világít)

A **maximális forgatónyomatékhoz** (fúrás állás) nyomja meg az (5) gombot (az (5) gomb nem rendelkezik világítással). Az állítókerék beállítása-inak ismételt aktiválásához: nyomja meg ismét az (5) gombot vagy fordítsa el az állítókeréket.

...18 LTX Impuls/ Quick, ...18 LTX BL Impuls jelölésű gépek: ➔ G ábra

Állítsa be a kívánt üzemmódot a (14) állítókeréken:

1...10 = forgatónyomaték-korlátozás
Fúró = maximális forgatónyomaték
Impulzus= impulzusfunkció

7.7 Be- és kikapcsolás, fordulatszám beállítása ➔ A ábra

Bekapcsolás, fordulatszám: Nyomja meg a kapcsolóbillentyűt (16). A fordulatszámot a nyomókapcsoló megnyomásával módosíthatja.

Kikapcsolás: engedje el a (16) nyomókapcsolót. **Információ:** a gép kikapcsolásakor (a gyorsleállító miatt) fellépő zaj konstrukciós sajátosság, és a gép működésére és élettartamára nincs hatással.

7.8 Gyorsbefogó fúrótokmány ➔ H ábra

Lágy szerszámszár esetén előfordulhat, hogy rövid fúrási idő után utána kell szorítani.

Az SB... kezdetű jelölésű készülékekre vonatkozó tudnivalók:

1. A fúrótokmány kinyitása után esetleg hallható (a működés okozta) kerepelő hang megszűnik, ha visszafelé forgatja a perselyt.
2. Betétszerszám megszorítása:
Fordítsa el a hüvelyt „GRIP, ZU” (ZÁR) irányba addig, amíg legyőzi az érzékelhető mechanikai ellenállást.
Figyelem! A szerszám ekkor még nincs befogva! Az erőteljes forgatást addig folytassa (ezalatt "kattanásokat" kell hallania), amíg a forgatás nem folytatható tovább - a szerszám csak ekkor van biztonságosan befogva.

Tisztítás: Esetenként tartsa a gépet a gyorsbefogó fúrótokmánnyal lefelé és csavarja a hüvelyt teljesen a „GRIP, ZU” irányba, majd teljesen az

„AUF, RELEASE” irányba. Az összegyűlt por kihullik a gyorsbefogó fúrótokmányból.

7.9 A fúrótokmány lecsavarása ➔ I ábra

A felcsavarozás értelemszerűen fordított sorrendben történik.

7.10 Fúrótokmány Quick gyorscserélő rendszerrel (BS 14.4 LTX Quick és BS 18 LTX Quick esetén) ➔ J ábra

Leszerelés: tolja előre a reteszelőgyűrűt (a) és húzza le előre a fúrótokmányt (b).

Felszerelés: tolja előre a reteszelőgyűrűt és tolja fel ütközésig a fúrótokmányt a fúrótengyelre.

7.11 Övkampó (felszereltségtől függ) / Bittartó (felszereltségtől függ) felszerelése ➔ K ábra

Helyezze fel az övkampót (8) bal oldalt az ábrának megfelelően.

Helyezze fel a bittartót (7) jobb oldalt az ábrának megfelelően.

8. Hibaelhárítás

8.1 A gép többfunkciós felügyeleti rendszere

Ha a gép önműködően kikapcsol, akkor az elektronika aktiválta az önvédő üzemmódot. Egy figyelmeztető jelzés (állandó csipogó hang) hallható. Ez max. 30 másodperc múlva vagy a kapcsolóbillentyű (16) elengedése után abbamarad.

A védelmi funkció ellenére bizonyos alkalmazásoknál túlterhelés, és ennek következményeként a gép károsodása léphet fel.

Okok és elhárítás:

1. **Az akkuegység majdnem lemerült ➔ A, B ábra** (Az elektronika védi az akkuegységet a mélykisülés okozta károkkal szemben).
Ha valamelyik LED (12) villog, akkor az akkuegység majdnem lemerült. Szükség esetén nyomja meg a (11) gombot és ellenőrizze a töltési állapotot a LED-ekkel (12). Ha az akkuegység majdnem lemerült, akkor azt ismét fel kell tölteni!
2. A gép hosszan tartó túlterhelése **hőmérséklet-kikapcsoláshoz** vezet.
Hagyja kihűlni a gépet vagy az akkuegységet.

Megjegyzés: Ha az akkuegység nagyon meleg, akkor a lehűtés gyorsabban lehetséges az „AIR COOLED” léghűtéses töltőberendezéssel.

Megjegyzés: A gép gyorsabban lehül, ha üresjáratban járhatja.

3. **Metabo biztonsági kikapcsolás:** A gép magától KIKAPCSOLT. Az áramerősség meredek emelkedésénél (mint az pl. egy hirtelen elakadások vagy visszaütésekor fellép), a gép kikapcsolódik. Kapcsolja ki a gépet a nyomókapcsolóval (16). Ezután kapcsolja ismét be és dolgozzon tovább a szokásos módon. Kerülje el a további elakadást.

Kapcsolja ki a gépet a nyomókapcsolóval (16).
Azután a szokásos módon lehet tovább dolgozni.
Kerülje el a további elakadást.

8.2 Tudnivalók

A (15) LED lámpa meghatározott idő után automatikusan kikapcsol.

Az elektronikus funkciók aktiválásához: nyomja meg a (16) nyomókapcsolót.

9. Tartozékok

Csak eredeti Metabo- vagy CAS (Cordless Alliance System) akkuegységeket és tartozékokat használjon.

Csak olyan tartozékokat használjon, amelyek megfelelnek az ebben a használati utasításban megadott követelményeknek és adatoknak.

A tartozékokat biztonságosan helyezze fel. Ha a gépet valamilyen tartóban üzemelteti: rögzítse biztonságosan a gépet. A gép fölötti uralom elvesztése sérüléshez vezethet.

A teljes tartozékprogramhoz lásd a www.metabo.com honlapot vagy a főkatalógust.

10. Javítás

 Elektromos kéziszerszámot csak elektromos szakember javíthat!

A javításra szoruló Metabo elektromos kéziszerszámokkal forduljon Metabo szakkereskedőjéhez. A címeiket a www.metabo.com oldalon találja.

A pótalkatrészek listája letölthető a www.metabo.com oldalról.

11. Környezetvédelem

Kövesse a régi gépek, csomagolások és tartozékok környezetbarát ártalmatlanítására és újrahasznosítására vonatkozó helyi előírásokat.

A csomagolóanyagokat a jelölésük alapján a helyi irányelveknek megfelelően kell a hulladékeltávolításba vinni. További információkat a www.metabo.com honlapon találhat a Szerviz menüpontban.

Ne dobja az akkuegységet a háztartási szeméttel! Juttassa vissza a meghibásodott vagy elhasznált akkuegységet a Metabo kereskedőknek!

Ne dobja vízbe az akkuegységet.

 Óvja környezetet és ne dobja az elektromos kéziszerszámokat, illetve az akkuegységeket a háztartási hulladékba. Tartsa be a helyi előírásokat a régi gépek, csomagolások és tartozékok szelektív gyűjtésére és újrahasznosítására vonatkozóan.

Működtesse a készüléket az akkuegység teljes lemerüléséig. Biztosítsa az érintkezők rövidzárlat elleni védelmét (pl. ragasztószalaggal).

12. Műszaki adatok

➔ *L ábra* A műszaki fejlesztés érdekében történő változtatás jogát fenntartjuk.

U = Az akkuegység feszültsége
n₀ = üresjáratú fordulatszám

Meghúzási nyomaték csavarozás során:

M₁ = puha csavarozási eset (fa)
M₂ = impulzusmomentum
M₃ = kemény csavarozási eset (fém)
M₄ = meghúzási nyomaték beállítható

Max. fúróátmérő:

D_{1 max} = acélban
D_{2 max} = puhafában
D_{3 max} = betonban

s = max. ütésszám
m = súly (a legkisebb akkuegységgel)
G = tengelymenet
D_{max} = fúrótkmány befogási átmérő

A mérési eredményeket az EN 62841 szabvány szerint határoztuk meg.

Megengedett környezeti hőmérséklet üzemelés közben: -20 °C - 50 °C (korlátozott teljesítmény 0 °C alatti hőmérséklet esetén). Megengedett környezeti hőmérséklet tárolásnál: 0 °C - 30 °C.

--- Egyenáram

A fenti adatok (a mindenkor érvényben levő szabványoknak megfelelően) tűréssel rendelkeznek.

Kibocsátási értékek

Ezek az értékek lehetővé teszik az elektromos szerszám kibocsátási értékeinek meghatározását, illetve különböző elektromos szerszámok összehasonlítását. Az alkalmazási feltételektől, az elektromos szerszám állapotától vagy a használt betétszerszámoktól függően a tényleges környezeti terhelés nagyobb vagy kisebb is lehet. A becsléshez vegye figyelembe a munkaszüneteket és az alacsonyabb környezeti terheléssel járó fázisokat is. A megfelelően korrigált becslött értékek alapján írjon elő védőintézkedéseket a felhasználó számára, illetve hozzon szervezési intézkedéseket.

Eredő rezgés (a három különböző irányú rezgés vektoriális összege) meghatározása az EN 62841 szabvány szerint:

a_{h, ID} = Rezgés-kibocsátási érték (útvefűrés betonba)
a_{h, D} = rezgés-kibocsátási érték (fűrés fémbe)
a_{h, S} = Rezgés-kibocsátási érték (csavarozás ütés nélkül)
K_{h, ...} = Bizonytalanság (rezgés)

Jellemző A-osztályú zajszint:

L_{PA} = hangnyomásszint
L_{WA} = hangteljesítményszint
K_{PA}, K_{WA} = bizonytalanság (zajszint)
Munka közben a zajszint meghaladhatja a 80 dB(A) értéket.

 Viseljen hallásvédő eszközt!

Оригінальна інструкція з експлуатації

1. Декларація про відповідність

Зі всією відповідальністю заявляємо: ці акумуляторні дрилі-шурупверти та ударні дрилі з ідентифікацією за типом і номером моделі *1) відповідають усім діючим положенням директив *2) і норм *3). Технічна документація для *4) - ➔ Мал. М.

2. Використання за призначенням

Дрилі та ударні дрилі призначені для свердління без удару металу, деревини, пластмаси і подібних матеріалів, а також для загвинчування гвинтів і нарізування різьби.

Ударні дрилі також призначені для ударного свердління цегляної кладки, цегли і каменю.

За пошкодження, що виникли внаслідок експлуатації не за призначенням, несе відповідальність виключно користувач.

Необхідно дотримуватись загальноприйнятих правил запобігання нещасним випадкам, а також правил техніки безпеки, наведених в цій інструкції.

3. Загальні правила техніки безпеки

Задля вашої безпеки та захисту електроінструмента від пошкоджень дотримуйтесь вказівок, позначених цим символом!

ПОПЕРЕДЖЕННЯ — З метою зниження ризику отримання травм прочитайте цю інструкцію з експлуатації.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ — Прочитайте всі вказівки з техніки безпеки, інструкції, ілюстрації та специфікації, надані з цим електроінструментом. Невиконання усіх наведених нижче інструкцій може призвести до ураження електричним струмом, пожежі та/або тяжких травм.

Зберігайте правила та вказівки з техніки безпеки для майбутнього використання. Передавайте ваш електроінструмент тільки разом з цими документами.

4. Спеціальні правила з техніки безпеки

Надягайте навушники при роботі з ударними дрелями (інструмент з позначкою SB...). Шум може призвести до втрати слуху.

Користуйтеся додатковою рукояткою, що входить до комплекту (залежно від

оснащення). Втрата контролю може призвести до травм.

Під час роботи тримати пристрій за ізольовані поверхні, якщо є ризик зіткнення інструментальної насадки з прихованими електропроводами. При контакті з електропроводом напруга може передатися також на металеві частини пристрою та викликати удар електричним струмом.

Переконайтеся, що в місці проведення робіт не проходять **лінії електро-, водо- і газопостачання** (наприклад, за допомогою металошукача).

Вказівки з техніки безпеки під час використання довгих свердел:

- Заборонено працювати із частотою обертання, що перевищує максимально допустиму для свердла.** В разі перевищення частоти обертання свердло може дещо деформуватися через вільне обертання без контакту із заготовкою та спричинити травми.
- Починайте свердління завжди за низької частоти обертання, коли свердло торкається заготовки.** В разі перевищення частоти обертання свердло може дещо деформуватися через вільне обертання без контакту із заготовкою та спричинити травми.
- Не прикладайте надмірного тиску та спрямовуйте зусилля лише у повздовжньому напрямку відносно свердла.** Свердла можуть деформуватися та як наслідок ламатися або спричинити втрату контролю та травми.

Вживати заходи для захисту акумуляторних блоків від вологи!

Не допускати впливу відкритого вогню на акумуляторні блоки!

Заборонено використовувати пошкоджені або деформовані акумуляторні блоки! Заборонено розкривати акумуляторні блоки! Заборонено торкатися чи закорочувати контакти акумуляторного блока!

З несправного літій-іонного акумуляторного блока може витікати слабкокисло легкозаймиста рідина!

Якщо електроліт пролився і потрапив на шкіру, необхідно негайно промити цю ділянку великою кількістю води. У разі потрапляння електроліту в очі необхідно промити їх чистою водою і терміново звернутися до лікаря!

Якщо інструмент пошкоджений, необхідно виїняти з нього акумуляторний блок.

Перед здійсненням будь-яких робіт з регулювання, переоснащення, технічного обслуговування або чищення необхідно виїняти акумуляторний блок із інструмента.

Світлодіодний ліхтар (15): не дивитися на світлодіодне світло безпосередньо через оптичні прилади.

УВАГА! Не дивіться на джерело світла, що світиться

Зниження впливу пилу:

ПОПЕРЕДЖЕННЯ — пил, що утворюється під час шліфування паперовою шліфувальною шкуркою, розпилювання, шліфування, свердління та інших робіт, містить хімічні речовини, що спричиняють рак, вроджені вади або інші ушкодження репродуктивної системи. Приклади таких хімічних речовин: - свинець з фарби, що містить свинець, - мінеральний пил з будівельної цегли, цементу та інших речовин цегляної кладки, а також - миш'як та хром з хімічно обробленої деревини. Ступінь ризику залежить від того, як часто ви виконуєте цей вид робіт. Щоб зменшити вплив хімічних речовин: працювати необхідно в приміщеннях з достатньою вентиляцією та з використанням затверджених засобів індивідуального захисту, таких як респіратор, розроблений спеціально для фільтрації мікроскопічних частинок.

Це також стосується пилу від інших матеріалів, наприклад деяких видів дерева (деревинний пил дуба або бука), металу, азбесту. Інші відомі захворювання — це, наприклад, алергічні реакції, захворювання дихальних шляхів. Не допускайте потрапляння пилу всередину тіла.

Дотримуйтесь вказівок та національного законодавства стосовно вашого матеріалу, персоналу, сфери та місця використання (наприклад, положення про охорону праці, утилізацію тощо).

Забезпечуйте уловлювання пилу в місці утворення, не допускайте його відкладення на поверхнях.

Для спеціальних робіт використовуйте відповідне приладдя. Завдяки цьому можна зменшити кількість пилу, що неконтрольовано потрапляє в довкілля.

Використовуйте відповідні пристрої для видалення пилу.

Для зменшення впливу пилу:

- не направляйте потік повітря, що виходить з інструмента, на себе, людей, які знаходяться поблизу, та на скупчення пилу;
- використовуйте витяжний пристрій та/або очищувач повітря;
- належним чином провітрюйте робоче місце та забезпечуйте чистоту за допомогою пылососа. Під час підмітання та видування пил здійснюється у повітря.
- Захисний одяг необхідно очистити за допомогою пылососа або прання. Заборонено продувати, вибивати або чистити щіткою захисний одяг.

Транспортування літій-іонних акумуляторних блоків:

Транспортування літій-іонних акумуляторних блоків регулюється Законом про небезпечний вантаж (UN 3480 та UN 3481). Під час відправлення літій-іонних акумуляторних блоків з'ясуйте актуальні чинні норми. За потреби зверніться за інформацією до своєї транспортної компанії. Сертифіковану упаковку можна придбати в Metabo.

Відправляйте акумуляторні блоки лише, якщо корпус не пошкоджений та немає витоків рідини. При відправленні вийміть акумуляторний блок з інструмента. Вживати заходи проти короткого замикання контактів (наприклад, ізолювати клейкою стрічкою).

5. Малюнки

Малюнки знаходяться у додатку до інструкції з експлуатації.

Пояснення умовних позначень:

Напрямок обертання

Повільно

Швидко

Перша швидкість

Друга швидкість

Загвинчування

Свердло

Без обмеження крутного моменту

Ударне свердління

Nm

Крутний момент

6. Огляд

➔ Мал. А

- 1 Швидкозатисний патрон
- 2 Додаткова рукоятка
- 3 Перемикач (свердління, ударне свердління)*
- 4 Перемикач (1-ша/2-га швидкість)
- 5 Кнопка (вибір між «мас. крутний момент» і функцією, налаштованою регульовальним роликом (14))*
- 6 Перемикач напрямку обертання (встановлення напрямку обертання) - з обох боків інструменту
- 7 Відділення для біт *
- 8 Гачок для носіння на ремені *
- 9 Рукоятка
- 10 Кнопка для розблокування акумуляторного блока
- 11 Кнопка індикатора ємності
- 12 Індикатор ємності та сигнальний індикатор
- 13 Акумуляторний блок
- 14 Регульовальний ролик, (імпульсна функція, обмеження крутного моменту, за потреби «макс. крутний момент») *

- 15 Світлодіод
16 Натискний перемикач

* залежно від комплектації

7. Експлуатація

7.1 Акумуляторний блок, індикатор ємності та сигнальний індикатор ➔ Мал. В

Перед використанням зарядіть акумуляторний блок.

У разі зниження потужності зарядіть акумуляторний блок.

Вказівки щодо заряджання акумуляторного блока див. в інструкції з експлуатації зарядного пристрою Metabo.

7.2 Виймання / встановлення акумуляторного блока ➔ мал. С

7.3 Регулювання напрямку обертання, блокування для транспортування (блокування проти увімкнення) ➔ мал. D

7.4 Вибір швидкості ➔ Мал. Е

 Установлювати перемикач (4) у потрібне положення, тільки коли електродвигун вимкнений!

7.5 Налаштування свердління, ударного свердління ➔ Мал. А

Встановіть перемикач (3).

7.6 Обмеження крутного моменту, максимальний крутний момент, налаштування імпульсної функції

 Заборонено працювати тривалий час з увімкненою імпульсною функцією! (Двигун може перегрітися.)

Інструменти з маркуванням ...18 LTX BL Quick... ➔ мал. F

Повернути регулювальний ролик (14) у положення ввімкнення **імпульсної функції** (кнопка (5) блимає) або **обмеження крутного моменту** (кнопка (5) постійно світиться)

Для активації **максимального крутного моменту** (положення для свердління) натиснути кнопку (5) (кнопка (5) не світиться). Для повторної активації функції, налаштованої регулювальним роликом: знову натиснути кнопку (5) або повернути регулювальний ролик.

Інструменти з маркуванням ...18 LTX Impuls/Quick...18 LTX BL Impuls: ➔ мал. G

Налаштуйте на коліщатку (14) потрібний режим роботи.

1...10 = обмеження крутного моменту
Свердління=максимальний крутний момент
Імпульс= імпульсна функція

7.7 Увімкнення/вимкнення, налаштування частоти обертання ➔ мал. А

Увімкнення, частота обертання: натисніть на перемикач (16). Натисненням на перемикач можна також змінювати частоту обертання.

Вимкнення: відпустіть натискний перемикач (16). **Вказівка:** звук, що виникає при вимкненні інструмента, обумовлений конструктивними особливостями (механізм моментальної зупинки) і не впливає на роботу і строк служби інструмента.

7.8 Швидкозатискний патрон ➔ мал. Н

У разі використання інструментальної насадки з хвостовиком із м'якого матеріалу затискний механізм необхідно підтягувати після нетривалого свердління.

Вказівка для інструментів з маркуванням SB...:

1. Тріск, який може бути чути після відкривання патрона (зумовлено конструкцією), вимикається обертанням втулки у протилежному напрямку.
2. Закріплення інструменту оберніть втулку в напрямку "GRIP, ЗАКР", поки не буде пройдено відчутний механічний опір.

Увага! На цей момент інструментальна насадка ще не затиснута! Продовжуйте прокручувати із зусиллям (**при цьому має відчуватися клацання**) до упору — **лише тепер інструментальна насадка затиснута надійно.**

Чищення: встановіть інструмент вертикально швидкозатискним патроном донизу і поверніть втулку до упору в напрямку «GRIP, ZU» (затиснути), а потім до упору в напрямку «AUF, RELEASE» (розблокувати). Пил, що накопився, висиплеться із швидкозатискного патрона.

7.9 Відкручування патрона ➔ мал. I

Встановлення виконувати у зворотній послідовності.

7.10 Патрони зі швидкозмінною системою Quick (для S 14.4 LTX Quick, BS 18 LTX Quick) ➔ мал. J

Знімання: пересуньте фіксувальне кільце вперед (а) та зніміть патрон, потягнувши його вперед (б).

Встановлення: пересуньте вперед фіксувальне кільце та встановіть патрон на свердильний шпіндель до упору.

7.11 Встановлення гачка для носіння на ремені (залежно від комплектації) / відділення для інструментальних насадок (залежно від комплектації)

➔ мал. К

Встановіть ліворуч гачок для носіння на ремені (8), як показано.

Встановіть праворуч магазин для біт (7), як показано.

8. Усунення несправностей

8.1 Багатофункціональна система контролю інструмента

Якщо інструмент автоматично вимикається, це означає, що електронний блок активував режим самозахисту. Лунає попереджувальний сигнал (тривалий звуковий сигнал). Він припиняється макс. через 30 секунд або після відпускання натискного перемикача (16).

Незважаючи на наявність цієї захисної функції, при виконанні деяких робіт можливе перевантаження інструмента і, як наслідок, його пошкодження.

Причини і способи усунення несправностей

1. Акумуляторний блок майже розрядився

➔ мал. А, В (електроніка захищає акумуляторний блок від пошкодження внаслідок глибокого розрядження). Якщо світлодіод (12) блимає, акумуляторний блок майже розряджений. За потреби натисніть кнопку (11) та перевірте рівень заряду за допомогою світлодіода (12). Якщо акумуляторний блок майже розрядився, його необхідно зарядити!

2. При тривалому перевантаженні електроінструмента спрацьовує **тепловий захист**.

Зачекайте, доки електроінструмент або акумуляторний блок не охолонуть.

Вказівка: якщо акумуляторний блок на дотик дуже теплий, охолодження акумуляторного блока можливе у зарядному пристрої «AIR COOLED».

Вказівка: електроінструмент охолоджується швидше в режимі холостого ходу.

3. **Захисне відключення** Metabo: інструмент ВИМКНУВСЯ самостійно. При занадто швидкому наростанні струму (це відбувається, наприклад, при раптовому блокуванні або віддачі) електроінструмент вимикається. Вимкніть електроінструмент натискним перемикачем (16). Після цього необхідно знову ввімкнути інструмент і продовжити роботу в нормальному режимі. Запобігайте блокуванню в подальшому.

Вимкніть електроінструмент натискним перемикачем (16). Продовжуйте роботу в нормальному режимі. Запобігайте блокуванню в подальшому.

8.2 Вказівки

Світлодіодний ліхтар (15) вимикається автоматично через певний час.

Для активації електронних функцій натиснути перемикач (16).

9. Приладдя

Необхідно використовувати виключно оригінальні акумуляторні блоки та приладдя Metabo або CAS (Cordless Alliance System).

Використовуйте тільки те приладдя, яке відповідає вимогам і параметрам, наведеним у цій інструкції з експлуатації.

Надійно фіксуйте приладдя. При експлуатації інструмента з тримачем: надійно закріпіть інструмент. Втрата контролю може призвести до травм.

Повний асортимент приладдя див. на сайті www.metabo.com або в основному каталозі.

10. Ремонт

Ремонт електроінструмента повинні здійснювати тільки кваліфіковані фахівці-електрики!

Для ремонту електроінструмента Metabo звертайтеся до регіонального представництва Metabo. Адреси див. на сайті www.metabo.com.

Списки запасних частин можна завантажити на сайті www.metabo.com.

11. Захист довкілля

Дотримуйтеся національних правил безпечної утилізації і переробки використаних інструментів, пакувальних матеріалів і приладдя.

Пакувальні матеріали необхідно утилізувати відповідно до їхнього маркування згідно з комунальними правилами. Додаткову інформацію наведено на сайті www.metabo.com у розділі «Сервіс».

Заборонено утилізувати акумуляторні блоки разом з побутовими відходами! Несправні чи відпрацьовані акумуляторні блоки необхідно здавати дилерові фірми Metabo!

Заборонено викидати акумуляторні блоки у водойми!

Турбуйтеся про захист навколишнього середовища: не викидайте електроінструменти і акумуляторні блоки разом із побутовими сміттям. Дотримуйтеся національних правил щодо роздільного збирання і переробки використаних інструментів, пакувальних матеріалів і приладдя.

Перед тим як утилізувати акумуляторний блок, розрядьте його в електроінструменті. Вживати заходи проти короткого замикання контактів (наприклад, ізолювати клейкою стрічкою).

12. Технічні характеристики

➔ Мал. L. Залишаємо за собою право на технічні зміни.

U = напруга акумуляторного блока
 n_0 = частота обертання в режимі холостого ходу

Момент затягування при загвинчуванні гвинтів:

M_1 = загвинчування в м'які матеріали (деревина)
 M_2 = імпульсний момент
 M_3 = загвинчування у тверді матеріали (метал)
 M_4 = регульований момент затягування

Макс. діаметр свердління:

$D_{1 \max}$ = у сталі
 $D_{2 \max}$ = у м'якій деревині
 $D_{3 \max}$ = у бетоні

s = макс. кількість ударів
 m = маса (з найменшим акумуляторним блоком)
 G = різьба шпінделя
 $D_{\max}$ = діапазон затискання свердлильного патрона

Результати вимірювань отримані згідно зі стандартом EN 62841.

Температура навколишнього середовища під час експлуатації:
від $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ до $50\text{ }^{\circ}\text{C}$ (працездатність обмежена при температурі нижче $0\text{ }^{\circ}\text{C}$). Допустима температура навколишнього середовища під час зберігання: від $0\text{ }^{\circ}\text{C}$ до $30\text{ }^{\circ}\text{C}$.

=== постійний струм

На вказані технічні характеристики поширюються допуски, передбачені чинними стандартами.

Значення емісії шуму

За допомогою цих значень можна оцінювати і порівнювати емісію шуму різних електроінструментів. Залежно від умов експлуатації, стану електроінструмента або інструментальних насадок фактичне навантаження може бути вище або нижче. Для оцінки зразкового рівня емісії враховуйте перерви в роботі та фази роботи зі зниженням (шумовим) навантаженням. Визначте перелік організаційних заходів щодо захисту користувача з урахуванням відповідних значень емісії шуму.

Сумарне значення вібрації (векторна сума трьох напрямків) розраховується відповідно до стандарту EN 62841:

$a_{h, ID}$ = значення вібрації (ударне свердління в бетоні)
 $a_{h, D}$ = значення вібрації (свердління в металі)
 $a_{h, S}$ = значення вібрації (загвинчування без удару)
 $K_{h, \dots}$ = коефіцієнт похибки (вібрація)

Рівень звукового тиску за типом A:

L_{pA} = рівень звукового тиску
 L_{WA} = рівень звукової потужності

K_{pA} , K_{WA} = коефіцієнт похибки (рівень звукового тиску)

Під час роботи рівень шуму може перевищувати 80 дБ(A).

Працювати в засобах захисту органів слуху!

Виробник: Метабоверке ГмбХ,
Метабо-Алея 1, 72622 Нюртінген,
Німеччина

Уповноважений представник:
ТОВ "Метабо Україна", вул. Зоряна,
буд. 22, с.Святопетрівське,
Київська обл., 08141, Україна

Metabowerke GmbH
Metabo-Allee 1
72622 Nuertingen
Germany
www.metabo.com

metabo®